

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání - cestovní ruch

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Nevyužitý potenciál cestovního ruchu vybraných venkovských regionů

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.

Autor:

Lenka Pechová

2008

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka PECHOVÁ**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Nevyužitý potenciál cestovního ruchu vybraných venkovských regionů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat vybrané území. Zmapovat a vyhodnotit současnou úroveň jednotlivých subjektů venkovské turistiky v daném regionu. Navrhnout další možnosti rozvoje cestovního ruchu ve venkovském regionu.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury
2. Vymezení vybraného regionu
3. Zhodnocení současného potenciálu regionu a úrovně venkovské turistiky
4. Návrh na využití potenciálu cestovního ruchu ve venkovském prostředí

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární přehled. 3. Cíl a metodika práce. 4. Zhodnocení současného stavu venkovské turistiky v dané oblasti. 5. Návrh možností rozvoje venkovské turistiky. 6. Závěr. 7. Použitá literatura. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Čertík, M.: Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení. Praha: OFF, 2001.

Foret, M., Foretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha: Grada, 2001.

Janotka, K.: Venkovská turistika a agroturistika - specifické segmenty cestovního ruchu. Pardubice: SOŠ CR, 1999.

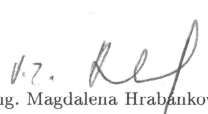
Němčanský, M.: Agroturistika. Opava: Slezká univerzita Opava, 1996.

Stříbrná, M.: Venkovská turistika a agroturistika. Praha: Profi Press, 2005.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Marie Hesková, CSc.
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: 15. února 2007

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2008

1.7.
prof. Ing. Magdalena Hrabanková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (9)
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 666, DIČ CZ60076666

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 28. března 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma „Nevyužitý potenciál cestovního ruchu vybraných venkovských regionů“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků. Veškerá použitá literatura a jiné podkladové materiály jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákon č. 111/98 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 21. srpna 2008

.....

Lenka Pechová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Heskové, CSc. za její odbornou spolupráci, cenné připomínky a ochotu při vedení mé diplomové práce. Další poděkování patří zástupcům obcí a pracovním informačního střediska za ochotu a cenné informace.

Rovněž děkuji svým blízkým, rodině a přátelům za morální podporu a trpělivost, bez kterých by zřejmě tato práce nemohla vzniknout.

OBSAH

1 ÚVOD	8
2 LITERÁRNÍ PŘEHLED	10
2.1 Venkovská turistika	10
2.1.1 Definice pojmu venkovská turistika	10
2.1.2 Produkty venkovské turistiky	12
2.1.3 Charakteristika venkovské turistiky	12
2.2 Agroturistika	14
2.2.1 Produkty agroturistiky	14
2.3 Ekoturistika a ekoagroturistika	15
2.3.1 Ekoturistika	15
2.3.2 Ekoagroturistika	15
2.4 Podnikání ve venkovské turistice	16
2.4.1 Služby venkovského cestovního ruchu	16
2.4.2 Podnikatelské a právní minimum	18
2.5 Vliv cestovního ruchu na rozvoj venkova	19
2.6 Destinační management a marketing	19
2.6.1 Management destinace	20
2.6.2 Marketing destinace cestovního ruchu	21
2.6.3 Destinační management a marketing v České republice	21
2.7 Podpora rozvoje venkova - programy	22
2.8 Organizace ve venkovské turistice	23
2.8.1 Evropské centrum pro eko agro turistiku – ECEAT CZ	23
2.8.2 Evropský svaz turistiky a dovolené na venkově - EUROGITES	24
2.8.3 Svaz podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice	25
3 CÍL A METODIKA PRÁCE	26
3.1 Cíl práce	26
3.2 Metodika práce	27
4 SITUAČNÍ ANALÝZA MIKROREGIONU VESELSKO.....	29
4.1 Geografická analýza	29
4.1.1 Geografická poloha	29
4.1.2 Životní prostředí	30
4.2 Socio – ekonomická analýza	31
4.2.1 Demografická struktura	31
4.2.2 Ekonomická struktura	33

5 ANALÝZA POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU	36
5.1 Analýza potenciálu cestovního ruchu na straně nabídky	36
5.1.1 Primární potenciál	36
5.1.1.1 Přírodní atraktivity	36
5.1.1.2 Kulturně historické atraktivity.....	41
5.1.1.3 Kulturní a sportovní akce v mikroregionu	50
5.1.2 Sekundární potenciál	51
5.1.2.1 Dopravní infrastruktura	51
5.1.2.2 Ubytovací služby	54
5.1.2.3 Stravovací služby	55
5.1.2.4 Kulturně – společenské služby	55
5.1.2.5 Sportovně – rekreační služby	56
5.1.2.6 Ostatní služby	57
5.1.3 Terciární potenciál.....	59
5.1.3.1 Informační centrum	59
5.1.3.2 Charakteristika mikroregionu	61
5.1.3.3 Organizace cestovního ruchu	64
5.2 Analýza potenciálu cestovního ruchu na straně poptávky	66
5.2.1 Dotazníkové šetření.....	66
5.2.2 Charakteristika respondentů.....	67
5.2.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření	69
5.2.4 Profil návštěvníka mikroregionu Veselsko	77
5.2.5 Verifikace stanovených hypotéz	77
6 SWOT ANALÝZA	79
6.1 Analýza slabých a silných stránek mikroregionu	79
6.2 Analýza příležitostí a ohrožení mikroregionu.....	82
6.3 Výsledky SWOT analýzy.....	85
7 SYNTÉZA	87
7.1 Návrh v oblasti organizace cestovního ruchu	87
7.2 Návrhy v oblasti promotion mikroregionu.....	88
7.3 Návrh nových produktů cestovního ruchu	90
8 ZÁVĚR	101
9 SUMMARY	104
10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	105
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	108
SEZNAM PŘÍLOH	110

1 ÚVOD

Cestovní ruch zaujímá v současné době významné místo v ekonomikách většiny vyspělých zemí. Důležitou součástí cestovního ruchu je i venkovský cestovní ruch, jehož jednotlivé formy (často označované jako šetrné formy cestovního ruchu) nabývají v poslední době na významu a jsou podporovány jak světovou organizací cestovního ruchu UNWTO, tak i národními organizacemi cestovního ruchu.

Venkovská, nebo také rurální turistika, se zejména v ekonomicky vyspělých státech stává velmi populární a více žádanější formou cestovního ruchu. Její ekonomický a sociální přínos spočívá v možnosti realizovat doplňkový finanční zdroj pro zemědělce a současně vytvářet nové pracovní příležitosti pro ostatní obyvatele venkova. Jedná se o perspektivní, ekologicky příznivou formu turistiky. Její rekreační aktivity nejsou provázeny negativními dopady na životní prostředí jako u tzv. masového cestovního ruchu. Decentralizace ubytovacích zařízení umožňuje návštěvníky rozptýlit v krajinném území a současně dává příležitost pro individuální aktivity v téměř rodinném prostředí. Pro rozvoj této netradiční formy cestovního ruchu je vhodná určitá specializace doplněná doprovodným programem. To umožňuje zkvalitnit a zatraktivnit dané aktivity, případně stabilizovat klientelu. Doplňkovým programem může být například provozování jezdecké turistiky (hipoturistiky), cykloturistiky, pěší turistiky, lovu zvěře, rybaření a dalších doprovodných programů vhodně kompletujících celou nabídku podnikatele. (44)

I když Česká republika leží ve vnitrozemí a nenajdeme zde žádné moře, nabízí velké možnosti (dosud málo využívané) pro rekreaci na venkově, která je v poslední době stále častěji vyhledávaná obyvateli větších měst pro své nezatížené prostředí průmyslovými parky, zdravým ovzduším a nádhernou přírodou. Zde je třeba nabídnout zájemcům možnosti pobytu přímo uprostřed přírody nebo i mezi obyvateli venkovských sídel. (37)

V cestovním ruchu zaznamenáváme neustálý růst tvrdé mezinárodní i regionální konkurence, která klade vysoké nároky na kvalitní, komplexní a atraktivní nabídku země. Schopnost čelit této konkurenci spočívá ve vytvoření ucelené a dostatečně atraktivní nabídky, jejímž základem jsou turistické regiony či mikroregiony. Ty jsou definovány jako oblasti, pro něž je typický určitý druh turistiky, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. Turistické regiony slouží k prezentaci České republiky v zahraničí, ale i podpoře domácího cestovního ruchu. (41)

Cestovní ruch je také významným faktorem rozvoje regionů mimo jiné i těch, které jsou hospodářsky nebo sociálně problémové. Pro rozvoj těchto problémových regionů je

důležitá existence přírodního, kulturně historického a částečně lidského potenciálu využitelného pro cestovní ruch. Mikroregion Veselsko, kterému se tato práce věnuje, má značný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, hlavně co se týče přírodního bohatství jihočeské krajiny, množství rybníků, lidové architektury malebného selského baroka a hustou sítí cyklostezek, které touto oblastí procházejí. Přestože Veselsko disponuje velkým potenciálem pro rozvoj venkovské turistiky, nejsou zatím vytvořeny podmínky, které by tento rozvoj umožňovaly a potenciál by tak byl využit. Rozvoj cestovního ruchu v oblasti spočívá hlavně v účinné propagaci regionu, vzájemné spolupráci mezi soukromými a veřejnými subjekty, v neustálém zkvalitňování poskytovaných služeb pro návštěvníky, vhodné volbě doprovodných programů a v neposlední řadě v dostatečném získávání finančních prostředků na podporu cestovního ruchu. Cílem je prodloužení doby pobytu v oblasti, odstranění nedostatků v kvalitě služeb, zlepšení jazykové vybavenosti, budování infrastruktury cestovního ruchu a také zlepšení využívání kulturních a historických památek pro rozvoj venkovského cestovního ruchu.

2 LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Venkovská turistika

Venkovská turistika není úplně nový fenomén. Zájem o rekreaci na venkově se objevil již v devatenáctém století jako reakce na stres a špínu rodících se průmyslových měst a aglomerací. (Stříbrná, 2005, s. 7)

Rozvoj železniční a zejména pak silniční automobilové dopravy hromadné i individuální učinil z venkovské turistiky dostupnou a velmi často užívanou formu turistických aktivit jak na straně poptávky v rostoucím zájmu turistů o venkovské oblasti, tak na straně nabídky turistických služeb. Jde o služby ve venkovském prostoru, regionech a lokalitách, které mají co nabídnout turistům pro jejich cestování, poznání a zážitky. (Janotka, 1999, s. 7)

Moderní venkovská turistika, která se začala prosazovat v sedmdesátých až devadesátých letech dvacátého století, je však v mnoha ohledech odlišná. Především se jí účastní vyšší počty turistů. Vzdálenosti, na které turisté cestují, jsou mnohem delší. Individuální automobilismus a mezinárodně dostupný pronájem aut jim umožňují dopravit se do oblastí ležících daleko mimo železniční síť. Ze všeho nejdůležitější je to, že se cestovní ruch rozvíjí ve venkovské krajině všeho druhu. Vymanil se z velkých a specializovaných středisek, dostal se do malých měst a vesnic, a stal se tak skutečně venkovským. (Moravec, 2006, s. 8)

Důvodů, proč je v poslední době takový zájem o tuto formu rekreace, je více. Hlavním důvodem je únik z města, vybočení z normálního provozu městské rodiny. Dále touha lidí po kontrastu, po zážitcích z přírody, možnost zábavy pro dospělé i děti, na druhé straně zotavení a klid, únik před stresem normálního života a přátelské prostředí zejména pro děti. (Mikula, 1996, s. 4)

2.1.1 Definice pojmu venkovská turistika

Pojem venkovská turistika je v mnoha publikacích a odborné literatuře definován rozdílným způsobem. Jednotnou definici venkovské turistiky v odborných publikacích nenalezneme. U definic různých autorů však nalezneme jistou podobnost.

Němčanský definuje vesnickou turistiku jako formu cestovního ruchu, jehož aktivity jsou bezprostředně spjaty s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. Její zvláštnost spočívá v decentralizaci ubytovacích zařízení, což umožňuje rozmělnit četnost turistů, a

eliminovat tak negativní dopady, které sebou nese "organizovaná turistika" (ohromné soustředění lidí v turistických centrech, devastace krajiny po dobu turistické sezóny ap.). Dává příležitost individuálním aktivitám jak při nabídce produktu cestovního ruchu, tak i při jeho realizaci. (Němčanský, 1996, s. 29)

S touto definicí se plně ztotožňuje také Vaněček ve své publikaci „Agroturistika“.

Podle Heskové venkovský cestovní ruch (*rural tourism*) zahrnuje soubor činností spojených s cestováním a pobytem lidí ve venkovském prostředí. Obvykle jde o činnost spojenou s návratem k přírodě, s možností ubytování ve vesnických domech a různých ubytovacích zařízeních na venkově, kde je součástí nabídky i možnost stravování nebo vlastní přípravy stravy a možnost se zapojit do různých činností spojených s pobytem na venkově. (Hesková, 2006, s. 32)

Problematikou venkovské turistiky se také zabývají Foret a Foretová, kteří ve své publikaci „Jak rozvíjet místní cestovní ruch“ charakterizují venkovský cestovní ruch, jako ten, který spojuje rekreaci s nabídkou venkovských možností nejen v oblasti rekreačních, stravovacích a ubytovacích služeb, provozovaných ve specifickém prostředí a podmínkách, ale také takových specialit, jaké nesporně představují chov domácích zvířat, s ním související výuka jízdy na koni a práce v domácím hospodářství, pěstování vinné révy a výroba vína apod. (Foret, Foretová, 2001, s. 18)

Pod pojmem venkovská turistika rozumí Janotka formu cestovního ruchu, jenž bezprostředně souvisí s přírodou, se střídáním ročních období, s biologickými a vegetačními cykly v přírodě, s krajinou a venkovským (rurálním) prostředím. (Janotka, 1999, s. 7)

Obdobným způsobem definuje venkovskou turistiku také Stříbrná a to jako formu cestovního ruchu, jejíž aktivity jsou bezprostředně spjaty s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. (Stříbrná, 2005, s. 30)

Čertík obecně pod pojem venkovský cestovní ruch (*rural tourism*) zahrnuje rekreační formu cestovního ruchu, spojenou s pobytem ve venkovském prostředí a se snahou účastníků maximálně pobývat ve volné přírodě. Jedná se o nový způsob návratu k přírodnímu prostředí a objevování venkova, při kterém se účastníci snaží skloubit aktivity volného času s poznáváním a uvědomováním si přírodního a kulturního bohatství země. Někdy pro tento druh cestovního ruchu používáme také výraz zelená turistika. Venkovská turistika přitom není zaměřena pouze na přírodu a venkovské prostředí, ale využívá veškerý kulturní, společenský a materiální potenciál venkova. (Čertík, 2001, s. 260)

Výkladový slovník vymezuje venkovský cestovní ruch jako „souborné označení pro druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (procházky a pěší turistika, projížďky na kole nebo na koni, pozorování a péče o domácí zvířata atd.), s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních.“ (Pásková, Zelenka, 2002, s. 240)

2.1.2 Produkty venkovské turistiky

Do produktů venkovské turistiky zahrnujeme:

- ubytování - krátkodobé i dlouhodobé v malokapacitních objektech,
- stravování - v rámci ubytovacích služeb nebo vlastní příprava jídla turistou,
- doprava - individuální a hromadná vlastními dopravními prostředky turisty a dopravou služeb, dále pěší turistika a cykloturistika, běžkařské, lyžařské a vodní trasy atd.,
- doprovodné programy ve formě nabídky a příležitosti letních a zimních sportů podle místních přírodních a klimatických podmínek a sezón a podle technického vybavení regionu,
- zájmové aktivity turisty jako jezdectví, houbaření, lov, rybaření, sběratelství, speciální zdravotní programy,
- ostatní doprovodné programy a nabídky ve vazbě na krajinu - horolezectví, jeskyňářský sport, plavání, běh atd.,
- nabídka kulturněhistorických pamětihodností k návštěvě a poznání - hrady, zámky, pamětihodnosti v krajině, muzea, historie osídlení, přírodní zvláštnosti (Janotka, 1999, s. 8).

2.1.3 Charakteristika venkovské turistiky

Venkovská turistika souvisí především s nízkou hustotou obyvatelstva, otevřeným prostorem s malými sídly obvykle s méně než deseti tisíci obyvateli. Využívání půdy souvisí především se zemědělstvím, lesnictvím a ochranou přírodních lokalit. Společnost má sklon k tradicionalismu (vliv tradičních zvyklostí je často velmi silný).

Z toho plyne, že venkovská turistika by měla být:

- umístěna do venkovských oblastí,
- funkčně venkovská, budovaná na zvláštních rysech venkovského světa (malovýroba, otevřený prostor, kontakt s přírodou, dědictvím minulosti, tradiční zvyky a způsoby)
- venkovská ve svém měřítku, tj. malé budovy, malá sídla ap.,

- tradiční ve svém charakteru, což znamená, že poroste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami. Často bude řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti,
- trvale udržitelná, tzn., že její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a neměl by likvidovat místní zdroje. Na venkovskou turistiku by se mělo hledět jako na potenciální nástroj ochrany přírody, krajiny a trvale udržitelného rozvoje spíše než jako na urbanizační a rozvojový nástroj,
- složena z mnoha druhů, které umožní komplexní obraz venkovského prostředí, ekonomiky a historie. (Moravec, 2006, s. 12)

Typickými projevy venkovské turistiky jsou:

- ohleduplný vztah k přírodě a krajině, resp. krajina je turistickou atrakcí, o kterou se pečuje a je dále zvelebována,
- decentralizované ubytování s omezenou ubytovací kapacitou, což umožňuje rozmělnit četnost turistů, a tak eliminovat negativní dopady, které s sebou nese „masová turistika“ (ohromné soustředění lidí v turistických centrech, devastace krajiny po dobu turistické sezóny apod.),
- komorní, téměř rodinné zázemí (což je typické zejména pro agroturistiku - pobyt na rodinné farmě),
- pochopení pro individuální aktivity návštěvníků a turistů,
- zázemí v horských a podhorských oblastech, kde v symbióze se zemědělstvím představuje originální nabídku služeb cestovního ruchu, včetně poskytování čerstvých produktů hospodářství (v řadě případů i ekologických potravin) hostům,
- pronájem chat a chalup, tzv. druhého bydlení, což je specifický český fenomén, který nemá zejména v Evropě obdobu. (Stříbrná, 2005, s. 11)

Cílem venkovské turistiky je především:

- stimulovat rozvoj dalších podnikatelských aktivit na venkově,
- odlehčit přetížené infrastrukturu měst,
- omezit migraci venkovského obyvatelstva do měst a stabilizovat venkovský prostor,
- respektovat přirozené přírodní prostředí, udržovat ho a rozvíjet,
- přispívat ke krajinotvorbě a celkové péči o životní prostředí,
- popularizovat místní krásy, zvláštnosti a tradice a přispívat k jejich udržení a rozvoji,
- vrátit člověka do přírody. (Čertík, 2001, s. 261)

2.2 Agroturistika

Mezi základní formy venkovské turistiky patří agroturistika (*agroturism*). Čertík ji uvádí jako formu, při které dochází ke spojení práce agropodnikatelů a zemědělských podniků s rekreačními aktivitami turistů. K těmto aktivitám patří například jízda na koni, jízda na kole, pasivní a aktivní účast na zemědělských pracích, účast na domácích pracích ap. (Čertík, 2001, s. 261)

V publikaci „Cestovní ruch“ Hesková a kol. je prezentována agroturistika, jako součást venkovského cestovního ruchu, která se spojuje s uspokojováním potřeb účastníků cestovního ruchu na zemědělském hospodářství nebo na selské usedlosti (tzv. dovolená na selském dvoře, resp. na farmě). Jde o trend návratu do přírody a aktivní odpočinek. Jsou s ní spojené netradiční zážitky s poznáváním života a práce na zemědělském hospodářství (charakter práce, rostliny, zvířata, nářadí apod.). Dále to jsou různé typy řemesel a tradic (tkaní a vyšívání, řezbářství, hrnčářství, hudba, tanec, lidové slavnosti, příprava gastronomických specialit apod.) Do nabídky patří také možnost sportovně-rekreačních aktivit (jízda na koni, myslivost, rybářství apod.). V agroturistice je možná aktivní účast na typických farmářských činnostech (sečení a sušení sena, dojení, výroba másla a sýrů, sklizňové práce, sběr ovoce a lesních plodů, konzervování ovoce a zeleniny). Agroturistika se pokládá za formu udržitelného cestovního ruchu. (Hesková, 2006, s. 33)

Vaněček definuje agroturistiku jako formu rurální (venkovské) turistiky. Je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim jako hlavní nebo další finanční zdroj k udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského programu, tj. výroby zemědělských produktů (rostlinných nebo živočišných). (Vaněček, 1997, s. 26)

Pod pojmem agroturistika rozumí Stříbrná specifickou formu venkovské turistiky, která vedle bezprostředního využívání přírody a krajiny venkova je charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem (budovám) se zemědělskou funkcí. (Stříbrná, 2005, s. 45)

2.2.1 Produkty agroturistiky

Jedná se o produkty cestovního ruchu, resp. služby nabízené zemědělskými podnikateli:

- ubytování
- stravování
- zázemí farmy (usedlosti), tj. provozní prostředí podnikatele, ve kterém se turista volně pohybuje

- účast turistů na zemědělských pracích v rámci rekondičních programů
- projížďky na koních
- lov zvěře a rybaření
- letní a zimní sporty
- ostatní doprovodné programy ve vazbě na okolní krajinu, místní pamětihodnosti ap.
(Němčanský, 1996, s. 27)

2.3 Ekoturistika a ekoagroturistika

2.3.1 Ekoturistika

Čertík řadí k venkovské turistice také ekoturistiku (*ecotourism*), která souvisí s programem ekologie cestovního ruchu. Tento program předpokládá rozumné hospodaření s životním prostředím, které slouží všem zúčastněným tj. jak rezidentům, tak i návštěvníkům. Při tomto typu pobytů využívají účastníci přírodních zdrojů a kulturních zajímavostí s ohledem na jejich zachování pro příští generace Ekoturismus je blízký přírodě, zahrnuje v sobě výchovu a informace o přírodě a představuje přínos pro společnost zasaženou cestovním ruchem. Podle některých výkladů je ekoturistika takovým druhem turistiky, při které musí subjekty cestovního ruchu přírodu jako zdroj pro tvorbu svého zisku nejen chránit ale také zde musí část svých zisků reinvestovat, tj. použít je k obnově přírodních zdrojů Ekoturistiku tak nelze redukovat pouze na pobyt v ekologicky neporušené přírodě (národní parky, chráněná území). (Čertík, 2001, s. 262)

Foret a Foretová chápou poznávání přírody (flory a fauny) v podobě návštěv přírodních rezervací a národních parků, jako specifický typ ekoturistiky, vedoucí k takovému chování v přírodním prostředí, jež ho co nejméně ohrožuje. Z hlediska motivů se hovoří o návratu k přírodě v podobě zeleného, tzv. měkkého (soft) cestovního ruchu. (Foret, Foretová, 2001, s. 17)

2.3.2 Ekoagroturistika

Ekoagroturistiku Štíbrná chápe jako specifickou formou agroturistiky a představuje pobyty na ekologicky hospodařících farmách, umístěných ve zdravotně příznivém životním prostředí. Podstatným znakem této formy agroturistiky je nejen sejetí s farmářskou rodinou, ale i účast na zemědělských pracích a konzumace produktů ekologického zemědělství. (Štíbrná, 2005, s. 45)

Pojem ekoagroturistika se dá definovat jako turistika na ekologicky hospodařících farmách, zcela odlišná od běžné masové turistiky, která není příliš příznivá životnímu prostředí a navíc ohrožuje tradiční venkovský život. (Němčanský, 1996, s. 32)

Čertík ve své publikaci píše, že ekoagroturistika je kombinací ekoturistiky a agroturistiky. Jedná se o pobyty na zemědělských usedlostech a farmách, které se zabývají ekologicky vedeným zemědělstvím a poskytují pro účastníky takto vypěstované potraviny. Jedná se o turistiku, která nemá masový charakter, nezatěžuje nadměrně životní prostředí a neohrožuje tradiční venkovský život. (Čertík, 2001, s. 262)

Pod pojmem ekoagroturistika (*eco-agritourism*) Hesková rozumí formu agroturistiky na ekologicky hospodařících farmách. Ekologická farma nepoužívá při rostlinné a živočišné výrobě žádné syntetické chemikálie, hnojiva, hormonální přípravky, umělá barviva a konzervační přípravky. Produkty ekologického zemědělství se přísně kontrolují, a když splňují národní, resp. mezinárodní standardy, mohou používat ochrannou známku BIO. (Hesková, 2006, s. 33)

2.4 Podnikání ve venkovské turistice

2.4.1 Služby venkovského cestovního ruchu

Jsou relativně samostatným souborem služeb nabízených účastníkům venkovského cestovního ruchu včetně agroturistiky. Jejich poskytování vyžaduje vhodné zařízení lokalizované ve venkovském prostředí a bezprostřední interakci producenta služeb a hosta. Jde o ubytovací, stravovací a doplňkové služby na venkově. (Hesková, 2006, s. 116)

Ubytovací služby

Ubytovací služby, které jsou základem rozvoje cestovního ruchu, mohou mít v případě vesnické turistiky a agroturistiky nejrůznější formy (ubytování v soukromí, ubytování ve hromadných ubytovacích zařízeních); agroturistika se však většinou přiklání k podobě ubytování v soukromí. Obě formy však mají více méně komorní podobu, tzn., že nejde o velká ubytovací zařízení (maximálně do 50 lůžek) a na zemědělské farmě pak dokonce o kapacitu ještě nižší (maximálně 12 lůžek). (Stříbrná, 1996, s. 3)

Pro provozování venkovské turistiky a agroturistiky je proto velmi důležitý standard ubytovacích služeb. Všechny oborové normy (a tedy i oborová norma týkající se ubytování v soukromí a v hromadných ubytovacích zařízeních) byly zrušeny k 31. prosinci 1993. V současné době existují doporučení o ubytovacím standardu, které společně vydaly

Národní federace hotelů a restaurací ČR, Sdružení podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu, Sdružení hoteliérů a restaurátérů (HOREKA), Svaz podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice ČR, Klub českých turistů a Živnostenské společenstvo provozovatelů kempů a chatových osad. Nejsou závazná, ale je vhodné je dodržovat.

Doporučený standard ubytování ve venkovské turistice lze získat od Svazu podnikatelů ve venkovské turistice agroturistice ČR nebo od jeho člena, Evropského centra pro eko - agro turistiku (ECEAT CZ). Tento svaz zároveň provádí tzv. certifikaci objektů kategorie ubytování v soukromí. Pro ubytovací zařízení kategorie hotel či penzion lze doporučený standard získat od Národní federace hotelů a restaurací ČR nebo od Sdružení podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu. Tyto svazy zároveň provádějí i tzv. certifikaci těchto objektů, tj. jejich zařazení do tříd. (Stříbrná, 2005, s. 13)

Stravovací služby

Stravovací služby obvykle navazují na ubytovací služby. Účastník venkovského cestovního ruchu ubytovaný v soukromí očekává, že mu je poskytne majitel zařízení nebo mu dá k dispozici samostatnou kuchyňku, kde si bude moci připravovat jídla sám podle chuti a v čase, který mu vyhovuje. Stravovací služby se však poskytují i v jiném, samostatném a veřejnosti přístupném zařízení - restauraci, hostinci ap. patřícím jinému podnikateli. Často se využívá nabídka produktů vlastní výroby nebo jiných místních producentů tak, aby obsahovala zajímavý sortiment mléčných produktů, ovoce a zeleniny, masových specialit, vína, destilátů ap. (Hesková, 2006, s. 116, 117)

Doplňkové služby

Můžeme rozdělit na dvě skupiny služeb. V první skupině jde o služby, které se poskytují nejen účastníkům venkovského cestovního ruchu, ale i dalším návštěvníkům, z části místnímu obyvatelstvu. Druhá skupina zahrnuje služby volného času včetně animace, určené hlavně účastníkům venkovského cestovního ruchu.

Do první skupiny zařazujeme propagační a informační služby zaměřené na představení obce, regionu, jeho zajímavostí a služeb nejširšímu okruhu návštěvníků, společenské a zábavní služby pohostinských zařízení v cílovém místě, případně v jeho okolí, obchodní služby (prodej potravinářského, drogistického, případně jiného průmyslového zboží), prodej vlastních produktů podnikatelů, řemeslnické a opravárenské služby, placené komunální služby pro obyvatelstvo (kadeřnictví, holičství, čistírna) a služby zdravotnického střediska. (Hesková, 2006, s. 116, 117)

2.4.2 Podnikatelské a právní minimum

Před vlastní úvahou podnikatelského subjektu založit farmu je důležité se seznámit s hlavními dokumenty a předpisy týkající se tohoto typu podnikání. Základní penzum nezbytné k založení a provozování firmy tvoří:

- **Obchodní zákoník** vymezuje osobní působnost zákona - určuje subjekty a objekty obchodně - právních vztahů a vymezuje pojem „podnikání“. Obchodní zákoník upravuje vztahy obchodní a zároveň vyjasňuje kapitálové vztahy s tím související, např. podíl na řízení firmy, zastupování firmy apod.
- **Živnostenský zákon** obsahuje důležitá ustanovení týkající se rozdělení živností, živnostenského oprávnění, provozování většího počtu živností, odborné způsobilosti.
- **Občanský zákoník** definuje smlouvu o ubytování a odpovědnost za škodu způsobenou hostům ztrátou věcí uložených v místnostech, kde jsou ubytováni.
- **Zákon o dani z příjmů** je třeba znát velmi důkladně
- **Zákon o dani z přidané hodnoty**
- **Zákon o dani silniční** platí pro všechny podnikatele, kteří užívají vozidlo pro svou podnikatelskou činnost a odepisují vozidlo jako hmotný statek nebo cestovné do nákladů.
- **Zákon o dani z nemovitosti** se vztahuje na všechny stavby, které poplatník využívá k dosažení a udržení příjmů podléhajících dani z příjmů mimo obytných domů.
- **Zákon o místních poplatcích** je velmi důležitý, neboť poplatky za ubytovací kapacity v rekreačních zařízeních a poplatky za rekreační pobyt se bezprostředně promítají do cen za ubytování a jsou jejich neovlivnitelnou částí oproti jiným nákladovým položkám.
- **Zákon o správních poplatcích a zákon o soudních poplatcích**
- **Zákoník práce** bude velmi důležitý pro podnikatele, kteří vytvoří pracovní příležitosti. Nejde jen o náležitosti vztahu zaměstnavatel - zaměstnanec, ale o celou řadu ustanovení o právech zaměstnanců, bezpečnosti práce a o ochranných pracovních pomůckách.
- **Zákon o pojistném na všeobecném zdravotním pojištění**
- **Zákon o pojištění na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti** (Stříbrná, 2005, s. 45 - 47)

Je samozřejmé, že podnikatelský subjekt vybírá vhodný typ nejlépe vyhovující a postihující podnikání.

2.5 Vliv cestovního ruchu na rozvoj venkova

Venkovský cestovní ruch má na krajinu, obyvatelstvo a poskytované služby co do úrovně ceny a efektu multiplikační efekt, tj. rozšiřuje potřeby osob a návaznost jednotlivých služeb pro turisty. Jde zejména o tři multiplikační funkce:

- **multiplikátor zaměstnanosti** - poskytuje pracovní příležitosti pro obyvatelstvo venkova, zaměstnanost přímá i nepřímá související s cestovním ruchem,
- **multiplikátor příjmový** - umožňuje hlavní a doplňkové příjmy podnikatelům ve službách, v zemědělství i nepodnikajícímu obyvatelstvu v místě či regionu (doplňkový prodej přebytků, placené ubytování, pronájem chat, letní byty, drobný stánkový prodej, dočasné služby v půjčovnách, sportovištích, kulturních zařízení, občerstvení,
- **multiplikátor cenový a důchodový** - v oblastech cestovního ruchu a venkovských turistických regionech vyšší poptávka po zboží a službách umožňuje poskytovatelům služeb realizovat za stejné výkony vyšší ceny oproti neturistickým oblastem a tím i vyšší osobní důchody a příjmy. Tento cenový multiplikátor působí tím výrazněji, čím bližší je region venkovských služeb k velkým sídlům, anebo turistickým střediskům využívaným mezinárodní turistikou. (Janotka, 1999, s. 13)

2.6 Destinační management a marketing

Význam cestovního ruchu je v poslední době stále více spojován s přímým rozvojem regionů. Jednou z nových disciplín, které mohou nastartovat regionální rozvoj, je aplikace destinačního managementu a marketingu. K rozvoji destinačního řízení je nutné využívat zahraničních zkušeností. V ČR se destinační řízení začalo uplatňovat po roce 2000.

Destinační management a marketing představuje soubor činností na vybraných úrovních řízení a koordinace, strategické plánování, různé formy spolupráce na úrovni mikroregionů a regionů, využívání podpůrných fondů. Cestovní ruch se v mnoha destinacích může stát nosným prvkem rozvoje nebo jedním z jeho významných prvků. Z pohledu destinačního managementu je cestovní ruch společně s dalšími aktivitami součástí jednoho komplexního produktu, tedy produktu, který tvoří a představuje celá destinace (oblast, region). Výsledný destinační produkt není finálním dílem jednoho subjektu, ale zahrnuje celou řadu participujících subjektů. (Hesková, 2006, s. 152)

2.6.1 Management destinace

Hesková označuje management destinací procesem vytváření a řízení silných, tržně orientovaných a systémově řízených jednotek - destinací. Destinační management je souborem řídicích opatření a nástrojů, které jsou využívány pro oblasti plánování, organizování, promotion a rozhodovací procesy. Management destinace je obvykle řízen samostatnou organizační jednotkou, která je budována z hlediska věcného a prostorového. (Hesková, 2006, s. 155)

Pod pojmem management destinace Kirařová rozumí soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v destinaci za účelem dosažení jeho udržitelného rozvoje a zachování konkurenceschopnosti na trhu. (Kirařová, 2003, s. 22)

Výrazným prvkem v managementu destinací je vysoká míra spolupráce a kooperace jednotlivých subjektů účastnících se na řízení destinace. Kooperující partneři koncentrují své síly na společný rozvoj klíčových obchodů, akceptují formy vzájemné spolupráce a podřizují se strategickému řízení v rámci příslušné destinace. (Hesková, 2006, s. 155, 156)

Podmínkou fungování kooperace a partnerství subjektů je výběr činností (produktů), ve kterých si podnikatelské subjekty nekonkurují, naopak se vzájemně doplňují. Cílem je vytvářet synergické efekty plynoucí z kooperace. Smyslem je nabízet komplexní destinační produkty, sdružovat finanční prostředky pro možnost ucházet se o grantové podpory. (Hesková a kol., 2004, s. 16)

Základní okruhy činností řešené destinačním managementem jsou následující:

1. Rozvoj v souladu s trvalou udržitelností životního prostředí (např. s lokální Agendou 21).
2. Vytyčování ekonomických cílů (např. z oblasti daní a místních poplatků, podpora malého a středního podnikání, stimulace investic do infrastruktury).
3. Sociálně-kulturní sféra (tvorba pracovních míst, zvyšování vybavenosti sídel, udržování kulturních tradic, historie, tradice řemesel).
4. Vnitřní a vnější komunikace organizovaná destinačním managementem. (Hesková, 2006, s. 156)

2.6.2 Marketing destinace cestovního ruchu

Marketing je pro rozvoj cestovního ruchu nepostradatelným faktorem. Marketing v odvětví turistiky ve vyspělých státech se rozvíjí od 70 let. V destinačním řízení se začal marketing uplatňovat později. V cestovním ruchu představují právě destinace a management destinací vyšší třetí formu rozvojové spolupráce spjatou s aplikací marketingového řízení. Jeho úspěšná realizace je však neodmyslitelně spjata s fungující organizační strukturou představující destinační management. (Hesková a kol., 2004, s. 21)

Podstata marketingu destinace tkví v orientaci všech zainteresovaných subjektů na uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace za účelem dosažení zisku.

Úspěch destinace na trhu cestovního ruchu závisí na schopnosti identifikovat vlastní nabídku - produkt, potenciální návštěvníky (kteří disponují volným časem, penězi a chtějí navštívit destinaci), cílový trh, ohrožení a příležitosti na trhu a způsob, jak potenciální návštěvníky aktivizovat k návštěvě destinace. (Királ'ová, 2003, s. 28, 29)

2.6.3 Destinační management a marketing v České republice

Z pohledu českého cestovního ruchu je nastolen základní problém, jak efektivně organizovat způsob spolupráce subjektů v jednotlivých turistických regionech. Řešení tohoto problému je prozatím ve fázi předkládání návrhů nejvhodnějšího - funkčního modelu organizace. Většina návrhů vychází ze zahraničních zkušeností, odkud přebírá různé modely řízení destinací cestovního ruchu. Struktura cestovního ruchu by měla být založena na třístupňovém modelu organizace, tj. obec - turistická oblast - daný turistický region.

Cílem destinačních organizací je sdružování za účelem společné prezentace mikroregionů (forma účasti na výstavách, veletrzích), vydávání prospektů a map, přípravy produktů cestovního ruchu. Důležitým hybným momentem pro vznik kooperací v oblasti cestovního ruchu jsou finanční granty z EU a orgánů státní správy pro podporu cestovního ruchu a rozvoje lidských zdrojů.

Hlavní problémy současného stavu destinačního managementu a marketingu, resp. řízení cestovního ruchu v českém prostředí, jsou následující:

1. Není pevně ukotvena funkční organizační struktura cestovního ruchu, která by zastřešovala a koordinovala aktivity v rámci rozvoje destinací cestovního ruchu.
2. Neochota a obava subjektů ke spolupráci a vytváření partnerství.

3. V dané vývojové etapě je možné využívat pouze některé části marketingového mixu.
4. Nedostatečná komunikace a koordinace činnosti při spolupráci s kraji.
5. Nedostatek finančních prostředků na aktivity destinačního managementu a marketingu.
6. Deficit odborně připravených pracovníků pro oblast destinačního managementu a marketingu, resp. obecně nedostatek odborníků pro řízení cestovního ruchu na různých úrovních. (Hesková, 2006, s. 164, 165)

2.7 Podpora rozvoje venkova - programy

Program obnovy venkova předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Podpora je

Obrázek 1: Logo Program obnovy venkova

Zdroj: (47)

poskytována jako systémová investiční nebo neinvestiční dotace na realizaci schválených akcí. Přípustní příjemci podpory jsou vymezeni a specifikováni pro každý z jednotlivých dotačních titulů zvlášť, obecně se však jedná o obce či registrované svazky obcí. Podle navazujících zásad pro poskytování dotací obcím, je stanoveno několik dotačních titulů, orientujících se na ty části obnovy vesnice a rozvoje venkova, které nelze dotovat z ostatních resortů a dále těch, které mají integrující územní nebo oborový charakter.

Cílem programu je podpořit obnovu a rozvoj venkova v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 11. listopadu 1998 č. 730.

Program obnovy venkova je zajišťován v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj. (48)

Soutěž Vesnice roku

Ministerstvo pro místní rozvoj společně se Spolkem pro obnovu venkova ČR, Svazem měst a obcí ČR a v minulém roce (2007) nově i s Ministerstvem zemědělství ČR vyhlašuje každoročně soutěž Vesnice roku. Soutěž napomáhá propagovat obnovu venkova a současně přináší řadu příkladů dobré praxe inspirující další vesnice k realizaci vlastních programů obnovy.

Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova; vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní

tradice a zapojují se do společenského života v obci; zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. (48)

2.8 Organizace ve venkovské turistice

2.8.1 Evropské centrum pro eko agro turistiku – ECEAT CZ

ECEAT je Evropské centrum pro ekoagroturistiku, založené v Nizozemsku v roce 1994. K jeho hlavním úkolům patří podpora ekologického zemědělství a oživení venkova v zemích střední a východní Evropy. Podmínkou zařazení do programu

Obrázek 2:
Logo ECEAT

Zdroj: (49)

ECEAT je takový rozsah zemědělské činnosti, jenž musí tvořit více jak 50 % příjmu agropodnikatele. Dále musí zájemce splňovat předpisy hygienické, stavební, ubytovací ap. V České republice má ECEAT dvoustupňovou strukturu. V Brně sídlí národní koordinační centrum a na něj navazují regionální centra. (Čertík, 2001, s. 262)

ECEAT CZ je česká nezisková organizace, občanské sdružení. Aktivně se účastní na práci ECEAT International a je členem Svazu podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice. ECEAT CZ vznikl v roce 1999 jako nástupnická organizace Nadace ECEAT. Posláním ECEAT CZ je podporovat obnovu venkova pomocí šetrné turistiky, pomoci iniciovat nové podnikatelské příležitosti a pracovní místa ve venkovské turistice a dále pomoci při rozvoji odborných schopností nových poskytovatelů služeb. Vytváří produkty cestovního ruchu, jež vyhovují nejvyšším profesionálním požadavkům a přitom jsou ohleduplné k prostředí, kde jsou realizovány, a to jak po stránce environmentální, tak i sociálně kulturní a ekonomické.

ECEAT CZ nabízí komplexní rozvojové programy. „Prázdniny na venkově“ jsou oficiálním turistickým produktem České republiky a jsou podporovány Českou centrálou cestovního ruchu. Program „Prázdniny na venkově“ je koncipován jako komplexní řešení pro rozvoj venkovské turistiky s důrazem na jednotlivé ubytovatele. Je to produkt respektující místní kulturu, zvyky, podporující místní obyvatele a přátelský k životnímu prostředí. Ubytovací zařízení jsou pečlivě vybírány tak, aby odpovídaly pocitu „Prázdniny na venkově“ - žádný hluk, žádné hromadné

Obrázek 3: Logo Prázdniny na venkově

Zdroj: (49)

kapacity apod. Tento produkt je společným programem ECEAT CZ a Svazu podnikatelů České republiky ve venkovské turistice a agroturistice.

„*Stezky dědictví*“ jsou koncipovány jako regionální turistický rozvojový koncept propagující, využívající a ochraňující rozsáhlé kulturní a přírodní dědictví naší země.

„*Zelené prázdniny*“ jsou konceptem propagujícím ekoturistiku v ČR na základě ekocertifikace. (49)

2.8.2 Evropský svaz turistiky a dovolené na venkově – EUROGITES

EUROGITES je Evropský svaz turistiky a dovolené na venkově se sídlem ve francouzském Štrasburku. Je orientován na pomoc jednotlivým členům - národním sdružením venkovské turistiky, a to v oblasti poradenství, informatiky, vzdělávání, v oblasti technické a také organizační pomoci.

Obrázek 4: Logo EUROGITES

Zdroj: (50)

K jeho základním cílům patří:

- zajištění lepší informovanosti o věcech venkovské turistiky v Evropě, především vytvořením jednotné rezervační sítě tak, aby si kdokoliv mohl objednat venkovskou dovolenou kdekoliv v Evropě
- stanovení a posuzování kvality služeb poskytovaných na venkově. Pro tento účel je navržen systém kategorií 1 až 4, vyjadřující úroveň poskytovaných služeb
- sjednocování a koordinace přístupů jednotlivých členských zemí, ale také pomoc státům střední a východní Evropy
- profesionalizace venkovské turistiky, založené na vzájemné spolupráci, výměně expertů, vzdělávacích programů a informací
- dosažení vyššího podílu venkovské turistiky na trhu cestovního ruchu. Zde se vychází z předpokladu, že lidé budou mít stále více volného času, budou chtít trávit svůj volný čas aktivně, se zaměřením na svoje záliby, ve zdravém životním prostředí, s vysokou kvalitou poskytovaných služeb
- zlepšení celkové kvality života na vesnici prostřednictvím diverzifikace zemědělských podniků, vytvářením nových pracovních příležitostí a udržováním a rozvojem evropské kultury a krajiny. (Čertík, 2001, s. 261)

2.8.3 Svaz podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice

Svaz podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice je dobrovolné, nepolitické profesní sdružení podnikatelů ve venkovském cestovním ruchu a dalších příznivců. Svaz byl založen v roce 1997 a je členem mezinárodní organizace svazu

Obrázek 5 : Logo Svaz venkovské turistiky

Zdroj: (51)

venkovské turistiky Eurogites. Svaz svou činností chce přispět k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny i ke stabilizaci jeho osídlení. Prosazuje a hájí zájmy svých členů, venkovských podnikatelů. Zajišťuje zavádění do praxe a kontroly kvalitativních standardů ubytovacích kapacit na venkově, pomáhá při rozvoji odborných schopností poskytovatelů služeb ve venkovském cestovním ruchu a ve spolupráci s partnery (zejména ECEAT CZ) pomáhá při propagaci ubytovacích zařízení svých členů.

Svaz podnikatelů ČR v roce 2001 zahájil tři projekty. Prvním z nich je projekt *LOBBY*. Cílem tohoto projektu je oslovit a získat skupinu poslanců jak horní tak i dolní komory parlamentu České republiky a začít prosazovat legislativní úpravy a systémovou podporu oprávněných zájmů drobných podnikatelů – živnostníků ve venkovské turistice. Dále pak iniciovat přestavbu Svazu podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice na krajských principech; krajské organizace budou mít blíže ke krajským orgánům, budou moci lépe reagovat na místní podmínky. Posledním cílem tohoto projektu je účastnit se širší spolupráce na tvorbě projektů v cestovním ruchu ve prospěch trvale udržitelného rozvoje venkova.

Druhým projektem je projekt *KVALITA*. Svaz podnikatelů ČR připravil ve spolupráci s partnery a za podpory Ministerstva pro místní rozvoj jednotný certifikační systém pro venkovskou turistiku a postupně jej zavádí od roku 2001 do praxe. Cílem tohoto projektu je rozvíjet kvalitativní certifikační systém ubytovacích zařízení venkovské turistiky, který bude odpovídat evropským standardům a zajistit jeho kontrolu.

Třetím projektem je projekt *SERVIS*. Svaz se rozhodl vytvořit a provozovat jednoduchý a srozumitelný zdroj kvalifikovaných informací pro veřejnost jak ve formě tištěné, tak elektronické. Cílem je zajišťovat pravidelně a systematicky prezentace venkovské turistiky v České republice prostřednictvím médií a účast na výstavách a veletrzích ve spolupráci s partnery. (51)

3 CÍL A METODIKA PRÁCE

3.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zhodnocení nevyužitého potenciálu cestovního ruchu ve vybraném venkovském regionu s návrhem na jeho využití. Pro tuto práci jsem si zvolila mikroregion Veselsko, který se nachází v jižních Čechách. Oblast jsem si vybrala proto, že je místem mého trvalého bydliště. Lokalitu dobře znám a chtěla bych tímto přispět k jejímu dalšímu rozvoji.

Hlavním cílem práce je zmapování a vyhodnocení současného potenciálu mikroregionu a úrovně venkovské turistiky. Na základě získaných informací a analýzy nynějšího stavu jsou navrženy další možnosti rozvoje venkovské turistiky v daném mikroregionu. Součástí je dále posouzení přínosu existujících forem venkovské turistiky a stanovení možnosti rozvoje cestovního ruchu Veselska, a to zejména prostřednictvím nových forem turistiky.

Naplnění tohoto cíle předpokládá analýzu oblasti z hlediska podmínek pro rozvoj venkovské turistiky, stejně jako analýzu produktového portfolia, které destinace v současnosti může svým návštěvníkům nabídnout.

Pro dosažení cíle diplomové práce byly na samém počátku stanoveny hypotézy, které budou na základě zjištěných skutečností v průběhu zpracování potvrzeny nebo vyvráceny.

Byly formulovány následující hypotézy:

- „Hlavním účelem návštěvy destinace je cykloturistika a pěší turistika“
- „Mikroregion Veselsko má nedostatečnou kapacitu ubytovacích a stravovacích zařízení“
- „Návštěvníci mikroregionu se kromě cykloturistiky příliš neúčastní kulturních a společenských akcí v oblasti“
- „V mikroregionu neexistuje organizace cestovního ruchu ani jednotná propagace regionu“
- „Oblast je pro turisty přitažlivou destinací, proto převažuje delší doba pobytu“
- „Venkovské oblasti ve vymezeném regionu mají značný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, který není zatím dostatečně využit“

3.2 Metodika práce

Průběh tvorby diplomové práce lze rozdělit do několika následujících etap:

Studium odborné literatury a sběr sekundárních dat

Sběr dat byl zahájen studiem odborné literatury věnující se oblastí venkovské turistiky, marketingovému výzkumu a SWOT analýze. Dále byla shromážděna potřebná data týkající se vybraného regionu. Bylo čerpáno z odborných literárních pramenů přístupných v univerzitní knihovně Jihočeské univerzity a v městské knihovně v Táboře. Další zajímavé aktuální informace byly převzaty od různých subjektů cestovního ruchu v regionu, z přístupných informací v elektronické podobě a odborných časopisů.

Nezbytné informace o vybraném mikroregionu byly získávány na městských a obecních úřadech a v informačním centru. Jako další zdroje nutné pro sestavení situační analýzy posloužily internetové stránky jednotlivých obcí, propagační materiály, turističtí průvodci, mapy, informační tabule, vlastní zkušenosti a poznatky. Zdrojem sekundárních dat konkrétně socio - ekonomických a demografických údajů v mikroregionu, se staly především podklady z Českého statistického úřadu.

Analýza zkoumané oblasti

Po shromáždění a utřídění všech dostupných informací byla provedena situační analýza mikroregionu Veselsko, která byla v první řadě zaměřena na geografické vymezení zkoumané oblasti, jednotlivé obce mikroregionu, přírodní a hospodářské podmínky, strukturu obyvatelstva apod. Dále se hlavně věnovala společenským, kulturním a přírodním atraktivitám, dostupnosti infrastruktury cestovního ruchu, současné úrovni jednotlivých subjektů venkovské turistiky a zhodnocení nabídky sportovních a turistických atraktivit.

Některé informace byly pro lepší přehlednost zpracovány graficky a ve formě tabulek. Diplomová práce byla rovněž doplněna o fotografie.

Na základě zjištěných informací, zhodnocení současného stavu a provedení dotazníkového šetření byla pro zpřehlednění a vyjasnění řešeného problému sestavena SWOT analýza, která se zaměřuje na silné a slabé stránky regionu, ale také na jeho příležitosti a ohrožení. SWOT analýza, která vyhodnocuje ukazatele rozvoje cestovního ruchu, nastíní možnosti rozvoje a problematické oblasti, které v řešeném území existují.

Terénní výzkum - dotazníkové šetření

Primární údaje byly získány marketingovým výzkumem, který proběhl v období od dubna do června 2008 ve vymezené oblasti mikroregionu. Jako hlavní výzkumná metoda bylo vybráno dotazování. Tento výzkum proběhl formou osobního dotazování na základě vyhotoveného dotazníku. Celkem bylo osloveno 150 respondentů, kteří byli vybráni na základě prostého náhodného výběru.

Hlavním účelem marketingového výzkumu bylo zhodnotit současnou situaci mikroregionu Veselsko v oblasti cestovního ruchu. Cílem dotazníkového šetření bylo především zjištění důvodu návštěvy, délky pobytu, zdrojů čerpání informací o mikroregionu, hlavních aktivit, kterým se zde respondent věnuje, kvality nabízených služeb, předností a nedostatků oblasti. V závěrečné části dotazníku se zjišťovaly základní osobní údaje respondentů, jako je pohlaví, věk, dosažené vzdělání, ekonomická aktivita a místo bydliště.

Výsledky dotazníkového šetření byly interpretovány pomocí grafů a slovního komentáře. Shromážděná data byla zpracována v programu Microsoft Excel běžnými matematicko – statistickými metodami.

Formulář dotazníku je umístěn v příloze č. 4.

Syntéza

Na základě shromážděných informací, provedených analýz a dotazníkového šetření byl zhodnocen potenciál oblasti a v závěru navrženy možnosti rozvoje venkovské turistiky v daném mikroregionu.

Při navrhování řešení byl kladen důraz především na zvýšení úrovně poskytovaných služeb, propagaci a rozvoj existujících forem turistiky, včetně návrhu nového produktu vycházející z potenciálu oblasti. Práce chce přispět ke zvýšení úrovně cestovního ruchu v mikroregionu jako celku.

4 SITUAČNÍ ANALÝZA MIKROREGIONU VESELSKO

4.1 Geografická analýza

4.1.1 Geografická poloha

Mikroregion Veselsko, jenž se nachází v Jihočeském kraji, který je typickou krajinou blat, odedávna bohatě zemědělsky využívaný, kde vzniklo jen málo průmyslových závodů, sousedí svým jižním okrajem s rybníčním krajem Třeboňsko, kde se rozkládají rozsáhlé, převážně borové a lužní lesy. Velká část této roviny je zahrnuta do Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, která byla vyhlášena také Biosférickou rezervací UNESCO. Mezi obce, které zasahují do CHKO Třeboňsko, patří obce Hamr, Val, z části pak město Veselí nad Lužnicí a obec Horusice. Nikde ve střední Evropě patrně nenajdeme takové množství druhů rostlin a živočichů soustředěné na tak malé ploše jako zde. Území mikroregionu Veselsko je charakteristické rozsáhlými rašeliništi (rozloha až 750 ha, sahají místy až do hloubky 8 m). (58)

Obrázek 6 : Mapa mikroregionu Veselsko

Zdroj: (52)

4.1.2 Životní prostředí

V poslední době je velmi diskutována problematika *Natura 2000*. *Natura 2000* představuje soustavu chráněných území evropského významu, důležitých pro zachování biologické rozmanitosti evropské přírody. Povinnost vytvoření takovéto soustavy vychází ze směrnice č. 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků a ze směrnice č. 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Česká republika musí implementovat obě uvedené směrnice do systému ochrany přírody ČR a do 6 let vybraná území vyhlásit za chráněná území. Soustava *Natura 2000* bude představovat částečné rozšíření stávajících chráněných území, což může znamenat pro mnoho obcí mikroregionu radikální omezování současného způsobu obhospodařování příslušného území. Katastrální území některých obcí již spadají do CHKO Třeboňsko a další svým charakterem životního prostředí (velký výskyt chráněných druhů rostlin a ptáků) budou s největší pravděpodobností zahrnuty do již zmíněné soustavy *Natura 2000*. (53)

V původním areálu firmy Sempra Praha a.s. v Žišově fungovala od roku 2002 firma Leguan zabývající se povrchovými úpravami kovů, která měla řešit největší ekologický problém v mikroregionu – skládku nebezpečných odpadů. Problém černé skládky v Žišově se táhne již od roku 1995, kdy, německý podnikatel založil společnost Euro-Izol Praha s.r.o. pro údajnou výrobu polyuretanu a dovezl sem řadu nebezpečných látek, které deklaroval při přechodu státní hranice jako suroviny, a uložil je v pronajatých halách společnosti SEMPRA Praha, a.s. v Žišově. Avizovaná výroba se však nikdy nerozběhla. Když podnik z tohoto místa odešel, 300 sudů zde zanechal a zjistilo se, že obsahují vysoce jedovaté látky, které jsou při kontaktu s vodou výbušné. Z likvidace však sešlo, firma Leguan vykoupila pouze pozemky, kde odpady uloženy nebyly. Sempra Praha se staví k řešení problému odmítavě. Problém je v tom, že firma, která chemikálie do Žišova dovezla, formálně existuje, její majitel je ale nezvěstný a za tohoto stavu nemůže podle platných zákonů sklad zabezpečit stát. O zrušení společnosti Euro-izol požádaly úřady již v lednu 2006, soud ale dosud nerozhodl. Kromě státní pomoci je jediným řešením podle odborníků odprodej celého areálu soukromému investorovi, který by se zavázal nebezpečný odpad vyvézt.

Situace v zarostlém a pobořeném skladu se v průběhu deseti let neustále zhoršuje. Při nedávných vichřicích vítr strhal z rozpadajících se budov střechy, voda se tak už dostala k rezivějícím sudům a ty začaly protékat. Podle interních materiálů České inspekce

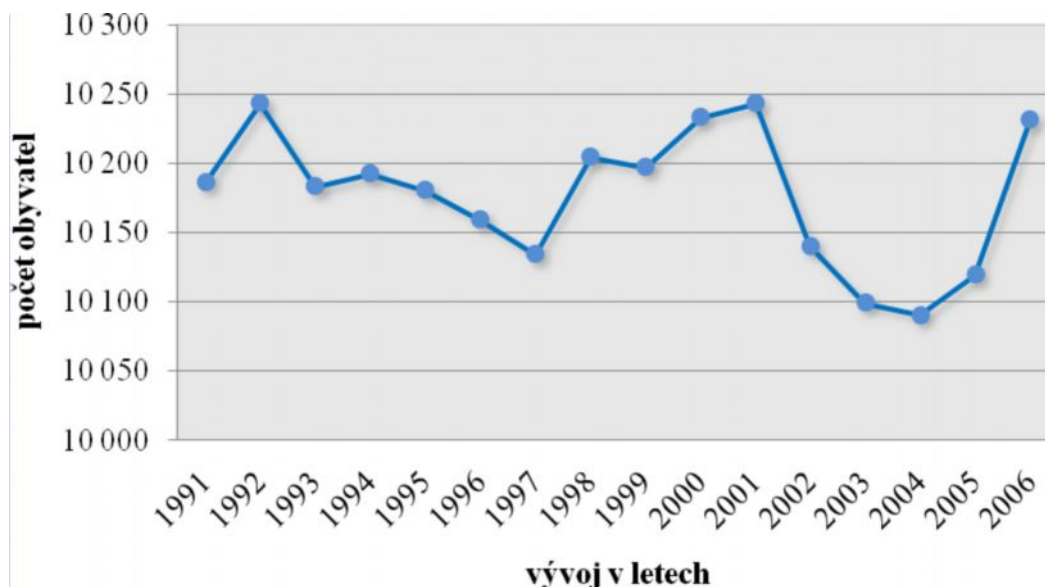
životního prostředí je buď už zasažena, nebo alespoň ohrožena velká část chráněného území Třeboňské pánve. Ohroženy jsou zde zdroje vody a také blízké okolí. (59)

4.2 Socio - ekonomická analýza

4.2.1 Demografická struktura

Ve většině obcí je v posledních letech patrný mírný přirozený pokles počtu obyvatel. V celém mikroregionu došlo nejprve od roku 1991 do roku 1996 rovněž k mírnému poklesu, od roku 1997 do roku 2002 došlo naopak opět ke zvýšení počtu obyvatel. Tyto výkyvy nejsou tak velké a dalo by se usuzovat, že tento trend je způsoben jednak přirozeným úbytkem obyvatelstva (počet zemřelých větší než počet narozených) a zároveň rozdílem mezi přistěhovaným a odstěhovaným obyvatelstvem. Nicméně, faktem je, že přirozený úbytek úspěšně kompenzuje migrace, kdy v posledních letech roste počet přistěhovaných, zejména z větších měst (České Budějovice, Jindřichův Hradec). Tento trend koresponduje s vývojem v ČR a dalších evropských zemích, kde také dochází k migraci obyvatel, zejména středních vrstev do aglomerací s menší hustotou obyvatelstva. Podstatný vliv na tento jev má také obecně viditelné zkracování vzdáleností, mající vliv i na zvyšování počtu dojíždějících za zaměstnáním. Od roku 2004 však zaznamenáváme rapidní přírůstek obyvatel, jenž byl způsoben připojením dalších 4 obcí k mikroregionu. Vývoj počtu obyvatel znázorňuje graf 1.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Veselsko v letech 1991-2006

Zdroj: (45)

➔ Věková struktura a průměrný věk obyvatel

Struktura obyvatelstva svazku obcí Veselsko odpovídá současnému celorepublikovému nepříznivému demografickému a také socioekonomickému vývoji v obcích obdobných lokalit a velikostí.

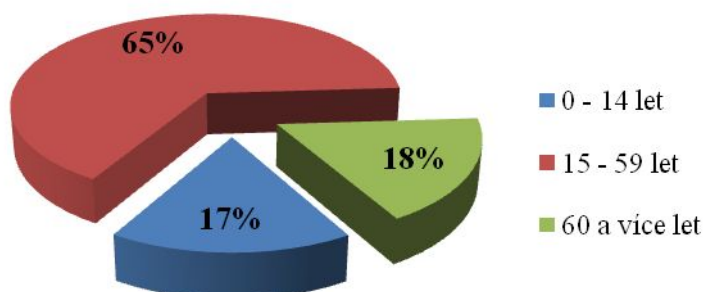
Při procentním srovnávání jednotlivých demografických skupin s údaji za Jihočeský kraj a Českou republiku lze pozorovat u svazku obcí Veselsko prakticky totožné zastoupení předproduktivního obyvatelstva. Produktivní obyvatelstvo v tomto poměrovém ukazateli mírně převažuje, zatímco podíl poproduktivního obyvatelstva je nižší než průměry ostatních výše uvedených nadřazených správních celků.

Jednotlivé obce ve všech případech značně převyšují podíl poproduktivního obyvatelstva (hodnoty nad 20%), ale naopak podíl předproduktivního obyvatelstva je značně nižší než průměr za region potažmo Jihočeský kraj. Tyto údaje jasně naznačují trend stárnutí obyvatelstva a nižší porodnost.

Výjimkou tohoto stavu jsou např. obce Mažice, Zálší, kde je silně snížený počet předproduktivní a produktivní skupiny obyvatelstva (nejen co se týče samotného svazku obcí Veselsko, ale i vzhledem k celorepublikovému průměru), naopak podíl poproduktivního obyvatelstva je výrazně vyšší, než je průměr celého svazku, potažmo Jihočeského kraje a celé České republiky.

Je proto nutné, zejména ve věkově neprogresivních obcích, podporovat migraci nových obyvatel, především mladých rodin s dětmi. Podpora by měla vycházet především z nabídky možnosti bydlení, občanské vybavenosti a zajištěním služeb v oblasti dopravy za prací.

Graf 2: Věkové složení obyvatelstva Veselska

Zdroj: (45)

Z grafu č. 2 je patrné, že v mikroregionu Veselsko převažuje počet obyvatel v produktivním věku 15 – 59 let.

Věkový průměr v oblasti (41,1 let) mírně převyšuje průměrný věk obyvatel v Jihočeském kraji (38,4 let), potažmo v celé ČR (38,8 let). Tento trend je způsoben již zmíněnou vyšší měrou podílu poproduktivního obyvatelstva (60 a více let) ve všech obcích mikroregionu, než je krajský ale i celorepublikový průměr. (57)

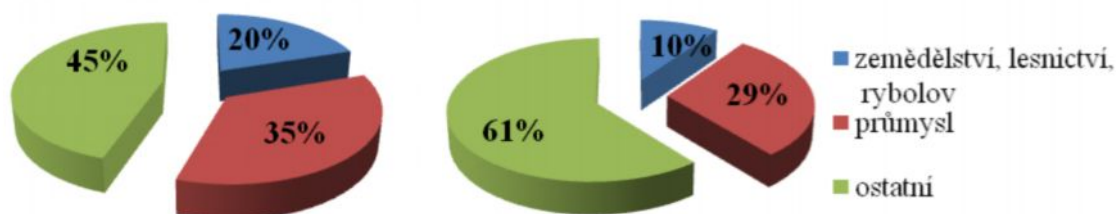
4.2.2 Ekonomická struktura

Trh práce a podmínky zaměstnanosti

→ Ekonomická aktivita v obcích (porovnání roku 1991 a 2001)

Ekonomicky aktivních obyvatel je v mikroregionu 51,1 %, z nich více než 60% vyjíždí z bydliště za prací, zejména do Veselí nad Lužnicí, Soběslavi, Tábora a krajského města České Budějovice. Z toho vyplývá také procentuální rozložení pracujících v jednotlivých odvětvích – zemědělství, lesnictví a rybolov; průmysl; ostatní – viz následující levý graf, dle jednotlivých obcí k 1. 3. 2001. Pro zajímavost jsou srovnány informace o ekonomické aktivitě obyvatel roku 1991 a 2001. Z porovnání vystupuje značný přesun pracujícího obyvatelstva ze zemědělství do ostatních odvětví (v roce 1991 pracovalo v zemědělství 20% obyvatel mikroregionu, v roce 2001 tento podíl klesl na polovinu – 10%). Tento jev má samozřejmě silný vliv na vysídlování v minulosti zemědělsky orientovaných obcí, ke kterému viditelně od roku 1991 do 2001 došlo. (57)

Graf 3: Porovnání ekonomické aktivity v obcích v roce 1991 a 2001

Zdroj: (45)

➔ Ekonomické subjekty působící v mikroregionu

Největší podniky nabízející zaměstnání obyvatelům mikroregionu jsou umístěny ve Veselí nad Lužnicí. Převážnou většinu podnikatelských subjektů tvoří podnikatelé – fyzické osoby, které ve většině případů nezaměstnávají vyšší počet obyvatel, a tím prakticky podstatně neovlivňují zaměstnanost v mikroregionu. Převážná část obyvatel dojíždí do větších center, jako je právě Veselí nad Lužnicí, dále Soběslav, Tábor, České Budějovice, Jindřichův Hradec, Ševětín, Dynín. Nepříznivým trendem je i skutečnost, že obyvatelé se za prací stěhují blíže k těmto městům a tak v některých obcích dochází ke stárnutí obyvatel.

Ve většině menších obcí působí značná část soukromých firem převážně zaměřených na zemědělství, v řadě obcí je i mnoho objektů a pozemků vhodných pro podnikatelskou činnost.

Mikroregion je hlavně orientován na zemědělskou výrobu. Převažuje zde zejména zemědělská půda a v jednotlivých obcích jsou nejvýraznější v podnikatelské sféře zastoupeni soukromí zemědělci (hospodařící jak v rostlinné, tak v živočišné výrobě).

Hlavní problémy v oblasti zemědělství mikroregionu jsou v:

- vysokých nákladech na produkci (vysoké vstupní ceny osiv, hnojiv apod.) oproti nízkým výkupním cenám zemědělské produkce, tím nízkým tržbám a malé možnosti nových investic, strojní mechanizace je mnohdy starší než 20 let,
- příliš vysokém stupni rozornění půdy (více než 70%),
- pěstování plodin na nevhodných pozemcích (následná nízká výtěžnost). (57)

Mezi prosperující potravinářské podniky patří mlékárna a sýrárna Madeta Řípec, podnik EFKO CZ s.r.o. na zpracování zeleniny, mlýn Vesco u jezu na Lužnici se svou jedinečnou veselskou moukou a Fontea a.s. – výroba nealkoholických nápojů na okraji Horusického rybníka, která používá nejkvalitnější čistou vodu z hlubinných vrtů. Většina obyvatel najde uplatnění v podnicích a u soukromých podnikatelů přímo ve Veselí nad Lužnicí. Mezi nejvýznamnější podniky ve městě patří: Grena – výroba nábytkových dílů z pazdeřových desek, Hanson ČR – těžba písku a kamene, JIHOTEX spol. s r. o. – výroba lan a provazů, Maba Prefa s. r. o. – výroba prefabrikátů, Jinos-Agro spol. s r. o. – zemědělská výroba, Jihotvar, v. d. – výroba keramiky, RM Gastro, s. r. o. – výroba nerezového kuchyňského zařízení pro restaurace, Bauservis – stavební firma. Ve městě najdeme ještě výrobní

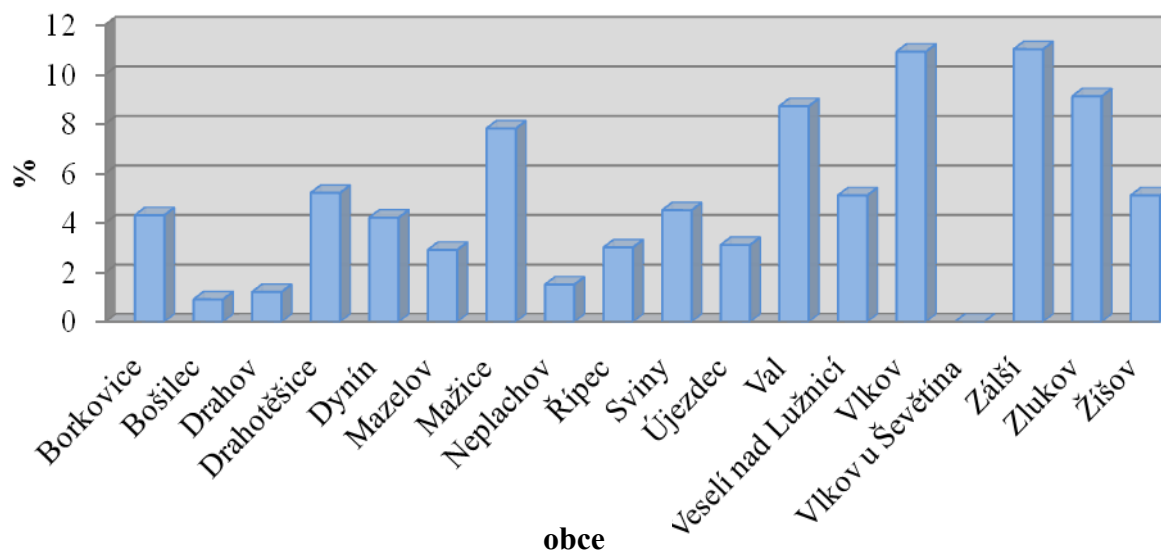
družstvo Blata s výrobou pletených oděvů. Tradiční ručně malovanou tzv. selskou keramiku s replikami původních vzorů je možno zakoupit v podnikové prodejně výrobního družstva Jihotvar.

V mikroregionu Veselsko se nachází mnoho soukromě hospodařících zemědělců a také agropodnik JINOS a zemědělské družstvo Dynín. V rámci restrukturalizace zemědělské výroby je několik zemědělských společností a především soukromníků nuceno hledat nové cesty a způsoby podnikání. Vznikají tak nové struktury a produkty, které čerpají z místních tradic, rozvíjejí agroturistiku (např. v obci Zálší vznikla agrofarma).

➔ **Nezaměstnanost v jednotlivých obcích k 30. 11. 2007**

Míra nezaměstnanosti vykazuje v jednotlivých obcích značné výkyvy. Pohybuje se v rozmezí od 0 % (obec Vlkov u Ševětína – tato hodnota je způsobena tím, že v obci žije malý počet obyvatel) až do 11% (obec Zálší). V roce 2003 došlo oproti minulým letům ke zvýšení míry nezaměstnanosti prakticky ve všech obcích. Například v obci Újezdec byla v letech 2001 a 2002 nulová nezaměstnanost, ale na konci roku 2003 už se nezaměstnanost pohybovala ve výši 12,5%. Také další obce se potýkají s razantním zvýšením nezaměstnanosti. Nejvíce patrný je tento nárůst u obcí Mažice, Újezdec, Vlkov a Zlukov. Výjimku tvoří pouze obce Drahov, Řípec, Sviny a Val, kde došlo ke snížení nezaměstnanosti obyvatel. Následující graf č. 4 znázorňuje nezaměstnanost v mikroregionu k 31. 11. 2007.

Graf 4: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích mikroregionu k 30. 11. 2007

Zdroj: Městský úřad ve Veselí nad Lužnicí

5 ANALÝZA POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU

5.1 Analýza potenciálu cestovního ruchu na straně nabídky

Principy lokalizačního subsystému nabídky jsou založeny na aktivacích primárních, sekundárních a terciárních potenciálů cestovního ruchu. Ten je lokalizován do míst, která disponují pro cestovní ruch optimálními přírodními a společenskými atraktivitami, a zároveň jsou tato místa dobře vybavena infrastrukturou služeb s optimální podporou institucionální sféry. (Kopačka, Šíp, Štěpánek, 2001, s. 17)

5.1.1 Primární potenciál

Primární potenciály představují přírodní a společenské atraktivity. Pestrost druhů, stupeň přitažlivosti a kvalita těchto atraktivit profiluje potenciální možnosti dané lokality, oblasti nebo regionu cestovního ruchu. (Kopačka, Šíp, Štěpánek, 2001, s. 17)

Hlavní turistickou atraktivitou je v mikroregionu město Veselí nad Lužnicí. Celá oblast však nabízí své jedinečné krásy přírodní i historické jak pěším turistům, tak cyklistům a v neposlední řadě i vodákům.

5.1.1.1 Přírodní atraktivity

Území mikroregionu se vyznačuje poměrně bohatou a rozmanitou přírodou. Svědčí o tom mimo jiné i množství přírodních památek a rezervací zde vyhlášených.

➔ Maloplošná zvláště chráněná území přírody v mikroregionu Veselsko

Státní přírodní rezervace Písečný přesyp byla vyhlášena v roce 1954 na ploše 0,8 ha. Nalezneme jí u obce Vlkov asi 4 km jihovýchodně od Veselí nad Lužnicí. Přesyp má dosud poměrně dobře zachovalý charakteristický původní tvar, který je nápadný převýšením o 4-6 m nad okolní krajinou i z velké dálky. Přesyp je jednou z mála ukázek vátých písků v jižních Čechách. Chráněna je zde vzácná pískomilná flóra. Na nezpevněné plochy písečného přesypu je vstup z důvodů ochrany těchto vzácných stanovišť zakázán. Pěším turistům toto území zpřístupňuje trasa červené turistické značky z Veselí nad Lužnicí, po okraji vede také trasa naučné stezky Veselské pískovny.

Národní přírodní rezervace Ruda (23 ha) byla vyhlášena roku 1950 k ochraně rozsáhlého rašeliniště na jižní a jihovýchodní straně Horusického rybníka asi 3 km jihozápadně od Veselí nad Lužnicí. Území je z větší části porostlé borovicí lesní a břízou bradavičnatou, jejichž porosty se střídají s mokřými loukami s různě mocnou vrstvou rašeliny. Roste zde řada vzácných mokravištních rostlinných druhů, je zde zaznamenán četný výskyt druhů ptáků. Na hranicích rezervace leží terénní stanice Přírodovědné fakulty Karlovy univerzity. V budoucnu se připravuje rozšíření rezervace na celkovou plochu 57,75 ha. Přístup veřejnosti do lokality není povolen, neboť se jedná o skutečné živé rašeliniště s řadou tůní porostlých rašeliníkem a je zde nebezpečí propadnutí. Okolo veřejnosti nepřístupné rezervace vede trasa žluté turistické značky z Veselí nad Lužnicí do Záblatí.

Přírodní rezervace Horusická blata byla vyhlášena v roce 1990 na ploše 47 ha. Jedná se o okrajovou část rozsáhlého slatiniště a rašeliniště, které je dnes z větší části zatopeno rybníkem. Lokalita je významná jednak botanicky, tak zoologicky. Území rezervace je ovlivňováno intenzivním hospodařením na Horusickém rybníce i na okolních zemědělských pozemcích. Rezervace je volně přístupná za podmínky nepoškození území.

Přírodní rezervace Záblatské louky leží jeden km jižně od obce Lhota u Dynína. Jedná se o část rozsáhlého rašeliniště, které je z velké části zatopeno rybníkem Záblatský. Rašeliniště bylo v minulosti dotčeno drobnou těžbou, po které zůstaly zachovány postupně zazemňující odvodňovací kanály a jezírka protáhlého tvaru. Byl zde zjištěn výskyt 53 druhů hnízdících ptáků. Rybník je shromaždištěm a migrační zastávkou vodních ptáků, především několika tisíc potápivých kachen, hus, labutí a lysek černých. Rezervace má význam i pro ochranu obojživelníků. Na březích rašelinných kanálů spojených s rybníkem se koncentruje v zimním období větší množství vydry říční.

Z Mazelova vede k hranici rezervace vozová polní cesta. Přístup je možný také od severu, od vesničky Lhota, úzkou alejí.

Přírodní rezervace Kozí vršek byla vyhlášena roku 1924 na ploše 0,38 ha. Jedná se o terénní vyvýšeninu s výchozem horniny na severním okraji obce Vlkov. Rulový kopeček je chráněný již začátkem 20. století pro bohatý výskyt koniklece jarního s typickou doprovodnou vegetací mělkých a živinami chudých půd. Tato lokalita v současné době zaniká, důvody zániku nejsou dosud zcela přesně známy. Místo je klasickou ukázkou toho,

že o chráněná území je nutno pečovat dle určitého plánu péče, jinak dojde přirozenou sukcesí k jejich zániku. Lokalita je volně přístupná za podmínky nepoškození území.

Přírodní památka Lhota u Dynína – jedná se o podmáčené louky a přilehlý jihovýchodní břeh rybníka Bošilec 0,5 km severovýchodně od obce Lhota u Dynína. Okraj rybníka s rašelinnými podmáčenými loukami skrývá vzácné a chráněné druhy rostlin. Na území zaniklo maloplošné hospodaření spojené s pravidelným sečením luk a tím dochází k zarůstání lokality. Pravidelné zásahy ztěžuje i nekontrolovatelná manipulace s výší hladiny rybníka. Přírodní památka je přístupná.

Přírodní památka Hliníř patří do katastrálního území obce Lhota u Dynína. Nachází se 1,5 km západně od obce Ponědrážka u severního okraje rybníka Hliníř. Přírodní památkou je menší přechodové rašeliniště s řadou malých mělkých tůňek, z nichž část v suchém období vysychá. Rašeliniště, které je útočištěm řady významných druhů rostlin a bezobratlých živočichů, je ponecháváno přirozenému vývoji a nejsou prováděny žádné umělé zásahy. Území rezervace není veřejnosti přístupné.

Přírodní památka Doubí u Žišova byla zřízena v roce 1956. Je to malý zbytek lužního lesa na levém břehu Lužnice pod městem Veselí nad Lužnicí, který byl v minulosti periodicky zaplavován. Dokladem o tom jsou i zbytky tůní v okolí, které se dosud zachovaly. Památka je volně přístupná za podmínky nepoškození území. (38, 53)

➔ **Naučné stezky**

V mikroregionu Veselsko se nacházejí dvě naučné stezky:

Naučná stezka Borkovická blata leží nedaleko obce Borkovice, prochází přírodní rezervací se zajímavou a svým obsahem specifickou rašeliništní vegetací, kterou představují blatkový bor a ostřicovo-suchopýrové mokřady. Lokalita je i významným biotopem řady druhů vážek, z nichž některé jsou celoevropsky ohrožené. Rezervace vznikla v roce 1980 na rozloze 54,64 ha. V roce 2000 byla rozšířena na sousední vytěžené plochy, které začaly pomalu regenerovat, a její současná výměra činí 91,10 ha. Turisté zde naleznou informace o přírodním, kulturním a technickém významu území. Blata jsou častým cílem botaniků a rekreačních turistů.

Naučná stezka přibližuje na deseti zastaveních bývalé i moderní způsoby těžby rašeliny a zvláštnosti této přírody, seznamuje návštěvníky jednak s kulturní historií blat, ale

především s historií blatské přírody a jejím využitím. V terénu je stezka vyznačena zelenobílými ochrannými "psaníčky". Součástí stezky je i expozice těžebních strojů, jimiž se rašelina v nedávné době dobývala. Větší část stezky, měřící 5,5 km a je vedena po dřevěných chodnících. Návštěvníci zde stráví prohlídkou cca 2 hodiny.

V červenci roku 2007 byl instalován zdokonalený informační systém, na rozcestích jsou výrazné šipky, u parkoviště, odpočívadla a větších rozcestí přehledné mapky naučné stezky, šipky vedou také k prostoru vytěženého ruční těžbou, i na území revitalizovaného rašeliniště po bývalé průmyslové těžbě. Současně s novým informačním systémem bylo k nynějším deseti zastavením instalováno osm panelů popisujících typickou rašeliništní flóru, která je k vidění přímo u jednotlivých tabulí. V budoucnu se také chystá nový panel představující nejnovější cenná přírodovědná pozorování řas, obojživelníků a ptáků v lokalitě. Mikroregion by také rád vytvořil stručného průvodce naučnou stezkou, pro tuto realizaci je třeba nalézt dalšího partnera (sponzora).

Dále se v této lokalitě nachází také chráněná oblast Kozohůdky s výskytem rašeliništní vegetace, která je tvořena ručně vytěženým rašeliništěm. Je připravováno rozšíření území na plochy sousedící se stokami směrem k Blatské stoce a dále na plochy u areálu bývalé výzkumné stanice (dnes zahradnický provoz). Rezervace není volně přístupná, neboť zde neexistují cesty a území je dosud živým rašeliništěm, kde existuje možnost propadnutí. (38, 59)

Naučná stezka Veselské pískovny vede po hrázích bývalých pískoven, které se rozkládají v prostoru mezi Veselím nad Lužnicí a obcemi Horusice a Vlkov v CHKO Třeboňsko. Trasa prochází okolo pěti oddělených štěrkopískových jezer (Veselí, Veselí I, Horusice, Horusice I a Vlkovská pískovna) vzniklých po vytěžení písku a štěrkopísku v období 1950 – 1990. Během těžby tu byly nalezeny kousky vltavínů, ale také úlomky keramiky, které patří do mladší a pozdní doby kamenné.

Zaměření stezky je přírodovědné. Seznamuje s florou a faunou, geologickými poměry **Obrázek 7: Veselské pískovny** i s historií těžby písků a štěrkopísků v prostoru, kterým její

trasa prochází. Na trase dlouhé 7 km najde návštěvník 14 zastavení, kde jsou umístěny informační tabule, upozorňující na výskyt jedinečných a většinou také chráněných druhů rostlin a živočichů, historii krajiny a okolních obcí. Informace jsou v českém, německém

Zdroj: (20)

a anglickém jazyce. V terénu je vyznačena pásovými turistickými značkami. Částečně vede po běžných cestách, částečně v terénu po turisticky značených trasách. (38)

➔ Vodní plochy a významné vodoteče

Mezi nejvýznamnější vodní toky v mikroregionu patří řeky Lužnice a Nežárka. Část řeky **Lužnice** teče na území Rakouska, na naše území se vrací u Krabonoše. Její tok odtud k ústí měří 147,8 km. Na území Veselska je její tok v délce asi 11 km. Patří mezi nejčastěji sjížděné řeky u nás, a proto bývá nazývána rájem českých vodáků. Tato typicky nížinná řeka je sjízdna prakticky po celé délce jejího toku.

Nežárka je na území mikroregionu Veselsko ve svém dolním toku, v délce asi 16 km. Řeka Nežárka je největším přítokem řeky Lužnice, do níž se vlévá zprava ve Veselí nad Lužnicí. Zejména v letních měsících jsou tyto řeky hojně využívány vodáky. Svým charakterem jsou vhodné i pro méně zkušené vodáky. Dalším významnějším tokem je **Bechyňský potok**, který ústí z levé části do řeky Lužnice pod Veselím nad Lužnicí.

Obrázek 8 : Soutok Lužnice a Nežárky

Zdroj: (61)

Po zkušenostech z povodní v srpnu 2002 město Veselí nad Lužnicí přistoupilo k vypracování „Studie odtokových poměrů Lužnice a plánů protipovodňových opatření pro obec mikroregionu Veselsko.“ (mikroregion obdržel v roce 2003 dotaci z Grantového programu na ochranu před povodněmi JČK).

Kraj kolem Veselí nad Lužnicí, který leží na rozsáhlém podzemním jezeře s nejkvalitnější pitnou vodou, je posázen velkým množstvím malých, větších, ale i největších rybníků v Čechách vůbec. Ty jsou perlami zasazenými převážně do hlubokých lesů a většinu z nich spojuje **Zlatá stoka**, ústící do Lužnice na jižním okraji Veselí nad Lužnicí. Zlatá stoka při svém vzniku byla a dosud je významnou tepnou třeboňského rybníčního hospodářství. Jako jedinečné středověké vodohospodářské dílo je dokladem vysoké úrovně naší vodní techniky v minulosti.

K největším rybníkům mikroregionu patří Horusický a Bošilecký. Ve velkém množství se zde zdržují divoké husy, kachny, ale přilétají sem i vzácné volavky bílé. **Bošilecký rybník** je v písemných záznamech uváděn již ve 14. století. Svou rozlohou 190 ha patří na Třeboňsku k jednomu z největších. Druhým velkým rybníkem je **Horusický rybník**, který je svou rozlohou 438 ha (po Rožmberku a Bezdrevu) třetím největším rybníkem v ČR.

Jeho pojmenování je odvozeno od názvu obce Horusice ležící na jeho severním břehu. Rybník založil známý rybníkář, předchůdce Jakuba Krčina, Štěpánek Netolický roku 1512. Na území mikroregionu nalezneme vedle komunikace Veselí nad Lužnicí – Drahov **Farářský rybník**, který je vyhlášen od roku 1988 přírodní památkou. Předmětem ochrany je porost leknínu bílého.

Vyhledávaná jsou rozsáhlá jezera **Veselských pískoven**, vhodná ke koupání, která vznikla po bývalé těžbě písku. Navštěvují je v hojné míře také rybáři a surfaři. Zájem obcí, v jejichž katastrech se tyto pískovny nachází, je postupné vybudování zázemí pro rekreační využití lokality. Důležité je však zabezpečení a udržení přírodního prostředí za současného využití prostor pískoven pro rekreaci občanů města a jeho návštěvníků. Lokalita „Pískovny“ patří k nejhezčím přírodním scénériím v oblasti. Současná tzv. „divoká“ rekreace v tomto prostoru má za následek devastaci některých významných přírodních prvků. Nutností pro jejich zabezpečení je vybudování komunikací, parkovišť, sociálního zařízení, odpočinkových ploch, úprava pláží a jejich okolí, stejně tak i zabezpečení míst pro odkládání odpadků a jejich likvidaci a také zajištění vyčištění jezer od nánosů naplavenin. Návštěvníci v oblasti musí dodržovat návštěvní řád, ochraňující tuto lokalitu. (38, 57, 58)

5.1.1.2 Kulturně historické atraktivity

Obce mikroregionu leží ve významné oblasti kulturně historických hodnot tzv. Veselských a Třeboňských blat. Veselská blata tvoří několik vesnic na severozápadě od Veselí nad Lužnicí, které si zachovaly původní ráz a kde majitelé většiny usedlostí udržují svá stavení v původní podobě. Ve 14. a 15. století se tento kraj postupně začal osidlovat a vznikají zde vesnické celky. Původní dřevěná roubená stavení začali lidé od konce 18. století nahrazovat zpočátku kamennou, později i cihlovou zástavbou.

Blata proslula nejen přírodními krásami ale také lidovou architekturou, označovanou jako *jihomočeské selské baroko*. Selské baroko je označení pro jedinečnou architekturu jižních Čech. Byla to úrodná oblast s bohatými zemědělskými usedlostmi, ale i se svéráznou kulturou, typickými blatskými kroji i zdobnou architekturou. Lidoví zedničtí mistři vytvářeli od 1. poloviny 19. století nový typ venkovského stavení s bohatým členěním průčelí. Inspirovali se stavebními prvky, jaké vídali na panských sídlech, nebo renesančních, barokních, či empírových městských domech. Výstavné soubory selských

usedlostí obklopujících náves jsou doplněny dalšími užitnými a sakrálními stavbami – kovárnou, hospodou, kostelem nebo kaplí, pomníkem, křížem. V některých blatských vesnicích se dochovala i ucelená seskupení původních staveb, jinde jsou to alespoň ojedinělé budovy. Naopak v některých obcích došlo často k nevhodné rekonstrukci vesnických objektů na rodinné domky městského typu.

Na území se nachází mnoho kulturně historických památek, řada z nich není ale v cestovním ruchu využívána, kvůli jejich špatnému technickému stavu. Lidová architektura je většinou v dobrém stavu. Nejvíce památek je z oblasti sakrálních staveb (kostely, kaple), které stále slouží svému náboženskému účelu a návštěvníkům jsou jinak nepřístupné.

Stavby lidové architektury se hlavně zachovaly v obcích Borkovice, Mažice, Zálší a Klečaty. Řada vesnic byla vyhlášena památkovou rezervací, patří mezi ně Mazelov, Klečaty, Mažice a Zálší. (15, 58)

Charakteristika a turistické nabídky jednotlivých obcí mikroregionu

Borkovice

Obec leží uprostřed nejrozsáhlejších rašelinišť Soběslavsko – veselkých blat. Většina návštěvníků si myslí, že obec dostala název od borků, čili rašelinišť, které se zde nacházejí. Pravda je však taková, že název obce pochází od jména původních obyvatelů – Borků. V této typicky zemědělské obci se dochovaly některé části kdysi velmi nákladné výstavby zemědělských usedlostí s překrásně zdobenými štíty a nadezdívkami vrat. Tato architektura „selského baroka“ byla ukázkou bohatství zdejších hospodářů. K nejhezčím dochovaným stavením patří statky č. 16 a 19 a nejstarší statky č. 12 a č. 9 se sýpkou.

Obec je umístěna v turisticky atraktivní lokalitě přírodní rezervace Borkovická blata. Oblast je bohatě zalesněna a má vynikající podmínky zejména pro cykloturistiku. Významná je dále bezprostřední návaznost na rozsáhlé a rekreačně atraktivní území Třeboňské pánve. Možnosti ubytování jsou v penzionu a v soukromí cca u 6 subjektů. (15, 21, 58)

Bošilec

Obec kdysi patřivala Rožmberkům a nachází se mezi rybníky Horusický a Bošilecký, i s okolím je začleněna do CHKO Třeboňsko. Přes svou nevelkou rozlohu vešla do širšího povědomí svým klenutým mostkem přes výpusť Bošileckého rybníka, který je opěvován

v žertovné lidové písni „Na tom bošileckym mostku“. Významnou historickou památkou je kostel sv. Martina ze 13. stol., který prošel mnoha stavebními úpravami. V 18. stol. byla do jeho interiéru umístěna rokoková kazatelna z postříbřeného dřeva, která má podobu mohutné velryby s rozevřenou tlamou. Obec je známá svou Martinskou poutí o Martinském posvícení.

Bošilec navštíví asi 100 rekreantů ročně. K dispozici má pouze pohostinství, nohejbalové hřiště, žádné další možnosti občerstvení a ubytování.

(15, 22, 58)

Obrázek 9 : Obec Bošilec

Zdroj: (22)

Drahotěšice

Drahotěšice jsou malebná vesnička ležící mezi Ševětínem a Dolním Bukovskem na okraji rozsáhlých lesů mezi Hlubokou nad Vltavou a Purkarcem. První zmínka o Drahotěšicích pochází až z roku 1323. Z dochovaných památek lze uvést kapličku sv. Václava z první poloviny 19. století, a řadu nejstarších domů stojících na návsi, jejichž fasády obsahují prvky jihočeského selského baroka.

Rekreační sezónu tráví v obci každoročně cca 150 rekreantů (převážně chataři a chalupáři). Okolí obce je vhodné zejména pro běžnou turistiku a cykloturistiku. V obci nalezneme pouze hostinec, obci chybí další nabídky pro turisty včetně ubytovací kapacity.

(15, 24, 58)

Drahov

Leží v mírně zvlněné krajině východně od Veselí nad Lužnicí. Obci dominuje kostel Nanebevzetí Panny Marie, v jeho blízkosti se nachází mariánská kaplička se studánkou, opředenou pověstí o léčivé vodě. V obci byla před několika lety obnovena tradice tzv. senných poutí (první neděle v červenci), kdy procesí putuje z Veselí přes nedaleký Zlukov až ke zdejšímu poutnímu kostelu. Turisticky atraktivní je blízká řeka Nežárka a lesy v okolí. K Drahovu ještě patří nedaleká osada Vřesná se samotou Ovčín a bývalou myslivnou Baldýnkou.

V obci se nachází asi 20 rekreačních chalup, které jsou pravidelně navštěvovány (víkendy, prázdniny). Nalezneme zde rovněž kulturní a společenské zařízení. Chybí ale nabídka pro sportovní využití rekreantů. (23, 58)

Dynín

Obec je protkána mnoha selskými staveními blatského typu. Nachází se zde novobarošní kaple sv. Václava, kapličky na okraji Dynína, pomník padlým v 1. světové válce, kaple na návsi. V roce 1990 byla obec Dynín vyhlášena obcí s chráněnou památkovou zónou.

Zemědělské družstvo Dynín se stalo velkým agrocentrem po sloučení s Bošilem, Neplachovem a Lhotou. Z tohoto období zůstává v Dyníně v provozu velkokapacitní obilní silo, dokončené v 70. letech, které je největším objektem tohoto druhu na jihu Čech.

Do současného katastru obce patří ještě osady Lhota a Hradina. V obci Lhota se nachází zapsaná nemovitá kulturní památka - areál usedlosti Lhota čp. 11. V katastrálním území Lhota u Dynína leží přírodní památka Hliniř.

V obci Dynín nejsou žádné ubytovací kapacity, v provozu jsou dvě pohostinství. (15, 25, 58)

Mazelov

Obec, jejíž jádro je vesnickou památkovou rezervací, se nachází na západním okraji

Obrázek 10 : Obec Mazelov

Zdroj: (22)

rozsáhlé soustavy velkých rybníků mezi Veselím nad Lužnicí a Třeboní. V obci se dochovalo několik svébytných prostorů s kvalitní a slohově čistou architekturou. Zdejší statky působí úpravně a honosně, i když jejich pojetí není tak bohaté jako v samotném centru blat.

Venkovská turistika je teprve v začátcích, také ubytování je možné pouze v jednom soukromém penzionu. Pro sportovní vyžití místních občanů i návštěvníků slouží volejbalové a travnaté fotbalové hřiště. Katastrem obce vedou turistické a cykloturistické stezky. V okolí obce se nachází několik zajímavých míst, např. Žižkův dub, rybník Krčín a rybník Stržka. (15, 26, 58)

Mažice

Vznik vesnice sahá do období středověké kolonizace těchto míst ve 14. stol. Jméno vesnice je odvozeno od mazlavé rašeliništní půdy. Střed vesnice tvoří oválná návěs s kapličkou a rybníkem na horním konci. Mažice byly vyhlášeny v roce 1995 vesnickou památkovou rezervací pro svou typickou blatskou zástavbu, kterou představují honosné statky dvorcového typu s bohatě členěným a zdobeným průčelím obytných domů

a špýcharů. K nejstarším objektům patří špýchar u č. 5, zdobený pětistou rožmberskou růží.

Obcí projíždí velké množství turistů (pěší i cyklisté), najdeme zde stylovou restauraci Na kovárně. Obec nemá žádné ubytovací kapacity. (15, 27, 58)

Obrázek 11 : Obec Mažice

Zdroj: (27)

Neplachov

Neplachov leží na okraji Veselských blat při silničním tahu E55, který dnes vede kolem vsi, což znamená zklidnění a zachování rázu vesnice. Vyskytuje se zde řada krásných statků s bohatým dekorem. Dominantou obce je kaplička z roku 1928 a pomník padlým z 1. světové války. Z tradic se v obci zachovalo každoroční stavění máje s pálením čarodějnic, Svatováclavská pouť, masopustní průvod, chození Barbor, Mikuláše a čerta.

Ke sportovnímu vyžití v obci slouží fotbalové, tenisové a volejbalové hřiště. V obci je také koupaliště s tábořištěm a rybařením. (28, 58)

Řípec

Obec se rozkládá na mírném návrší těsně za městem Veselí nad Lužnicí. Patří mezi nejstarší osady v kraji, protože se připomíná již v 10. stol. O velmi dávném osídlení této lokality najdeme doklady v lese zvaném Klobásná, kde byly objeveny a částečně prozkoumány mohylové hroby. Nachází se zde 65 žárových slovanských mohyl v deseti řadách ze 7. až 10. století. Pohřebiště je uváděno jako místní turistická atrakce, která není příliš známá. Důležité je však mohylové pohřebiště upravit, dostatečně označit a začlenit ho tak do systému turistických a cyklistických tras. Koncem 18. stol. byl v obci postaven kostelík Nanebevzetí Panny Marie. V roce 1996 byl Řípec vyhlášen Jihočeskou vesnicí roku.

Ročně obec navštíví několik stovek turistů (vedou zde turistické trasy). V katastru obce se nachází Motel Sloup (76 lůžek), možnosti ubytování v soukromí. Návštěvníci mohou využívat hřiště, restauraci a dva obchody. (15, 29, 58)

Sviny

Jsou charakteristické velkou prostornou návsi, doplněnou dvěma rybníky a bohatou zelení lipových a březových parků. Uprostřed návsi stojí kostelíček z roku 1896, který byl

po sto letech znovu zrekonstruován do dnešní krásné podoby. Zástavbu tvoří převážně velké zemědělské statky. Obec za poslední léta značně změnila svou tvář, vedle již jmenovaných dominantních budov, jsou zde nové komunikace, požární zbrojnice a autobusová čekárna.

Ke Svinům také náleží obec Kundratice, která je vzdálená asi 1 km. Vznikla na místě vyhořelé části Svinů. Nedaleko od obce směrem na Veselí (na rozcestí ke Kundraticím), lze spatřit malý morový hřbitůvek s kapličkou.

V obci je k dispozici pouze kulturní sál a hostinec, pro sportovní využití pak tenisový kurt. Turisté obcí většinou pouze projíždí. (30, 58)

Újezdec

Vesnička Újezdec leží na okraji Kardašovořečické pahorkatiny, která se zvolna zvedá z rovinných Veselských blat. První zmínka o obci je z 15. stol. V obci se nachází původní zvonice z roku 1778 přestavěná později na kapli sv. Václava. Vesnice má krásnou kruhovou náves, kterou tvoří, až na několik výjimek, ucelený soubor štitových domů z konce 19. století. Uprostřed návsi je zachovalá budova vesnické kovárny, před níž byla v květnu 1919 vysazena lípa na počest vzniku samostatného Československa.

Obec nemá prakticky žádné ubytovací kapacity, pro návštěvníky je atraktivní zejména okolní příroda (lesy, rybníky). (31, 58)

Val – Hamr

Založení obou osad spadá do 14. stol. Ve Valu stávala kdysi tvrz, z níž se zachovaly jen

Obrázek 12 : Tvrz v Hamru

Zdroj: (54)

nepatrné zbytky jako součást selského dvora. Zato kamenná tvrz v blízkém Hamru stojí dodnes, ale je v žalostném stavu. Tvrz, která je umístěna blízko jezu, jež je nejstarší stavbou v Hamru, byla v roce 1696 opravena, ale až do dnešní doby je zpustlá a dále chátrá. Zatímco Val se rozkládá na návrší, domky Hamru jsou roztroušeny v údolí na levém břehu řeky Nežárky, kde je upravený jez s malou vodní elektrárnou. V katastru obce se nachází kostelík Nejsvětější Trojice s dřevěnou věží obklopeným hřbitovem. V jeho interiéru byly nedávno odkryty a restaurovány nástěnné malby. Kostel byl vyhlášen státní kulturní památkou, jelikož se jedná o jeden z mála zchovalých a nepřestavěných

renesančních kostelů. Naproti kostelu stojí barokní fara z roku 1724, kde se v poschodí dochoval malovaný dřevěný strop s barokními ornamenty, který je rovněž památkově chráněn. Ve Valu, k němuž patří i osada Višné, najdeme menší kapli sv. Jana Nepomuckého.

Tato lokalita je oblíbena u vodáků, houbařů a rybářů. U starého mlýna Krkavec se nachází chatové tábořiště (záměrem obce je zde zřídit sociální zařízení se sprchami).

V obci je významnější ubytovací objekt „Nebíčko“ s kapacitou 52 lůžek (v současné době k prodeji). Ubytovaní v obci poskytuje pension, celoročně je pak otevřen hostinec U Koloušků. (32, 58)

Veselí nad Lužnicí

Centrem celé oblasti mikroregionu je město Veselí nad Lužnicí, které bylo odedávna nejen hospodářským, ale také kulturním střediskem širokého okolí, rázovitého kraje, nazývaného Veselská, Borkovická, někdy i Velká, nebo též Pšeničná blata. Město leží na soutoku řek Lužnice, Nežárky a Bechyňského potoka. Dnešní město s 6 600 obyvateli vzniklo v roce 1943 sloučením se sousedním Mezimostím. Do té doby se obě města rozvíjela samostatně.

Veselí nad Lužnicí se připomíná již roku 1259 jako trhová osada stojící na důležité „solné stezce“, kterou střežila dnes již zaniklá tvrz zvaná „Talíř“. Osada, povýšená roku 1362 na město králem Karlem IV., byla v držení Rožmberků. Ve městě sídlilo mnoho mistrů rozličných řemesel, pořádaly se zde různé veselice (odtud i jeho pojmenování), poutě a pravidelné trhy. Ve městě bývaly lázně, cihelna a prosperující městský pivovar s vlastní chmelnicí, z něhož se zachovala typická věž s komínem.

K nejvýznamnějším architektonickým památkám patří renesanční domy na náměstí, hlavně radnice z roku 1579 a muzeum "Weisův dům" s psaníčkovými sgrafity jsou dominantou severní strany náměstí T. G. Masaryka. Za pozornost jistě stojí i dům č. 22 na západní straně náměstí, který dříve sloužil pro přepřahání koňské příprěže pro poštovní dopravu. Od 16. do konce 18. století šlo o nejdůležitější poštovní přestupní stanici v jižních Čechách. Později byla slavná „koněspřežka“ přeložena do Českých Budějovic. Veselský kostel z poloviny 13. století má gotický původ, upraven byl v renesanci, nese jméno Povýšení sv. Kříže. Významnou památkou je i secesní sokolovna

Obrázek 13 : Veselí nad Lužnicí

Zdroj: (20)

z roku 1905. K dochovaným sakrálním památkám patří kostelík sv. Floriána na Malém náměstí a kaple sv. Marka na jihozápadním okraji města.

K Veselí nad Lužnicí také náleží obec Horusice, kde najdeme typické statky z oblasti Písečných Blat. Je zde umístěna soukromá hvězdárna, která po dvou letech konečně putovala z dřevěných trámů na 8,5 m vysoké stožáry.

Město Veselí nad Lužnicí chce v budoucnu uskutečnit projekt, který by ztraktivnil lokalitu tvrziště „Taliř“. Cílem projektu je provedení terénních úprav v prostoru tvrziště, dokončení archeologických prací, zajištění jejich výsledků, oprava a výstavba komunikací pro pěší a cyklisty k tomuto objektu. Plánuje se také vytvoření modelu tvrziště ve skutečné velikosti. (20, 58)

Vlkov

Obec leží na pravém břehu Lužnice, obklopují ji rozsáhlé lesy a jezera, která vznikla po těžbě písků. Těsně za vesnicí se rozprostírá hladina velkého rybníka, prvního z následující řady rybníční soustavy Třeboňska. Nedaleko Vlkova v lesích stojí dosti rozlehlý dvůr Dehetník, kde kdysi stávala pec na kolomaz. Dehet se vypaloval ze smolných větví a kořenů, následně se míchal s voskem na kolomaz, jíž se mazaly nápravy kol selských vozů. Mezi významnější kulturní památky patří kaplička z r. 1856 a Schwarzenberský mezník.

V letních měsících se počet obyvatel ve vsi zmnohonásobí díky přílivu chatařů a chalupářů. V obci se nachází restaurace, 45 rekreačních objektů a penzion, který není ještě zrekonstruován pro ubytování. Mezi atraktivní místa patří zejména okolní příroda, pískovny a rybníky. Obec nabízí dále pro sportovní vyžití fotbalové a volejbalové hřiště. Obec má zpracovanou samostatnou urbanistickou studii chatové oblasti „Budy“, kde stojí v současnosti 25 rekreačních chat. (15, 58)

Vlkov u Ševětína

Nejvzdálenější obcí od Veselí nad Lužnicí a zároveň nejmenší obcí mikroregionu je Vlkov poblíž Drahotěšic. Vesnice na rozlehlých lukách je celá ukrytá v lesích, kolem dokola ji obklopuje kopcovité Radonické polesí. Vlkov je opravdovou oázou klidu, nevede sem autobusová linka. Na rozdíl od nepříliš vzdálených blatských vsí tady význačnější blatská architektura schází. Ve Vlkově je velký, ale nevyužívaný rekreační areál.

V nedalekých Pořežanech nalezneme v soukromých prostorách Muzeum historických vozidel. (58)

Zálší

Tato obec na jihozápadním okraji mikroregionu patří k nekrásnějším jihočeským blatským vsím, je doslova živou učebnicí, z níž je možno studovat postupný vývoj blatského selského stavení v průběhu celého 19. století. Vesnice byla roku 1995 prohlášena památkovou rezervací. Vznik obce spadá do 14. stol. a urbanisticky patří mezi nejpravidelnější dochované vesnické sídelní celky s typickou návší, obestavenou dnes ve velké míře památkově chráněnými objekty. Za pozornost stojí i bývalý zámek s panským dvorem, kostelem a farou z první poloviny 18. stol. Zámek je nyní na prodej, ale je nutné ho opravit. Obec je rodištěm bratrů Šochových, zednických mistrů a tvůrců tzv. blatského selského baroka.

Zálší zvítězilo v celostátní soutěži Zelená stuha 2006, která navazuje na soutěž Vesnice roku. První místo obec získala za péči a zachování výjimečného krajinného rázu obce. Na základě výsledků postoupili Zálští do evropské soutěže Entente Florale 2007 (Kvetoucí osada), což je soutěž podporující odpovědnost občanů za prostředí, ve kterém žijí a ke

Obrázek 14 : Zámek v Zálší

Zdroj: (54)

kterému mají citový vztah. Zde se umístili na vynikajícím třetím místě.

V obci působí jezdecký klub Dolli, který společně s obcí pořádá jezdecké závody, přehlídky apod. Obci ale chybí vyhovující prostory pro další vyžití turistů – ubytování, občerstvení, sportovní vybavení.

Pod místní obecní úřad spadá obec Klečaty, které jsou vesnickou památkovou rezervací. Pozoruhodnou stavbou je kaple zasvěcená Nejsvětější Trojici, postavená kolem roku 1800. V roce 1920 byl u severní zdi postaven pomník zemřelým a padlým vojínům v 1. světové válce. (15, 33, 34, 58)

Zlukov

Obec leží v údolí za zalesněným návrším Klobásná 3 km od Veselí nad Lužnicí. První záznamy o Zlukovu jsou z r. 1200. Nejstarší selská stavení, která jsou památkově chráněná, najdeme na návsi s rybníčkem a kaplí sv. Jana Nepomuckého.

V letních měsících obec navštíví cca 80 rekreantů, kteří jsou ubytováni v soukromí. V průběhu roku zde tráví volný čas přibližně 20 chalupářů – převážně z Prahy. V katastru obce se nenachází žádná turisticky atraktivní místa, chybí dostatečné zázemí pro turisty (stravování, obchody). (35, 57)

Žišov

První písemná zmínka o založení obce Žišov pochází pravděpodobně z r. 1362. Obec leží severně od města Veselí nad Lužnicí, má převážně starou vesnickou zástavbu. Kolem návsi jsou vystavěny selské grunty a ve zbylých dvou ulicích stojí menší rolnická stavení, která jsou dobře udržovaná a převážně slouží k rekreaci a odpočinku chalupářů. Od r. 1990 pozbyla obec integrační charakter k městu Veselí nad Lužnicí a osamostatnila se.

V obci se nachází střelnice SSK Žišov, která je otevřena i pro veřejnost, turisté a obyvatelé využívají zejména místní lesy ke sběru lesních plodů a řeku Lužnici k rybolovu. V katastru obce se nachází pouze jedno restaurační zařízení, ubytovací kapacity chybí. Obcí vede také často vyhledávaná cyklostezka. (36, 58)

5.1.1.3 Kulturní a sportovní akce v mikroregionu

Návštěvnost samotného města, ale i okolních obcí zvyšují kulturní a především každoročně se opakující sportovní akce. Mezi významné kulturní a sportovní akce, které přitahují do mikroregionu významné množství návštěvníků, patří:

Krajem rybníků – dálkový turistický podchod a cykloturistická jízda po hrázích rybníků v Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko

Jaro na Blatech – cykloturistická jízda podmanivou blatskou krajinou vedoucí přes svérázné vesnice mikroregionu Veselsko s typickou blatskou architekturou, ukázkou blatských krojů

Veselské slavnosti – víkend ve městě plný zábavných her, soutěží, koncertů, sportovních klání, plavba netradičních plavidel

Veselské hudební léto – cyklus koncertů

Blata se baví – koncerty dechových kapel v rámci festivalu Kubešova Soběslav

Betonový muž a žena – rekreační triatlon v oblasti veselských pískoven

Krčínův labyrint – orientační turistická a cykloturistická akce – obdoba jarního Krajem rybníků

Vodácký triatlon – rekreační triatlon navazující na nejstarší triatlon ve světě Eppies Great Race v Sacramentu v Kalifornii (vítěz veselského triatlonu má zajištěnu účast na obdobném závodu v USA)

Jezdecké závody v Zálší a v Mažicích

Den koní v Zálší – chovatelská ukázka koní, vozatajský parkúr, drezurní ježdění na hudbu, skokového ježdění, ukázka dámského sedu ve stylovém oblečení, soutěž vozatajů

Výlov rybníků

Žišovská puntovka a Memoriál Jiřího Dvořáka – střelecké soutěže (60)

Podrobný přehled všech kulturních a sportovních akcí je k nahlédnutí v příloze č. 7.

5.1.2 Sekundární potenciál

Sekundární potenciály určují míru využití potenciálů a jsou závislé na jejich přitažlivosti. Zároveň vytvářejí infrastrukturu cestovního ruchu, realizují příjmy v lokalitě, vytvářejí pracovní místa, oživují centra měst a venkovskou krajinu a zvyšují přitažlivost místa. (Kopačka, Šíp, Štěpánek, 2001, s. 21)

5.1.2.1 Dopravní infrastruktura

➔ Silniční doprava

Lze konstatovat, že zejména malé obce v této oblasti mají problémy s dopravou do větších měst (úřady, lékaři, zaměstnání, školy apod.). Na tento fakt poukazují prakticky všechny obce mikroregionu. Je třeba doplnit spoje o některé linky, aby se lidé mohli častěji dostat do větších center. Bez větších problémů je doprava zajištěna v obcích, které leží u hlavních tahů. Počet linek ale výrazně klesá, obce nemají ve svých rozpočtech dostatečné finanční prostředky na zajištění odpovídajícího dopravního spojení (týká se zejména autobusové dopravy). Z tohoto důvodu je zákonitá převaha individuální osobní dopravy.

Území je protkáno sítí komunikací II. a III. třídy, jejichž stav není příliš dobrý. Rovněž místní komunikace vyžadují opravy, neboť velká většina z nich je převážně z důvodů oprav kanalizací a vodovodů ve značně špatném stavu. Městem Veselí nad Lužnicí a obcí Dynín prochází silnice I. třídy E 55 a v budoucnu je plánována kolem obcí Bošilec a Dynín výstavba dálnice D3. Dopravní obslužnost v mikroregionu je neuspokojivá, chybí vlastní jádro městské dopravy a zajištění dopravní obslužnosti spádových obcí Veselska.

➔ Železniční doprava

Město Veselí nad Lužnicí je jedním z významných železničních uzlů. Mikroregionem vede železniční trať České Budějovice – Praha, České Budějovice – Brno, Veselí nad Lužnicí – České Velenice.

Z Veselí nad Lužnicí se rozbíhají elektrifikované železniční tratě do Prahy, Českých Budějovic a dál na Šumavu, do Novohradska a přes hranice do Rakouska. Další odbočka směřuje přes Jindřichův Hradec do Brna. Směrem k Třeboni a k česko-rakouským hranicím vede trať, po níž projíždějí motorové vlaky napříč celou Chráněnou krajinnou oblastí Třeboňsko. Obcemi Řípec, Neplachov, Dynín a Vlkov také probíhá železniční trať. Vlakové spoje využívají turisté, kteří si mohou podávat k přepravě také kola a lodě. Historie zdejší dráhy sahá až do samých prvopočátků železniční dopravy v Čechách.

Pro další vývoj mikroregionu bude rovněž klíčová realizace IV. železničního koridoru Praha – Tábor – České Budějovice – hranice s Rakouskem.

➔ **Cyklistické a turistické trasy**

Cyklotrasy, vedoucí přírodně i kulturně pozoruhodnými místy, odhalují skrytá zákoutí a vyhýbají se rušným silnicím. Navíc cestování na kolech s malými dětmi je především příležitost, jak lépe poznat sám sebe a prověřit hloubku svých rezerv. Pro tyto důvody se cykloturistika stává fenoménem moderní doby.

Mezi jednu z nejvíce se rozvíjejících rekreačních aktivit na Veselsku patří v současné době cykloturistika. S tím souvisí i rozvoj budování naučných stezek pro cyklisty a rovněž značení dálkových cyklotras. Oblast má svým charakterem vhodné podmínky pro pěší i cykloturistiku. Kopcovitý terén přecházející do rovin jihočeských pánví není nijak náročný pro turistiku ani není potřeba speciálního vybavení. V mikroregionu nalezneme mnoho cyklistických a turistických tras, které jsou turisty hojně využívány. Oblast je známá pořádáním řady sportovních akcí se zaměřením na cykloturistiku a pěší turistiku.

Cyklistické trasy lze rozdělit na cyklotrasy a cykloturistické trasy. Všechny prvky cyklistického značení se zde vyznačují žlutou podkladovou barvou.

Cyklotrasy jsou umístěny hlavně na silnicích nižších tříd nebo na účelových komunikacích. Značení těchto tras je proto z části podobné dopravním značkám. Vždy obsahují číslo cyklotrasy a symbol jízdního kola. Základními značkami cyklotras jsou návěst před křižovatkou, směrové tabule a tabulky.

Cykloturistické trasy jsou většinou vedeny po horších polních a lesních cestách, případně terénem. Jejich značení je velmi podobné klasickým značkám pro pěší turistiku. Pásové značky jsou velikosti 14 x 14 cm, prostřední pruh může být červený, modrý, zelený nebo bílý. Základními prvky jsou směrové tabule a pásové značení.

Cyklistické trasy jsou číslovány na několika úrovních a to trasy I. třídy, II. třídy, III. třídy, IV. třídy.

Stav některých cyklotras není obzvlášť příznivý, např. cyklotrasa Bošilec – Ponědrážka.

Od roku 2001 je město Veselí nad Lužnicí členem občanského sdružení *Greenways Praha - Vídeň* a mikroregionem tedy prochází dálková cyklistická stezka *Greenways Praha - Vídeň*. Občanské sdružení dnes sdružuje více než 30 aktivních spolků, měst, podnikatelů, fyzických osob, kteří spolupracují na pořádání kulturních akcí a festivalů, péči o přírodní a kulturní dědictví, poskytování informačních služeb pro turisty, rozvoji sítě naučných stezek a dalších projektech.

Zelené stezky *Greenways* jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory, využívané v souladu s jejich ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku, jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů. Zelené stezky vedou občany, zastupitele, úřady a podnikatele ke společnému plánování a zlepšování života v jejich obci a komunitě. Od roku 1998 spravuje *Greenways* jako jeden ze svých grantových a asistenčních programů Nadace Partnerství. (46)

V rámci spolupráce Veselí nad Lužnicí s občanským sdružením *Greenways Praha – Vídeň* byla vytvořena cyklistická trasa „*Greenways Selského baroka*“, která navazuje na páteřní trasu. Mapa s vyznačeným okruhem trasy je uvedena v příloze 8. Infocentru města se podařilo získat prostředky na propagaci a projektovou dokumentaci ve výši 100 tisíc korun. Město Veselí nad Lužnicí plánuje spolu se sdružením vybudovat v letech 2008 – 2010 cyklostezku ze staré uvolněné trati (která vznikne po dokončení výstavby IV. železničního koridoru) vedoucí od nádraží k pískovněm.

Obrázek 15 : Logo *Greenways*

Zdroj: (46)

Dále jsou v rámci mikroregionu sestaveny cykloturistické okruhy podle km (20 km, 35 km, 50 km, 60 km a 90 km) na nichž se turisté seznámí s nejkrásnějšími ukázkami selského baroka (viz. příloha č. 8).

Z důvodu zvýšení atraktivity zejména v oblasti cykloturistiky se uvažuje o obnovení tzv. *Weisovy stezky* (vedoucí z Veselí nad Lužnicí na Blata) a dále o obnovení tzv. *Stezky J.V.Slukova* (vedoucí z Veselí do Zlukova).

Z Veselí nad Lužnicí vede řada dalších cyklistických a turistických tras např. do Třeboně, Jindřichova Hradce a Hluboké nad Vltavou.

V současnosti mezi turisty začíná být oblíbená sportovní aktivita zvaná *Nordic walking*. Jedná se o běžnou chůzi se speciálními hůlkami. Je to velice příjemný druh pohybu, který může vykonávat každý, výkonností sportovec i začátečník, mladý člověk i lidé v pokročilém věku. Nordic walking zlepšuje kondici, posiluje svalstvo horní části těla a nohou a zlepšuje celkovou pohyblivost a krevní oběh. (43)

Trasa pro Nordic walking: Veselí nad Lužnicí – Evženovo Údolí – Velká Holná – Mnich (24 km) a trasa Veselí nad Lužnicí – Nadějská rybníční soustava – Rožmberk – Lužnice (24,5 km).

5.1.2.2 Ubytovací služby

Rozvoj ubytovacích zařízení je nerozlučně spjat s politickými, hospodářskými a sociálními změnami ve společnosti, které zprostředkovaně ovlivňují pohyb obyvatelstva mimo místo trvalého bydliště a působí na vznik různých druhů ubytovacích zařízení. (Malá a kol., 2002, s. 29)

Poskytování ubytovacích služeb je významným předpokladem rozvoje zejména pobytového cestovního ruchu. Jejich posláním je umožnit přenocování nebo přechodné ubytování účastníkům cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště, včetně uspokojení dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním souvisejí, tedy především služby stravovací. (Orieška, 1996, s. 45)

Na Veselsku se nacházejí hromadná ubytovací zařízení i individuální ubytování. Pro větší počet turistů jsou na území mikroregionu určeny dva tříhvězdičkové hotely ve Veselí nad Lužnicí (hotel Lucia a hotel Trilobit) a další hotel v katastru obce Řípec (hotel Sloup). Další ubytovací možnosti nabízí řada pensionů ve městě, pension v Borkovicích (Blatský Dvůr) a v Hamru (Adamita). Vyhledávány jsou také kempy a rekreační zařízení kolem řeky Lužnice a Nežárky. Řada turistů využívá soukromých ubytovacích objektů v jednotlivých obcích. Obecně lze říci, že v této oblasti tvoří velké množství objektů individuální rekreace (chaty, chalupy).

5.1.2.3 Stravovací služby

Podmínkou rozvoje cestovního ruchu je také poskytování stravovacích služeb, neboť umožňují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu během jejich přepravy i pobytu v cílovém místě. (Orieška, 1996, s. 57)

Stravovací služby mohou turisté nejvíce využít ve Veselí nad Lužnicí. Nachází se zde několik stravovacích jednotek od hostince, přes cukrárnu až po restauraci (viz. tabulka č. 1). V okolních obcích se většinou nacházejí místní hostince a občerstvení, která nemají pravidelnou otevírací dobu a jsou zpravidla otevřeny pouze v letní sezóně či v pozdních odpoledních hodinách, kdy jsou určeny především místním obyvatelům. Za zmínku stojí především hospoda Na kovárně v Mažicích, která nabízí stylové prostředí s příjemným venkovním posezením, hospoda U šesti strun v obci Zálší a Vlkovská hospoda.

Síť ubytovacích a stravovacích zařízení tvoří důležitou součást infrastruktury služeb, jejichž kvalita a četnost jsou determinující pro rozvoj cestovního ruchu v daném regionu. Přehled počtu ubytovacích a stravovacích zařízení v mikroregionu znázorňuje tabulka č. 1.

5.1.2.4 Kulturně - společenské služby

Zejména v malých obcích mikroregionu jsou možnosti kulturního vyžití velmi omezené. V současné době obce trpí zejména nedostatkem financí a malým počtem obyvatel. Ve většině obcí mikroregionu se nachází pouze menší kulturní domy a společenské sály vesnického typu, které svým stavem nevyhovují potřebám cestovního ruchu. Konají se zde především kulturní akce pro místní obyvatele. V mikroregionu je poměrně hustá síť obecních knihoven. Za dalším kulturním vyžitím musí lidé cestovat do větších center regionu i mimo něj. Pouze v centrální části oblasti a to ve Veselí nad Lužnicí je veřejná knihovna s přístupem na internet, kino, muzeum, kulturní dům se společenskými místnostmi a středisko pro volný čas dětí a mládeže. Počet společenských zařízení je uveden v tabulce č. 1.

Konkrétně o kulturu ve Veselí nad Lužnicí se dílem starají pracovníci Kulturního domu (rozpočtová organizace města) a informační středisko. Akcemi jsou převážně koncerty vážné hudby v kostele, večery poezie, výstavy rodáků, cestopisné přednášky.

V obci Zálší se nachází dům s expozicí okrasného rytectví zbraní a dekorativních předmětů. Návštěvník má možnost si zde nechat na zakázku vyzdobit přinesený předmět.

Blatské Muzeum

Jediné muzeum, které najdeme v mikroregionu je Blatské muzeum ve Veselí nad Lužnicí, které je pobočkou Husitského muzea v Táboře a sídlí v renesančním Weisově domě na náměstí. Expozici tvoří umělecko-historické sbírky z 16. – 19. století dokumentující bytovou kulturu, cechovní malovýrobu a vzdělanost, exponáty z církevního prostředí (originály zachovalých artefaktů z interiérů kostelů), ukázky zbraní a sál věnovaný národopisu Blat. Součástí muzea je Pamětní síň Karla Weise, hudebního skladatele a sběratele lidových písní. (20)

Obrázek 16 : Muzeum Veselí nad Lužnicí

Zdroj: (20)

5.1.2.5 Sportovně - rekreační služby

Většina obcí v mikroregionu nemá vhodné podmínky a zázemí pro realizaci sportovních aktivit svých obyvatel, ale i turistů. Základním vybavením tak zůstávají pouze tělocvičny (více či méně vybavené) a fotbalová hřiště. Převážná většina obcí ve svých plánech počítá s opravou, modernizací nebo výstavbou hřišť, které budou sloužit zejména dětem a mládeži. Pouze město Veselí nad Lužnicí nabízí větší možnosti pro sportovní vyžití. Ve sportovním areálu města se nachází zimní a atletický stadion, tenisové a volejbalové hřiště. V hotelu Trilobit nalezneme nejmodernější bowlingové centrum v jižních Čechách. V mikroregionu zcela chybí vybavení pro vodní sporty (krytý bazén). Pouze v letním období mohou návštěvníci využívat zatopené lomy bývalých pískoven a některé kempy a vodácké tábořiště, které poskytují půjčovnu lodí. V Železniční stanici ČD ve Veselí nad Lužnicí si lze také zapůjčit jízdní kola.

Podstatná část sportovních akcí se koná v Jezdeckém klubu Dolli v Zálší a Jezdeckém oddílu Blaťák Mažice. Jezdecký klub nabízí celoroční hipoturistiku, výcvikové hodiny pro začátečníky i pokročilé, vyjížděky do terénu blatskou přírodou, projížděky se spřežením vhodné pro rodinné příležitosti, např. pro svatby. Každoročně se zde konají letní stanové tábory pro děti s jezdeckým výcvikem. O letních prázdninách se tu pořádá akce „Prázdniny u koní“. Naučný program pro děti zahrnuje výuku jízdy na koni, seznámení se s výstrojí koně a sedláním, ustájením a ošetřením koně, plemeny koní, tréninkem sportovních koní, jízdou se spřežením, lonžováním koně, bezpečností práce u koní a zacházením s koňmi.

Další možností k aktivnímu využití volných chvil je návštěva lanového parku. Agentura Echo z Tábora je provozuje u základny Vávrovka, která leží uprostřed lesů mezi Drahovem, Zlukovem a Újezdcem. V korunách stromů, ve výšce 10 až 15 metrů je navázáno 15 překážek a další postupně vznikají, přibylo i několik překážek pro dvojice. Najdeme zde několik překážek pro fyzicky zdatné i ty méně zdatné návštěvníky. Bezpečnost účastníků je zajištěna systémem dvojího jištění. Samozřejmostí je používání certifikovaného horolezeckého materiálu, celotělového úvazku a přilby. Lanový park využívají hlavně školy (školní výlety, letní tábory, netradiční náplň hodin tělesné výchovy), rodiny s dětmi a firmy (teambuilding, teamspirit, vzdělávací kurzy). Otevírací doba je od května do konce listopadu, ale vždy po předchozím objednání. (39)

V mikroregionu také nalezneme v obci Žíšov střelnici, v Borkovicích je soukromý tenisový kurt a v obci Drahov mohou turisté na místním rybníce provozovat sportovní rybolov. Sportovní zařízení, která se nacházejí v oblasti, jsou k nahlédnutí v tabulce č. 1.

5.1.2.6 Ostatní služby

➔ Zdravotnické služby

V mikroregionu se nenachází žádné nemocniční zařízení. Ambulantní zdravotnická péče (lékaři pro dospělé, pro děti a dorost a stomatologové) je poskytována pouze ve Veselí nad Lužnicí, mimo region dále pak v Soběslavi a Ševětíně. Specializovaná a vysoce specializovaná zařízení jsou soustředěna mimo území mikroregionu, zejména ve městech Třeboň, České Budějovice a Jindřichův Hradec. Nedostačující je počet dětských lékařů, na všechny obce mikroregionu připadá pouze jeden dětský lékař (ve Veselí nad Lužnicí).

Z tohoto faktu vyplývá, že všechny obce jsou zcela závislé na zdravotnické péči v těchto městech. Problémem (stejně jako u dojíždění dětí do škol) je zajištění efektivního dopravního spojení k lékaři. Zejména starší lidé jsou odkázáni na autobusovou dopravu a musí po návštěvě lékaře dlouhou dobu čekat na spoj zpět do obce. Tento problém je nutné řešit spoluprací se zdravotním střediskem (efektivní by se jevílo dojíždění lékaře a sociálních pracovníků – pomoc s nákupy, donáškou léků apod.) v pravidelných intervalech do jednotlivých obcí.

➤ Služby pro motoristy

Město Veselí nad Lužnicí nabízí řadu autoservisů v případě poruchy automobilu. Najdeme zde 2 benzinové pumpy a další ve směru na Tábor u obce Řípec. V okolních obcích však nejsou tyto služby dostačující a tak jsou motoristé odkázáni na nejbližší města.

Tabulka 1: Přehled sekundárního potenciálu v mikroregionu

Služby		Počet
Ubytovací služby	hotel	3
	penzion	7
	ubytovna	3
	kemp	4
	rekreační zařízení	3
	ubytování v soukromí	25
Stravovací služby	restaurace	8
	hostinec	12
	cukrárna	1
	bar	1
	bufet	1
	další občerstvení	6
Kulturně – společenské služby	kulturní dům	1
	kulturní zařízení	8
	knihovna	6
	kino	1
	muzeum	1
Sportovně – rekreační služby	zimní stadion	1
	atletický stadion	1
	fotbalové hřiště	7
	volejbalové a tenisové kurty	7
	tělocvična	4
	bowling	1
	jezdecký klub	2
	lanový park	1
	střelnice	1
Ostatní služby	bankovní zařízení	3
	lékařské zařízení	5
	benzinová pumpa	3
	autoservis	6

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z informačního centra

5.1.3 Terciární potenciál

Role terciárního potenciálu spočívá v organizaci, řízení, podpoře podnikatelské sféry, vzdělávací, osvětové a legislativní činnosti, kompletního marketingového monitoringu, regionálního a územního plánování. Instrukce vnímají cestovní ruch jako alternativní nástroj lokálního, regionálního a národního rozvoje ekonomiky a snaží se vytvářet a rozvíjet efektivní vazby mezi sekundárním a terciárním potenciálem. (Kopačka, Šíp, Štěpánek, 2001, s. 36)

5.1.3.1 Informační centrum

Informace o mikroregionu a okolních obcích poskytuje Informační středisko ve Veselí nad Lužnicí, které se nachází v budově městského úřadu. Je jedním z téměř padesáti pohádkových kanceláří, které může turista při svém putování po jihu Čech navštívit. O chod střediska se starají dvě pracovnice. Jedna kancelář, ve které sídlí obě pracovnice, je současně informačním střediskem a současně redakcí Veselska – zpravodaje mikroregionu, ve které se objevují nejen zprávy směřující od radnice směrem k občanovi, ale přehledy kulturních a sportovních akcí, názory čtenářů a glosy. Měsíčník mikroregionu Veselsko funguje jako regionální noviny.

Hlavní náplní infocentra je již standardně poskytování informací o Městském úřadu, městě a regionu, o památkách, historii, zajímavostech, společnosti, kulturním a společenském dění, ubytování a stravování, dopravě, jízdních řádech, o službách a firmách. Návštěvník si zde může rezervovat ubytování, zakoupit vstupenky, mapy, pohledy, upomínkové předměty a objednat zájezd do divadel či lyžařský zájezd. Zákazník může získat některé propagační materiál o městě a okolí zdarma. Zaměstnankyně infocentra také spolupracují s agenturou Czech Tourism při tvorbě turistických produktů. Probíhá také spolupráce mikroregionu s místní cestovní kanceláří CK Hušek, prostřednictvím které jsou nabízeny turistické atraktivity mikroregionu včetně možnosti ubytování.

Informační středisko se každoročně účastní výstav a veletrhů cestovního ruchu, např. Veletrhu cestovního ruchu GO a Region Tour v Brně a Holiday World v Praze. Mikroregion je také propagován prostřednictvím prezentačních CD a probíhá zde výměna propagačních materiálů mezi informačními centry ať již regionálního či celorepublikového charakteru.

Mezi propagační materiály regionu patří Kalendář akcí v turistickém regionu Veselsko a DVD Mikroregion Veselsko. Filmovou podobu získala i významná sportovní akce Vodácký triatlon Pražské energetiky a. s.

Dalšími aktivitami souvisejícími se zvýšením návštěvnosti města jsou inzerce v odborných časopisech věnovaných problematice cestování. V měsíčníku COT Business, TIM (Turistický informační magazín), Apsida, Travel profi, Dovolená v jižních Čechách jsou propagovány turistické nabídky mikroregionu Veselsko.

Informační středisko města Veselí nad Lužnicí je v provozu od září do června ve všech pracovních dnech, od července do srpna navíc v sobotu.

Na počátku roku 2004 vydalo město Veselí nad Lužnicí barevnou brožuru „*Průvodce mikroregionem Veselsko*.“ Ta popisuje vznik, charakteristiku a nabídky mikroregionu, včetně jednotlivých obcí (mimo jiné v německém i anglickém jazyce). Rovněž město vydalo videokazetu se základním popisem mikroregionu. Začátkem roku 2008 byl vydán nový Průvodce mikroregionem Veselsko, který je doplněn o aktuální a další informace o mikroregionu, které se v prvním vydání nenacházely.

Internet jako masové médium značnou měrou ovlivňuje informovanost široké veřejnosti. Také u účastníků cestovního ruchu roste obliba získávání informací prostřednictvím Internetu, proto je nezbytná i webová prezentace jednotlivých obcí. V mikroregionu Veselsko mají své webové stránky téměř všechny obce. Zatímco v roce 2004 mělo internetové stránky pouze 10 obcí z celkových 18 (tedy 60%). Obce, které nemají své stránky, ale i ostatní obce, které je již mají, jsou dále prezentovány na různých serverech podporující cestovní ruch. Základní informace o obcích lze rovněž najít na stránkách www.domovina.cz. Řada internetových stránek však neposkytuje dostatek informací pro návštěvníky obce, stránky spíše poslouží místním obyvatelům, i když zde najdeme odkazy zajímavé i pro turisty. Některé obce mají umístěny na návsi informační tabule, které informují o obci a dalších zajímavostech v okolí.

Město je členem Jihočeské centrály cestovního ruchu. Spolupráce informačních center v rámci tohoto sdružení zaručuje návštěvníkům jižních Čech kvalitní služby během cesty po celém regionu.

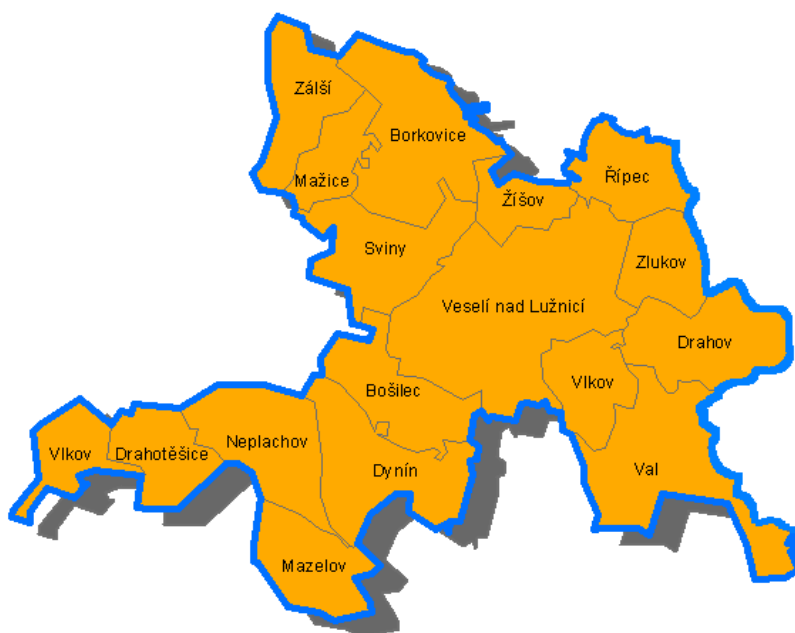
5.1.3.2 Charakteristika mikroregionu

Vůdčí myšlenkou pro založení mikroregionu Veselsko bylo spojit vzájemně své síly k řešení úkolů dalšího rozvoje zdejšího kraje. Sdružení vzniklo 24. 7. 2003, jako svazek obcí, zaregistrovaný KÚ Jihočeského kraje České Budějovice dne 4. 9. 2003.

Předmětem činnosti svazku obcí v oblastech upravených v § 50 zákona č.128/2000 Sb. o obcích je:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, kultury, požární ochrany, ochrany životního prostředí a cestovního ruchu
- zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod
- zavádění rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systémů veřejné osobní dopravy
- vytváření motivujícího prostředí pro subjekty z řad podnikatelů, obyvatel, občanských spolků a sdružení formou jejich konkrétního zapojování do turistické a obchodní nabídky
- zajišťovat vícezdrojové financování společných i individuálních záměrů, poskytovat členům svazku aktuální informace o nových programech
- zajišťovat pro obce svazku koordinační, propagační a ediční činnosti, pořádání kulturních akcí, odborných školení a seminářů, spolupráci s odbornými a zájmovými institucemi, asociacemi, svazy, sdruženími a podniky

Obrázek 17: Mapa obcí mikroregionu Veselsko

Zdroj: (42)

V roce 2003 vstoupilo do svazku čtrnáct obcí ležících na území o rozloze 18 300 ha s více než 10 000 obyvateli. Mikroregion kromě města Veselí nad Lužnicí zahrnoval ještě obce Borkovice, Bošilec, Drahov, Dynín a Lhota, Neplachov, Mažice, Řípec, Sviny, Val a Hamr, Horusice Vlkov, Vlkov u Ševětína, Zálší a Klečaty a Zlukov. Na počátku roku 2004 svazek rozšířily obce Újezdec, Mazelov, Drahotěšice a Žišov. Celkem tedy mikroregion Veselsko čítá 18 obcí.

Podle zakladatelské smlouvy svazku obcí Veselsko je předmětem činnosti mikroregionu:

- všeobecná ochrana životního prostředí v zájmovém území
- společný postup při dosahování ekologické stability zájmového území a jeho trvalé obyvatelnosti
- koordinace významných investičních akcí v zájmovém území
- koordinace obecních a územních plánování v regionálním měřítku
- sladování zájmů a činností místních samospráv a společné ovlivňování výkonu státní správy v zájmovém území
- vytváření, zmnožování a správa společného majetku svazku obcí
- zastupování členů svazku při jednání o společných věcech s třetími osobami (orgány státní správy, obchodními partnery, kontrolními orgány apod.)
- zajišťování a vedení předepsané písemné, výkresové, technické a jiné agendy jednotlivých společných akcí
- propagace svazku a jeho zájmového území (56)

Místní akční skupina Veselsko – Řečicko o. p. s.

Místní akční skupina Veselsko – Řečicko o. p. s. (dále MAS) byla založena v listopadu 2004. Jde o obecně prospěšnou společnost, která vznikla sdružením dvou dobrovolných svazků obcí Veselska a Řečicka spolu s devíti zástupci ze soukromého sektoru.

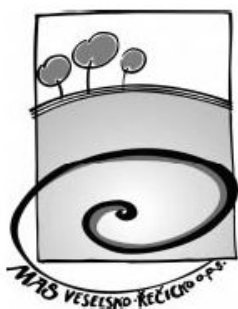
Její úkolem je přispívat na principu partnerství k rozvoji regionu a pomáhat financovat vybrané rozvojové projekty obcí a soukromého sektoru. Hlavním cílem je přispět ke zlepšení životních podmínek obyvatel, k podpoře tradiční venkovské nabídky a zvýšení oblíbenosti regionu u návštěvníků.

Mezi kooperující partnery patří nejen obce, ale i podnikatelské subjekty, neziskové organizace, školy, které tvoří na základě společné práce pilotní strategii rozvoje regionu, včetně opatření, která determinují povahu rozvojových projektů. O přidělování finančních prostředků pro jednotlivé projekty v rámci realizace strategie rozvoje regionu nerozhodují

ministerstva ani krajské úřady, ale prostřednictvím Místní akční skupiny sami občané příslušného regionu.

Vznik Místní akční skupiny jako hlavního iniciátora a realizátora rozvojové strategie regionu, je nutnou podmínkou čerpání finančních prostředků z programu LEADER na

Obrázek 18 : Logo MAS Veselsko - Řečicko

Zdroj: (59)

místní úrovni (LEADER je iniciativa Evropské unie, která od roku 2006 podporuje z prostředků fondu EAFRD rozvoj venkovských oblastí členských států EU). Základním úkolem MAS je iniciovat vznik rozvojové strategie regionu na základě koncesu co nejširšího spektra místních partnerů, zpracovat žádost o přidělení finančních prostředků na její realizaci a v případě kladného vyřízení žádosti jsou tyto prostředky určeny pro financování projektů pouze v konkrétním regionu. MAS také vyhlašuje výzvy k podávání projektů (o finanční podporu se mohou na základě předložených projektů přihlásit všechny subjekty působící v regionu), provádí výběr projektů na základě předem určených kritérií až do celkové výše finančních prostředků, které má k dispozici. V průběhu realizace projektů je MAS povinna monitorovat průběh realizace a kontrolovat správnost využití finančních prostředků. Příděl finančních prostředků pro MAS není automatický. MAS musí prokázat v rámci předložené strategie, že finanční prostředky přidělené regionu budou skutečně smysluplně využity pro rozvoj regionu a financované projekty budou skutečně řešit strategicky nejdůležitější problémy rozvoje.

V rámci Programu LEADER ČR pro rok 2005 byl vypracován záměr „Veselská Blata“, který uspěl v konkurenci dalších 40 MAS z celé republiky. MAS Veselsko – Řečicko tak obdržela Statut programu LEADER ČR pro rok 2005 a mohla tak na rozvoj svého území přispět částkou 2,7 mil. Kč. Na základě Výzvy pro předkládání projektů uveřejněné v jednotlivých obcích těchto dvou regionů se přihlásili čtyři žadatelé se svými projekty, z nichž byly 3 neziskové a 1 podnikatelský. MAS provedla administrativní kontrolu přijatých žádostí a poté výběrová komise vybrala dva projekty. Mikroregionu Veselsko se týkal jeden z těchto vybraných projektů a to Agroturistika Petr Jech v Borkovicích – rekonstrukce objektu na ubytovací apartmány. Realizace tohoto projektu již proběhla.

MAS byla také úspěšná se svým projektem v rámci Operačního programu Rozvoje venkova LEADER + Investiční záměr. V rámci tohoto programu tak MAS zpracovala Pilotní strategii regionu pro období 2007 - 2013, v průběhu roku 2006 vznikla webová prezentace MAS, stejně jako v dalších letech se pořádají pravidelné semináře pro veřejnost zaměřené na informace o činnosti, o možnostech zapojení široké veřejnosti do její práce a

o možnostech získání finančních prostředků na realizaci projektů z programu LEADER v dalším programovacím období Evropské unie.

V roce 2007 bylo podáno 15 žádostí o dotace za mikroregion Veselsko, z nichž 10 žádostí bylo úspěšných (například žádost obcí Borkovice, Zálší, Zlukov a Žišov). Mikroregion Veselsko obdržel také peněžní prostředky na poradenskou činnost.

Místní akční skupina Veselsko – Řečicko získala na realizaci rozvojových projektů v období 2008 – 2013 finanční prostředky z operačního programu Rozvoje venkova osa IV. Leader v řádu 80 – 100 mil Kč.

MAS Veselsko – Řečicko musí po dobrém začátku napnout všechny síly k tomu, aby i v budoucnosti uspěla v „soutěži mikroregionů“ a přinesla do Veselska a Řečicka co nejvíce prostředků pro podporu rozvojových projektů. Zaměstnankyně informačního střediska se vždy zúčastňují zasedání MAS, sepisují zápis a aktuální informace vkládají na internetové stránky. (42, 59)

5.1.3.3 Organizace cestovního ruchu

Strategické plánování a management rozvoje cestovního ruchu v zájmu dosažení cílů je pro region klíčové. Na příkladu mikroregionů s fungujícím destinačním managementem, resp. organizací se ukazuje, že tento integrovaný přístup k řízení regionu vede k rozvoji cestovního ruchu, resp. podporuje další podnikatelské aktivity v oblasti. Všichni zainteresovaní v regionu, včetně obyvatel, by měli mít stejný cíl - ochránit zdroje, které daný region dělají výjimečným a přitahují návštěvníky.

Řízením cestovního ruchu v regionech rozumíme soubor technik, nástrojů a opatření používaných organizací cestovního ruchu (OCR) v regionu při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v regionu za účelem dosažení jeho udržitelného rozvoje a zachování konkurenceschopnosti na domácím i mezinárodním trhu cestovního ruchu.

Dobře vytvořená organizace cestovního ruchu je schopná efektivně koordinovat činnosti všech zainteresovaných subjektů působících v regionu. Výhodou organizace je schopnost se flexibilně přizpůsobovat změnám na trhu. V OCR by v této souvislosti měly být zastoupeny podnikatelské subjekty, občanské a kulturní organizace, orgány státní správy, orgány místních samospráv a obyvatelé regionu. Koordinace zájmů všech zainteresovaných stran je jednou z podmínek nekonfliktního rozvoje cestovního ruchu. Dosažení cílů cestovního ruchu v dynamicky se měnícím prostředí je možné jen pomocí

kvalitně zpracovaných strategických plánů. OCR musí mít funkční organizační strukturu, aby mohla strategii úspěšně implementovat.

Fungující partnerství a spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem je jedním z předpokladů fungování OCR a tím i funkčního a efektivního managementu rozvoje cestovního ruchu v regionu. V této souvislosti je třeba definovat, jaký přínos budou mít jednotlivé subjekty ze spolupráce v OCR. Tyto přínosy je nutné uvedeným subjektům vhodně interpretovat, aby byly motivovány v OCR spolupracovat.

Organizace cestovního ruchu potřebuje na vykonávání své činnosti finanční prostředky. Vytvářet je může například z členských příspěvků, výnosů z vlastní podnikatelské činnosti, příspěvků od orgánů krajské samosprávy a orgánů veřejné správy, příspěvků od obcí, místních poplatků, grantů, fondů EU apod.

Univerzální postup na vytvoření organizační struktury OCR neexistuje a její výběr pro konkrétní region závisí vždy na vnitřních podmínkách toho kterého regionu. (40, 41)

V jednotlivých obcích se nenachází žádný odbor cestovního ruchu, který by se touto záležitostí zabýval. Neexistence těchto odborů je způsobena hlavně velikostí jednotlivých obcí a také nedostatkem finančních prostředků pro zřízení takového odboru. V samotném městě mikroregionu, Veselí nad Lužnicí, se v samosprávě města nenachází také žádná organizace či odbor cestovního ruchu. O cestovní ruch v regionu se stará pouze informační centrum ve Veselí nad Lužnicí, které tak plní funkci odboru cestovního ruchu.

V řešené oblasti není vytvořen destinační management cestovního ruchu. Mikroregion v oblasti cestovního ruchu spolupracuje pouze s informačním střediskem. Předsedou mikroregionu mi bylo sděleno, že v blízké době neplánují zřízení organizace destinačního managementu, jelikož jim dosavadní spolupráce s informačním střediskem vyhovuje a vytvoření destinačního managementu obnáší vysoké finanční náklady a nároky na organizaci.

5.2 Analýza potenciálu cestovního ruchu na straně poptávky

Účastník cestovního ruchu reprezentuje stranu poptávky uspokojovanou na trhu cestovního ruchu adekvátní nabídkou. Jeho rozhodování ovlivňuje řada faktorů a vyplývajících potenciálů. (Kopačka, Šíp, Štěpánek, 2001, s. 53)

Hlavní informace nutné pro analýzu poptávky byly získány vlastním dotazníkovým šetřením.

5.2.1 Dotazníkové šetření

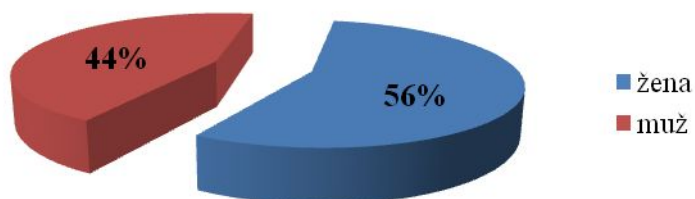
Dotazníkové šetření bylo provedeno metodou osobního dotazování. Dotazování probíhalo z větší části formou řízeného rozhovoru a odpovědi byly zaznamenávány do formuláře. Určitou část dotazníků návštěvníci vyplňovali sami. Respondenti byli vybráni na základě náhodného výběru. Jednalo se pouze o návštěvníky zkoumané oblasti, proto obyvatelé mikroregionu nebyli do výzkumu zahrnuti.

Marketingový výzkum mezi návštěvníky byl uskutečněn v měsících duben – červen roku 2008 v jednotlivých obcích mikroregionu Veselsko. Podařilo se získat 150 zodpovězených dotazníků od návštěvníků různých věkových skupin z České republiky. Během sestavování dotazníku byl převážně kladen důraz na jednoduchost a srozumitelnost otázek. Návštěvníkům bylo položeno celkem 14 otázek. Většina otázek v dotazníku byla typu uzavřeného, kdy respondent pouze zvolil vhodnou odpověď z nabízených možností. V dotazníku se objevují také otázky, které jsou kombinací uzavřeného a otevřeného typu. Byly rovněž použity dvě otevřené otázky, kde mohli návštěvníci sami vyjádřit svůj názor. Při osobním dotazování jsem se občas setkala s neochotou návštěvníků účastnit se dotazníkového šetření. Nejčastějším důvodem nespolupráce byl nedostatek času.

Výsledky dotazníku byly zpracovány v programu MS Excel a následně převedeny do přehledných grafů. Byly použity především výsečové a pruhové grafy.

5.2.2 Charakteristika respondentů

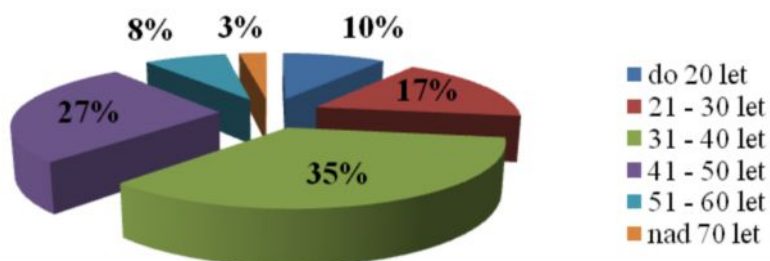
Graf 5: Struktura respondentů z hlediska pohlaví

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z celkového počtu 150 dotazovaných se výzkumu zúčastnilo 56 % žen a 44 % mužů.

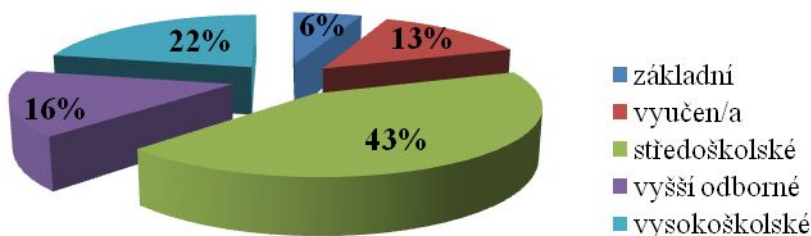
Graf 6: Věková struktura respondentů

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

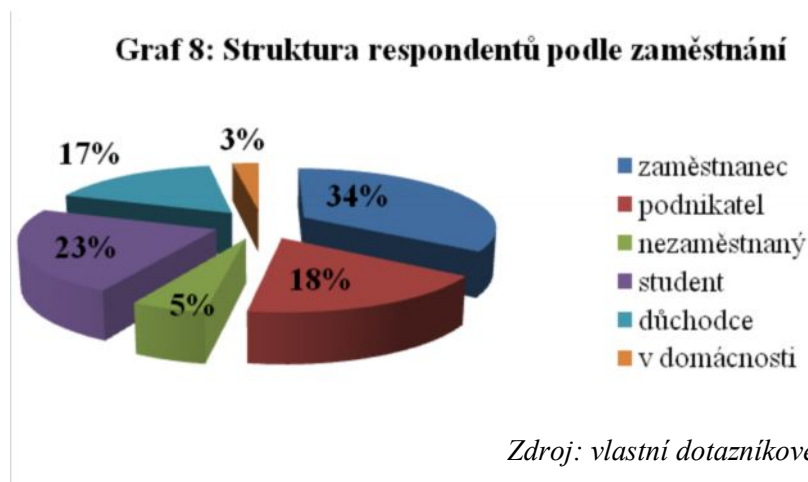
Z grafu č. 16 je patrné, že oblast je hojně navštěvována převážně turisty ve věkovém rozpětí 31 – 40 let (35 %). Druhou nejvíce zastoupenou skupinou jsou návštěvníci ve věku 41 – 50 let (27 %), následují mladí lidé ve věku 21 – 30 let (17 %) a do 20 let (10 %). Nejméně početnou skupinou jsou senioři ve věku nad 70 let (3 %).

Graf 7: Struktura respondentů podle vzdělání

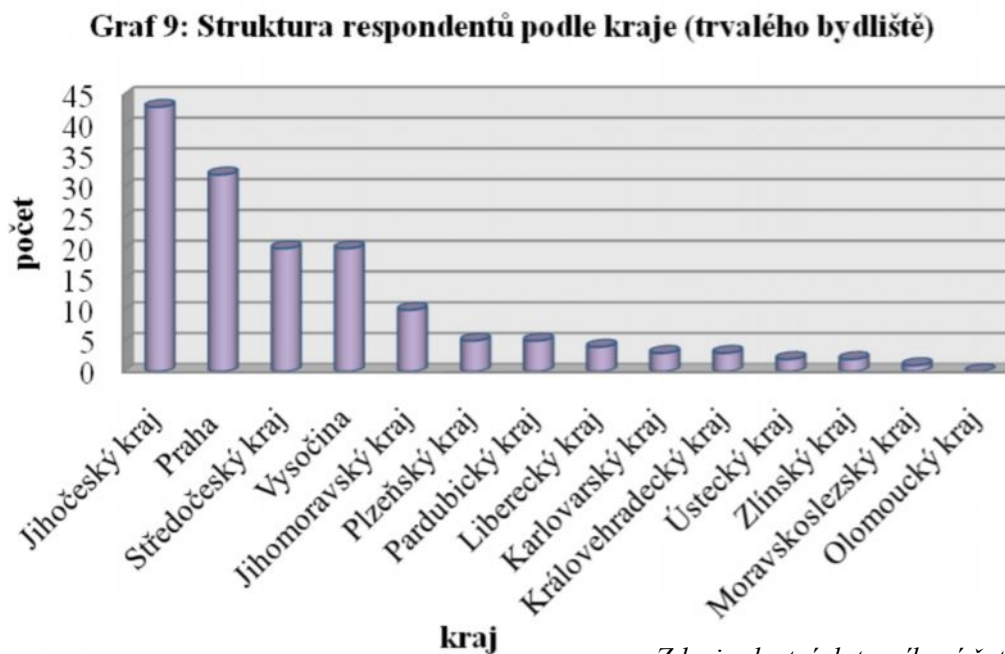

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Většina účastníků cestovního ruchu má středoškolské vzdělání (43 %), o něco méně bylo respondentů s vysokoškolským vzděláním (22 %) a vyšším odborným vzděláním (16 %). Malý počet tvořili dotazovaní se základním vzděláním (6 %).

Podle ekonomické aktivity převládají zaměstnanci (34 %), početnou skupinu zde zastupují také studenti (23 %) a podnikatelé (18 %), o jedno procento méně (17 %) tvoří důchodci a nejméně je žen v domácnosti (3 %).

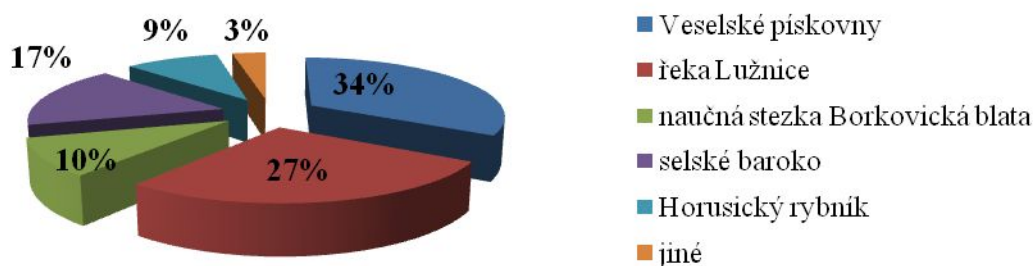

Nejvíce dotázaných pochází z Jihočeského kraje, další nejpočetnější skupinou jsou turisté z Prahy jezdící do mikroregionu trávit víkendy, Středočeského kraje a Jihomoravského kraje. Nejméně přijíždějí do této oblasti návštěvníci z Olomouckého kraje.

5.2.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Otázka 1: Co se Vám jako první vybaví, když se řekne Veselsko?

Graf 10: Co se návštěvníkům vybaví, když se řekne Veselsko

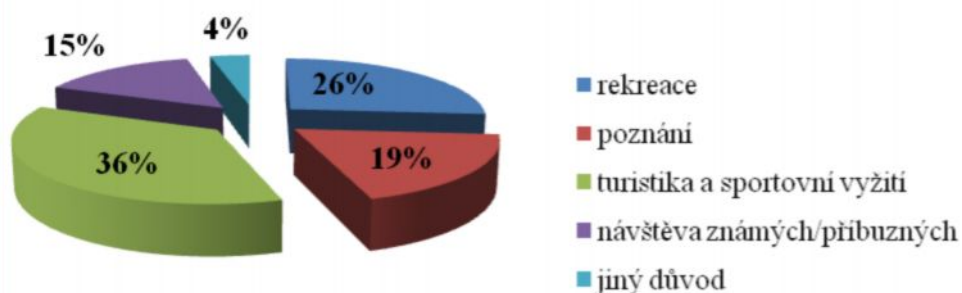
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Tato otázka byla položena, proto, aby bylo zjištěno, co si návštěvník vybaví jako první vzpomínku z oblasti, která ho zaujala. Ta je pak mnohdy důvodem toho, že danou destinaci navštíví znovu nebo jí doporučí svým známým. Obecně je známo, že základním předpokladem k tomu, aby se lidé rozhodli navštívit určitý region je povědomí o tom, co je v dané oblasti zajímavého.

Respondentům byly nabídnuty odpovědi, jež zahrnovaly největší atraktivitu mikroregionu. Nejvíce dotazovaných si jako první vybaví Veselské pískovny (34 %), 27 % lidí si s Veselskem spojuje řeku Lužnici. Pouze 17 % uvedlo selské baroko a nejméně si lidé vzpomněli na naučnou stezku Borkovická blata a Horusický rybník.

Otázka 2: Jaký je hlavní důvod návštěvy této oblasti?

Graf 11: Hlavní důvody návštěvy

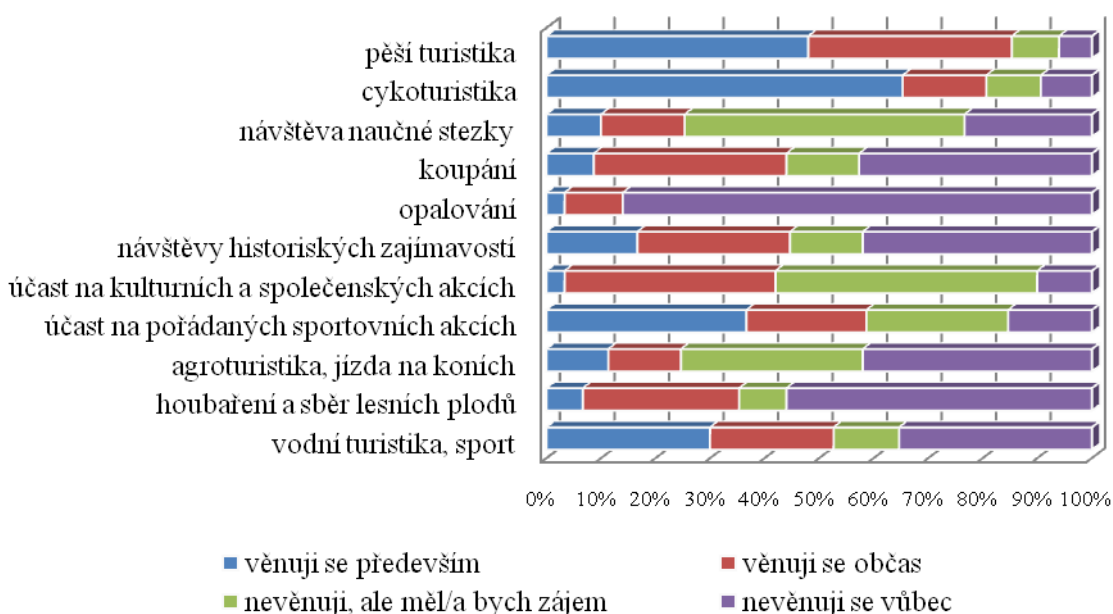

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji přijíždějí do této oblasti návštěvníci za turistikou a sportovním vyžitím (35 %). To je způsobeno hlavně tím, že město Veselí nad Lužnicí pořádá velké množství sportovních akcí, jež přilákají do města i okolí řadu turistů. Dalším důvodem příjezdu respondentů a jejich pobytu je rekreace (26 %) a poznání (19%). 15% oslovených přijelo na návštěvu za známými nebo příbuznými. Jiným důvodem návštěvy tohoto místa byla např. služební cesta.

Otázka 3: Jakým aktivitám se zde věnujete, nebo byste se věnovat chtěli?

Graf 12: Aktivity preferované návštěvníky v oblasti

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

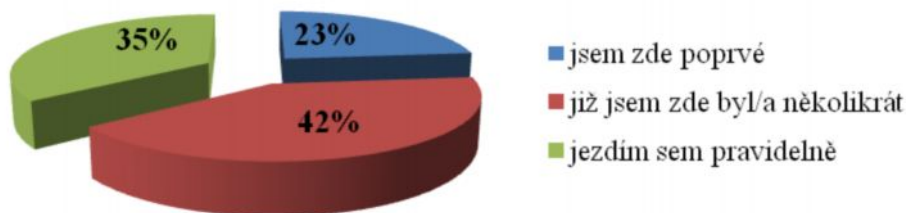
V této otázce byly návštěvníkům nabídnuty v tabulce různé aktivity, které lze v dané oblasti uskutečnit. Pomocí škály čtyř možných odpovědí se dotazovaní vyjadřovali, jak intenzivně se v průběhu pobytu v oblasti dané aktivitě věnují, nebo mají zájem se věnovat.

Z grafu č. 12 je patrné, že nejvíce turistů se věnuje především cykloturistice a pěší turistice, následuje účast na pořádaných sportovních akcích, vodní turistika a sport. Mezi uvedenými aktivitami není žádná, které by se všichni oslovení respondenti nevěnovali vůbec. Avšak převážná část návštěvníků se z větší části nevěnuje vůbec houbaření a sběru lesních plodů, opalování a také návštěvě historických zajímavostí. Řada oslovených uvedla, že se nevěnují návštěvě naučné stezky, ale měli by zájem jí navštívit. Hlavním důvodem proč se této aktivitě nevěnují, bylo uvedeno, že nevěděli, že se v oblasti tato

atraktivita nachází. Dále by se návštěvníci rádi účastnili kulturních a společenských akcí a měli zájem také o agroturistiku a jízdu na koních.

Otázka 4: Kolikrát jste již Veselsko v minulosti navštívil/a ?

Graf 13: Četnost návštěv mikroregionu

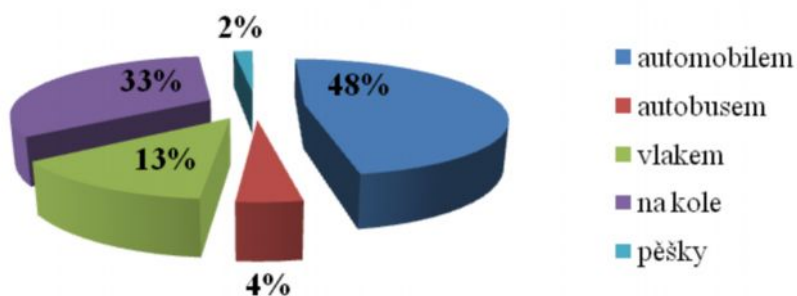

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Necelá polovina dotázaných (42 %) uvedla, že již v této destinaci byla několikrát. 35 % turistů jezdí do mikroregionu pravidelně. Většina z nich má v této oblasti chalupu či chatu nebo jezdí pravidelně na rekreace do oblíbeného ubytování v soukromí. První návštěvu zde uskutečnilo 23 % respondentů.

Otázka 5: Jak jste se do mikroregionu Veselsko dopravil/a?

Graf 14: Způsob dopravy návštěvníků do mikroregionu

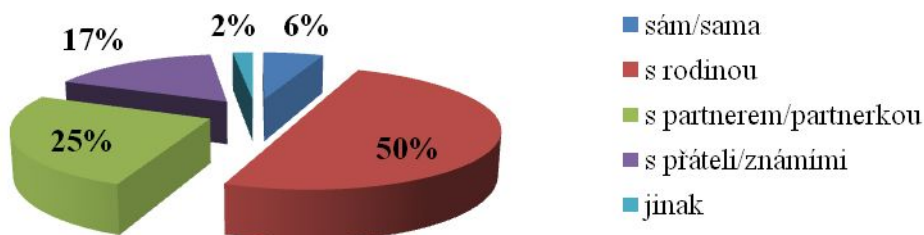
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z grafu č. 14 je patrné, že téměř polovina turistů (48 %) přijela osobním automobilem. Druhým nejčastěji voleným dopravním prostředkem je kolo (33 %), 13 % respondentů se

do mikroregionu dopravilo vlakem. Dotazovaní často dodávali, že do mikroregionu přijíždějí autem nebo vlakem a po oblasti se pohybují na vlastním či zapůjčeném kole.

Otázka 6: S kým jste přicestoval/a?

Graf 15: Návštěvníci podle toho s kým přicestovali

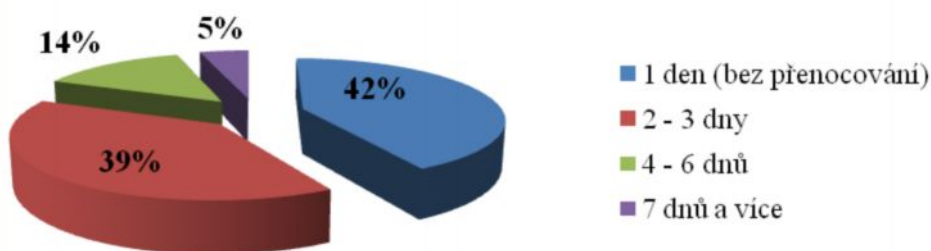

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Jak je vidět z grafu č. 15, tak polovina dotázaných návštěvníků přijela do mikroregionu Veselsko s rodinou. Další početnou skupinou jsou páry, kdy s partnerem či partnerkou přijelo 25 % turistů. S přáteli či známými přijelo do této destinace 17 %. Nejméně zastoupená je skupina turistů, kteří přijeli sami (6 %).

Otázka 7: Jak dlouhý je Váš pobyt v této oblasti?

Graf 16: Délka pobytu návštěvníků v oblasti

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

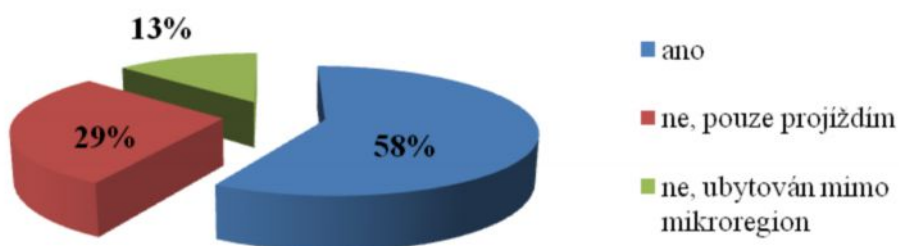
Doba pobytu, kterou návštěvník v mikroregionu stráví, vypovídá o míře atraktivnosti dané destinace a pestrosti nabídky služeb cestovního ruchu.

Z grafu č. 16 vyplývá, že nejvíce návštěvníků tráví v mikroregionu pouze jeden den bez přenocování, tzn., že oblastí pouze projíždějí (hlavně cykloturisté), nebo jsou zde na jednodenním výletu či se účastní jednodenní sportovní akce. Tento výsledek může být

způsoben tím, že oblast nedokáže nabídnout dostatečně atraktivní nabídku a služby, které by návštěvníka v destinaci udrželi delší dobu. Téměř 40 % turistů setrvává v destinaci 2-3 dny, většinou se jedná o víkendové pobyty. Pouze 14 % návštěvníků se v oblasti zdrží 4-6 dnů a několik málo dotázaných odpovědělo, že zde tráví 7 dnů a více.

Otázka 8: Jste v mikroregionu Veselsko ubytován/a?

Graf 17: Návštěvníci podle toho zda jsou v mikroregionu ubytováni

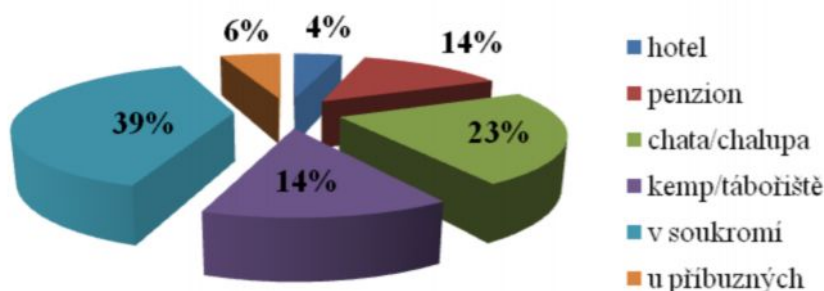

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Tento graf č. 17 ukazuje, že téměř 60 % turistů je v mikroregionu Veselsko ubytováno. 29 % dotázaných uvedlo, že zde nejsou ubytováni a pouze projíždějí. Několik respondentů se zmínilo, že jsou ubytováni mimo mikroregion.

Otázka 9: Pokud ANO, v jakém zařízení jste ubytováni?

Graf 18: Druh ubytovacího zařízení, které návštěvníci využili

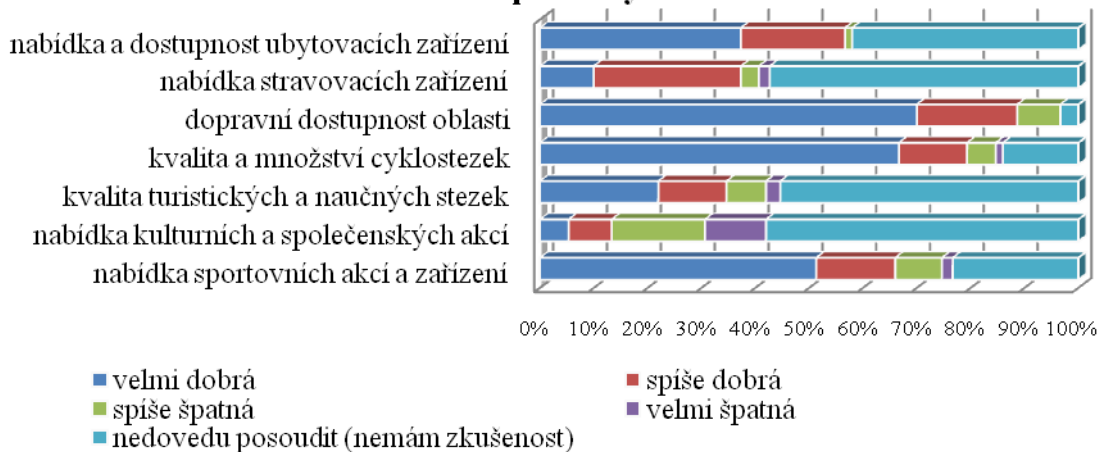

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Převážná část účastníků cestovního ruchu tráví svou dovolenou v ubytování v soukromí (39 %). 23 % dotázaných využívá k ubytování chatu či chalupu nacházející se v jednotlivých obcích mikroregionu. Shodný počet oslovených uvedl, že se ubytoval v kempu, tábořišti či penzionu. Pouze malý počet dotázaných využil služeb hotelu.

Otázka 10: Jaká je podle Vás úroveň a vybavenost následujících služeb cestovního ruchu a infrastruktury v mikroregionu Veselsko?

Graf 19: Hodnocení úrovně služeb cestovního ruchu a infrastruktury respondenty

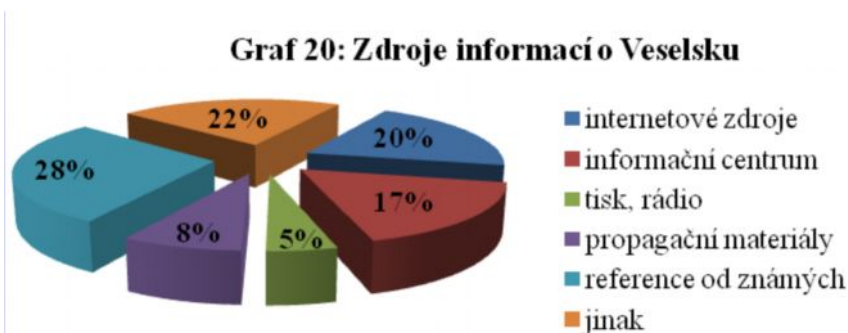
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Marketingovým výzkumem bylo také velmi důležité zjistit, jak návštěvníci hodnotí v mikroregionu úroveň služeb a infrastrukturu.

Z grafu č. 19 lze vyčíst, že turisté hodnotí velmi dobře dopravní dostupnost oblasti, kvalitu a množství cyklostezek a také nabídku sportovních akcí a zařízení. Příliš však nebyli spokojeni s nabídkou kulturních a společenských akcí. Jak je patrné z grafu, tak převážná část respondentů nedovedla posoudit úroveň služeb, jelikož s nimi neměla zkušenost a v mikroregionu nabídku služeb nevyužila. Jedná se především o stravovací zařízení, turistické a naučné stezky a kulturní a společenské akce.

Otázka 11: Odkud jste se o mikroregionu dozvěděl/a?

Graf 20: Zdroje informací o Veselsku

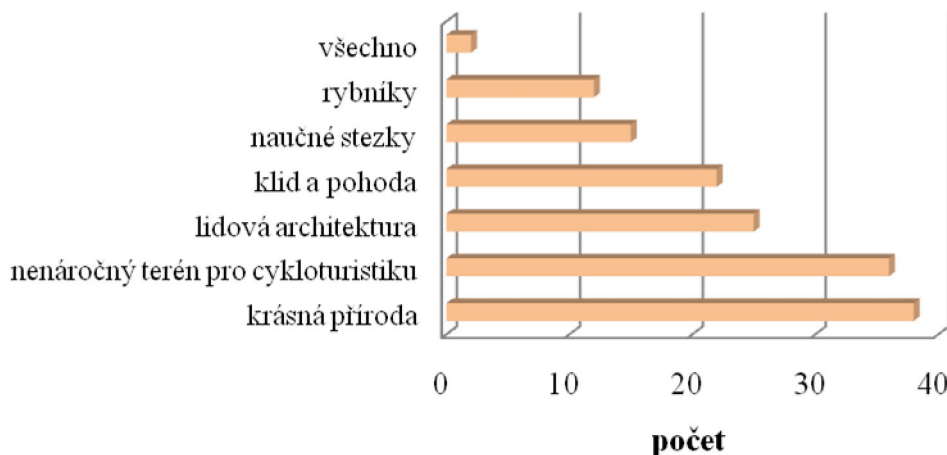
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotázaných se dozvědělo o mikroregionu Veselsko od známých, kteří jim návštěvu doporučili. Často se také objevovaly odpovědi, které byly zahrnuty do položky

„jinak“ (22 %). Většinou obsahovaly odpovědi typu: vlastní zkušenost, všeobecná znalost či veletrh cestovního ruchu. Dalším zdrojem informací o mikroregionu a jeho atraktivitách byl internet (20 %) a informační centrum (17 %). V porovnání s ostatními zdroji bylo velmi málo využito k získání potřebných informací tisku, rádia či propagačních materiálů.

Otázka 12: Co se Vám na Veselsku nejvíce líbí?

Graf 21: Pozitivní hodnocení návštěvníků

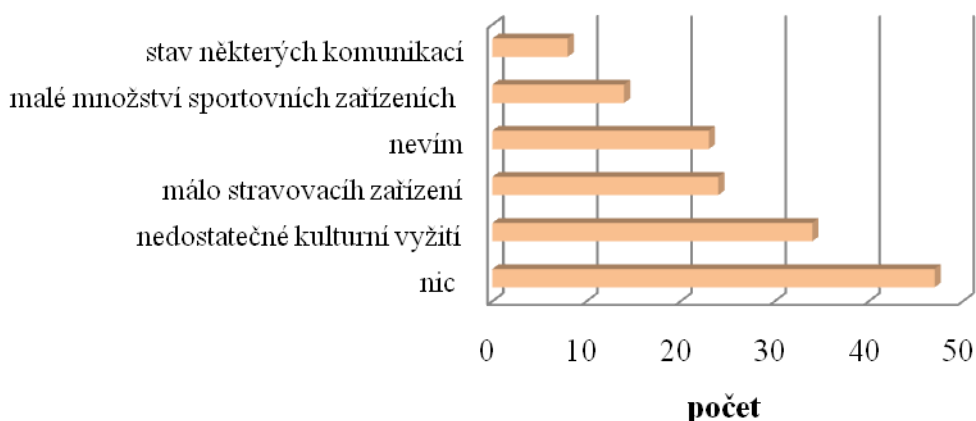

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z výzkumu vyplývá, že turistům se v oblasti nejvíce líbí krásná příroda. Početná skupina respondentů také odpověděla, že jim zde vyhovuje rovinatý terén, který je vhodný pro cykloturistiku a nenáročný pro všechny věkové kategorie. Další oslovené respondenty zaujala lidová architektura a naučné stezky. Ostatní návštěvníci zmínili klid a pohodu a také rybníky.

Otázka 13: Co se Vám na Veselsku naopak nelíbí?

Graf 22: Nespokojenost návštěvníků Veselska

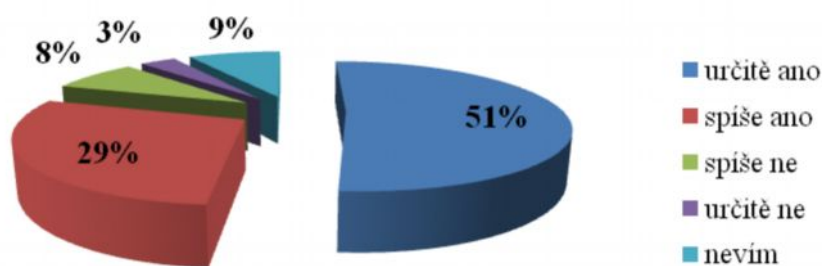
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V této otázce bylo zjišťováno, co považuje návštěvník destinace za největší problém v oblasti cestovního ruchu. Odpovědi návštěvníků pomohly při řešení návrhů na zlepšení současné situace v mikroregionu.

Převážná část dotazovaných nevedla žádný důvod nespokojenosti. Hlavní nedostatek návštěvníci spatřují v omezené možnosti pro kulturní vyžití v mikroregionu, hlavně v menších obcích. Dále si stěžovali na málo stravovacích zařízení v obcích s menším počtem obyvatel. Některým vadilo nedostatečné množství sportovních zařízení a nevyhovoval jim stav některých komunikací.

Otázka 14: Plánujete mikroregion ještě někdy v budoucnu navštívit?

Graf 23: Opětovná návštěva respondentů

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Nadpoloviční většina návštěvníků přislíbila, že určitě v budoucnu mikroregion ještě navštíví. Téměř třetina respondentů odpověděla, že spíše ano. Ostatní se vyjádřili tak, že buď neví anebo jsou si určitě či spíše jisti, že oblast již nenavštíví. Jako hlavní důvod uváděli značnou vzdálenost od jejich bydliště.

5.2.4 Profil návštěvníka mikroregionu Veselsko

Na základě výsledků terénního šetření byl sestaven profil návštěvníka mikroregionu Veselsko, který tuto oblast nejčastěji navštěvuje.

- žena nebo muž ve věku 31 až 40 let se středoškolským vzděláním
- přijíždí za turistikou a sportovním vyžitím, ale také rekreací a poznáním
- oblastí pouze projíždí nebo se zde zdrží 2 až 3 dny
- v oblasti se věnuje převážně cykloturistice a pěší turistice
- jako dopravní prostředek do destinace volí automobil
- cestuje s rodinou
- převážně je v mikroregionu ubytován
- v oblasti má zájem o naučné stezky, kulturní a společenské akce, agroturistiku a jízdu na koních
- navštěvuje místo dle referencí od známých či z vlastní zkušenosti
- pochází převážně z Jihočeského kraje

5.2.5 Verifikace stanovených hypotéz

Na základě provedených analýz a dotazníkového šetření byly předem stanovené hypotézy vyhodnoceny.

- „Hlavním účelem návštěvy destinace je cykloturistika a pěší turistika“

Hypotéza výzkumem potvrzena

Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 36 % dotazovaných přijíždí za turistikou a sportovním vyžitím a v oblasti se věnují převážně pěší turistice a cykloturistice. Hlavní příčinou tohoto výsledku jsou dobré lokalizační předpoklady pro cykloturistiku a atraktivní podmínky pro pěší turistiku v regionu.

- „Mikroregion Veselsko má nedostatečnou kapacitu ubytovacích a stravovacích zařízení“

Hypotéza výzkumem částečně potvrzena

Podle provedené situační analýzy a dotazníkového šetření se ukázalo, že mikroregion má dostatečný počet ubytovacích kapacit. Lidé, kteří jsou v oblasti většinou ubytováni,

považují nabídku a úroveň ubytovacích služeb za dostatečnou. V oblasti stravovacích zařízení se prokázalo, že návštěvníci těchto služeb příliš nevyužívají a považují jejich nabídku za nedostačující.

➤ „Návštěvníci mikroregionu se kromě cykloturistiky příliš neúčastní kulturních a společenských akcí v oblasti“

Hypotéza výzkumem potvrzena

Dotazníkového šetření potvrdilo, že cykloturistika je v regionu hojně využívána, avšak společenské akce, kterých je v mikroregionu málo, jsou návštěvníky opomíjeny.

➤ „V mikroregionu neexistuje organizace cestovního ruchu ani jednotná propagace regionu“

Hypotéza na základě předchozích analýz a rozhovoru se zástupcem mikroregionu potvrzena

➤ „Oblast je pro turisty přitažlivou destinací, proto převažuje delší doba pobytu“

Hypotéza výzkumem vyvrácena

Z výsledků marketingového výzkumu vyplynulo, že v oblasti převažují jednodenní výlety nebo pobyty v délce 2 – 3 dny (víkendové pobyty). Někteří turisté dokonce mikroregionem projíždějí.

➤ „Venkovské oblasti ve vymezeném regionu mají značný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, který není zatím dostatečně využit“

Hypotéza analýzou potvrzena

Po analýze složek primárního, sekundárního a terciárního potenciálu bylo potvrzeno, že mikroregion disponuje významným turistickým potenciálem, který je nutné dále rozvíjet. Proto byly v práci vytvořeny návrhy pro zlepšení současné situace v oblasti cestovního ruchu.

6 SWOT ANALÝZA

Analýza SWOT je užitečnou součástí celkové situační analýzy podniku, regionu, příp. projektu a slouží k základní identifikaci vnitřní a vnější situace konkrétního subjektu na základě zhodnocení minulého vývoje, současného stavu a odhadu možného budoucího vývoje. SWOT analýza je metoda vedoucí k systematickému zkoumání vnitřních předností a slabin, vnějších příležitostí a ohrožení i k vyslovení základních strategických alternativ o kterých může být uvažováno.

Na základě zjištěných údajů ze situační analýzy mikroregionu, vlastních poznatků a také informací od zaměstnanců obecních úřadů byla vypracována SWOT analýza, která hodnotí současný stav cestovního ruchu v dané oblasti. Je zde provedena analýza silných a slabých stránek mikroregionu a také analýza příležitostí a ohrožení.

Praktické zpracování této SWOT analýzy vycházelo z publikace Horáková, 2001, Strategický marketing.

6.1 Analýza slabých a silných stránek mikroregionu

Posouzení vnitřní situace regionu zaujímá v jeho hodnocení klíčovou roli. Význam analýzy silných a slabých stránek destinace cestovního ruchu spočívá v poznání silných stránek a identifikování jejich synergického efektu za účelem vytvoření úspěšné marketingové strategie, jakož i v odhalení slabých stránek a tím i možnosti jejich následné eliminace. Silné stránky tedy zahrnují jakékoliv komparativní a konkurenční výhody regionu pro jakékoliv typy rozvojových aktivit. Slabé stránky pak jsou veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity.

Pro posouzení silných a slabých stránek byly vybrány a sledovány faktory, které měly pomoci zjistit současný stav venkovské turistiky v mikroregionu. Sledované faktory jsou seřazeny do tabulky podle kritérií. U každého faktoru byl hodnocen současný stav, přičemž byla stanovena pětistupňová stupnice hodnocení (1 - velmi dobrý, 2 - dobrý, 3 - průměrný, 4 - špatný, 5 - velmi špatný). Faktory byly sestaveny na základě údajů získaných z internetových stránek, zkušeností pracovníků a vlastních poznatků. Protože důležitost sledovaných faktorů není stejná, byly posouzeny i z hlediska závažnosti pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti. Zjištěné skutečnosti jsou přeneseny do následující tabulky.

Tabulka 2: Hodnocení faktorů SW analýzy z hlediska závažnosti

Hodnocené faktory	Posouzení stavu					Závažnost		
	1	2	3	4	5	vysoká	průměrná	nízká
1. Přírodní potenciál								
a) geografická poloha		X					X	
b) klimatické podmínky	X						X	
c) životní prostředí		X				X		
d) hydrologie	X					X		
e) krajina, přírodní atraktivity	X					X		
f) naučné stezky		X				X		
2. Kulturně historické atraktivity								
a) hrady, zámky tvrze				X			X	
b) církevní památky	X						X	
c) technické památky					X		X	
d) muzea				X		X		
e) lidová architektura	X					X		
f) kulturní a sportovní akce			X			X		
3. Infrastruktura								
a) silniční doprava			X				X	
b) železniční doprava				X				X
c) cyklistické a turistické trasy	X					X		
d) ubytovací zařízení			X			X		
e) stravovací zařízení				X		X		
f) kulturně společenské služby			X			X		
g) sportovně rekreační služby			X			X		
4. Propagace mikroregionu								
a) informační centrum		X				X		
b) internet					X	X		
c) veletrhy a výstavy			X			X		
5. Organizace cestovního ruchu								
a) destinační management					X	X		

Zdroj: vlastní zpracování

Pro hodnocení výkonnosti a závažnosti ve vzájemných souvislostech je nutno vytvořit souhrnnou tabulku. Tutéž souvislost vyjadřuje i matice závažnosti/výkonnosti.

Tabulka 3: Vzájemná souvislost faktorů dle závažnosti a výkonnosti

		Výkonnost				
		1	2	3	4	5
Závažnost	vysoká	1d, 1e, 2e, 3c,	1c, 1f, 4a	2f, 3d, 3f, 3g, 4c	2d, 3e	4b, 5a
	průměrná	1b, 2b	1a	3a	2a	2c
	nízká				3b	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4: Matice závažnosti a výkonnosti

		Výkonnost	
		nízká	vysoká
Závažnost	vysoká	2d, 3e 4b, 5a 2a, 2c	1d, 1e, 2e, 3c, 1c, 1f, 2f, 3d, 3f, 3g, 4a, 4c 3a, 1a, 1b, 2b
	nízká	3b	

Zdroj: vlastní zpracování

Faktory v levém horním kvadrantu potřebují vzhledem k vysoké důležitosti výkonnostně posílit. Faktory nejdůležitější pro prosperitu regionu jsou v pravém horním kvadrantu. Je nezbytné soustředit se na jejich podporu a udržení pozice. Levý dolní kvadrant obsahuje nepříliš důležité faktory, jež nejsou prioritní pro budoucí rozvoj. Nízkou důležitost a vysokou výkonnost vykazují faktory v pravém dolním kvadrantu. Je nutné posoudit možné nebezpečí zbytečně vynakládaného úsilí.

6.2 Analýza příležitostí a ohrožení mikroregionu

Při sestavování OT analýzy byl proveden obdobný postup jako u SW analýzy. Nejprve byl sestaven soupis možných příležitostí a ohrožení. Jejich výběr se provedl na základě výsledků předchozí situační analýzy mikroregionu. Příležitosti byly rozděleny podle míry přitažlivosti a pravděpodobnosti úspěchu do matice příležitostí, která názorně odlišuje významné a nevýznamné příležitosti. Základními kritérii při hodnocení ohrožení byla jejich závažnost a pravděpodobnost úspěchu.

Pro analýzu OT byly vytipovány následující příležitosti:

1. neustále se zvyšující poptávka v mezinárodním, národním i regionálním trhu po venkovské turistice (cykloturistika, pěší turistika, agroturistika, hipoturistika)
2. zachování kvalitního životního prostředí
3. významně rostoucí počet zájemců o aktivní pobyty a venkovskou turistiku
4. možnost získání finančních prostředků na projekty týkající se cestovního ruchu prostřednictvím grantů
5. zkvalitnění některých komunikací
6. růst zájmu tuzemců o pobyty a volnočasové aktivity v tuzemsku
7. vybudování více ubytovacích a stravovacích zařízení
8. oprava, modernizace, výstavba sportovních a kulturních zařízení v obcích mikroregionu
9. zvýšení kooperace v oblasti cestovního ruchu v regionu
10. větší spolupráce ze stran jednotlivých obcí na reklamě a propagaci
11. zkvalitňování a rozšiřování turistických tras
12. podpora nových forem turistiky se zaměřením na zdravou rekreaci, rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky
13. možnost podpory neznámých a málo navštěvovaných oblastí regionu
14. rozvíjení kulturních a sportovních akcí pro turisty v menších obcích
15. zvyšování atraktivity území pro podnikatelské činnosti v oblasti služeb a cestovního ruchu vycházející z atraktivity krajiny a kvalitního životního prostředí

Matice příležitostí

V matici příležitostí je na horizontální ose znázorněna pravděpodobnost úspěchu a na vertikální ose míra přitažlivosti. Vybrané příležitosti byly ohodnoceny podle obou hledisek a poté zařazeny do následující matice.

Tabulka 5: Matice příležitostí

		Pravděpodobnost úspěchu	
		vysoká	nízká
Přitažlivost	vysoká	1 2 3 5 7 9 12 14	4 8 10 15
	nízká	6 11	13

Zdroj: vlastní zpracování

Nejlépe využitelné příležitosti se nacházejí v levém horním kvadrantu. Naopak nejméně vhodné příležitosti jsou v pravém dolním kvadrantu. Pravý horní kvadrant zahrnuje atraktivní příležitosti, které jsou však obtížně realizovatelné. Příležitosti v levém dolním kvadrantu nevykazují vysokou atraktivnost znamenající jasný úspěch. Příležitosti v pravém horním a levém dolním kvadrantu je dobré neustále sledovat.

Dále byla stanovena následující ohrožení:

1. zhoršující se stav silnic a místních komunikací znesnadňující dostupnost a ohrožující rozvoj venkovských oblastí
2. nebezpečí znečištění životního prostředí v obci Žišov
3. nebezpečí povodní v důsledku nedostatečné péče o povodí
4. znehodnocení krajiny a životního prostředí nešetrnou zemědělskou činností
5. nedodržování ochranných režimů v chráněných územích
6. postupné zhoršování stavu některých kulturních památek
7. nezájem některých vlastníků o údržbu krajiny a objektů
8. negativní postoj obyvatel k turistice
9. ztráta atraktivity regionu
10. nedostatek finančních prostředků na investice do rozvoje cestovního ruchu a opravy historických památek

11. špatná spolupráce uvnitř regionu nebo s ostatními regiony
12. nebezpečí konkurence blízkých regionů
13. stagnace podnikatelských aktivit v menších obcích regionu
14. zkrácení doby pobytu v důsledku nízké nabídky pro mimo sezónní období a nepříznivé počasí
15. nedostatečná schopnost obcí ve zpracování projektů v oblasti cestovního ruchu pro získání grantů

Matice ohrožení

U matice ohrožení představuje horizontální osa pravděpodobnost výskytu a vertikální osa míru závažnosti ohrožení. Na základě těchto dimenzí byly ohodnoceny vybraná ohrožení a poté zaneseny do následující matice.

Tabulka 6: Matice ohrožení

Pravděpodobnost výskytu

		vysoká	nízká
Závažnost	↑ vysoká	2 3 5 6 10 11 12	4 8 15 13
	↓ nízká	1 7 14	9

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýraznější hrozby jsou v levém horním kvadrantu, naopak ohrožení v pravém dolním kvadrantu nejsou příliš podstatná. Hrozby v levém dolním a pravém horním kvadrantu sice bezprostředně region neparalyzují, ale nelze je podcenit vzhledem k budoucímu vývoji.

6.3 Výsledky SWOT analýzy

Tabulka 7: Výsledek SWOT analýzy mikroregionu Veselsko

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměrně dobrá geografická poloha • hodnotné a málo znečištěné životní prostředí • velká atraktivita krajiny a přírodní bohatství • množství chráněných území a naučné stezky • množství vodních toků a rybníků vhodných pro víceúčelové využití • dobré ekologicko-estetické krajinné podmínky pro „čisté“ formy turistiky • poměrně vysoký potenciál pro venkovskou turistiku • dobré předpoklady pro domácí pobytový turismus a chalupaření • hustá síť cyklostezek a turistických stezek • existence vesnic s výskytem architektury selského baroka • přírodní a kulturní bohatství jihočeského venkova 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • neuspokojivý stav některých dopravních komunikací • nedostatečná vybavenost území turistickou infrastrukturou (ubytovací, stravovací a sportovní zařízení) • v menších obcích malé možnosti pro kulturní a sportovní vyžití pro turisty • špatný stav některých historických památek • neexistence organizace destinačního managementu v mikroregionu • nedostatečná propagace mikroregionu jako celku • nedostatečné finanční prostředky pro rozvoj venkovského cestovního ruchu v menších obcích • neexistence hradů, zámků a technických památek • nedostatek nabídek v mimosezóním období

Vnější	Příležitosti	Ohrožení
	<ul style="list-style-type: none"> • neustále se zvyšující poptávka v mezinárodním, národním i regionálním trhu po venkovské turistice (cykloturistika, pěší turistika, agroturistika, hipoturistika) • zachování kvalitního životního prostředí • významně rostoucí počet zájemců o aktivní pobyty a venkovskou turistiku • zkvalitnění některých komunikací • vybudování více ubytovacích a stravovacích zařízení • zvýšení kooperace v oblasti cestovního ruchu v regionu • rozvíjení kulturních a sportovních akcí pro turisty v menších obcích • podpora nových forem turistiky se zaměřením na zdravou rekreaci, rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky 	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečí znečištění životního prostředí v obci Žišov • nebezpečí povodní v důsledku nedostatečné péče o povodí • nedodržování ochranných režimů v chráněných územích • postupné zhoršování stavu některých kulturních památek • špatná spolupráce uvnitř regionu nebo s ostatními regiony • nebezpečí konkurence blízkých regionů • nedostatek finančních prostředků na investice do rozvoje cestovního ruchu a opravy historických památek

Zdroj: vlastní zpracování

7 SYNTÉZA

Z provedené SWOT analýzy vyplývá, že mikroregion disponuje významným turistickým potenciálem, který je nutné dále rozvíjet. Pro inovace tvorby produktů a produktových balíčků je nutné hledat dosud nevyužívaný potenciál regionu. Na základě vypracovaných analýz a provedeného marketingového výzkumu byly vytvořeny vlastní návrhy možnosti rozvoje venkovské turistiky v mikroregionu Veselsko, které se snaží řešit problémovou oblast nevyužitého potenciálu na Veselsku.

7.1 Návrh v oblasti organizace cestovního ruchu

Vytvoření organizace destinačního managementu

Jak vyplynulo ze SWOT analýzy, na území mikroregionu Veselsko neexistuje žádná řídicí a koordinační struktura, která by iniciovala celý proces rozvoje cestovního ruchu. V dnešní době již všechny turistické oblasti potřebují kvalitní a profesionální management, který by tuto destinaci řídil. Proto bych mikroregionu navrhla zřídit organizaci cestovního ruchu (případně vytvořit odbor cestovního ruchu), která by řídila a koordinovala cestovní ruch v této oblasti.

Založení organizace by měl iniciovat samotný svazek obcí mikroregionu Veselsko v čele se starostou města Veselí nad Lužnicí, jenž by měl usilovat o propojení spolupráce mezi podnikatelskou a veřejnou sférou v této oblasti. O řízení a koordinaci činnosti cestovního ruchu by se staral samotný mikroregion Veselsko, lze jej tudíž označit za zastřešující organizaci cestovního ruchu. Do řízení cestovního ruchu by byly zapojeny zejména veřejnoprávní subjekty, podnikatelské subjekty (ubytovatelé, poskytovatelé turistických služeb, privátní sportovní zařízení apod.), obce i jednotliví občané mikroregionu. Kooperace by neměla probíhat pouze na horizontální úrovni, ale měly by být zapojeny také subjekty na vertikální úrovni (např. agentura Czech Tourism, organizace cestovního ruchu turistických regionů a oblastí v jižních Čechách, jihočeská turistická informační centra, dodavatelé služeb, apod.). Návrhem, který povede ke zlepšení komunikace mezi subjekty, jež představují stranu nabídky na trhu cestovního ruchu, je organizování pravidelných meetingů “Pro rozvoj cestovního ruchu”. Účastníky těchto meetingů by byli pracovníci městského úřadu ve Veselí nad Lužnicí, zástupce informačního centra, starostové jednotlivých obcí, zástupci ubytovacích a stravovacích zařízení, cestovních kanceláří apod.

Pro správné fungování a výkon činnosti organizace cestovního ruchu jsou nezbytné finanční prostředky. Finanční prostředky bude možné získat například z členských příspěvků členů sdružení, výnosů z činnosti informačního centra, příspěvků od obcí, místních poplatků, grantů, příspěvkových fondů, fondů EU apod.

Hlavním posláním organizace je marketingová podpora mikroregionu, koordinace aktivit subjektů zainteresovaných v oblasti cestovního ruchu a budování vztahu místních obyvatel k rozvoji cestovního ruchu a vybudování a uchování příznivé image destinace. Destinační organizace by měla dbát na vytvoření takové nabídky, která by vedla ke zvýšení návštěvnosti regionu, prodloužení doby pobytu návštěvníků v regionu a v neposlední řadě také zlepšení kvality poskytovaných služeb v oblasti cestovního ruchu. Důležitou činností destinační organizace je i tvorba rozvojových projektů i produktových balíčků, které mikroregion v současné době postrádá.

Zástupci mikroregionu se v budoucnu zřízení organizace destinačního managementu nebrání. V současné době je rozpočet mikroregionu omezený a upřednostňují se projekty, které jsou důležité, a proto se nepovažuje vytvoření organizace cestovního ruchu za prioritu. Další bariérou je také časová náročnost na organizaci a neochota či nedůvěra některých subjektů ke vzájemné kooperaci. V případě vytvoření organizace cestovního ruchu by spolupráce jednotlivých subjektů směřovala k vytvoření kvalitnější a ucelenější nabídky destinace, ke tvorbě projektů cestovního ruchu a v neposlední řadě ke zvýšení povědomí o této oblasti.

7.2 Návrhy v oblasti promotion mikroregionu

Promotion mix mikroregionu

Společná prezentace je zásadním výchozím bodem při seznamování turistů s atraktivitami jednotlivých obcí dané turistické destinace.

Téměř všechny obce mikroregionu mají své vlastní internetové stránky, kde může turista získat základní informace o obci, jejích památkách a místních společenských akcích. Podle mne je, však tato prezentace co se týče cestovního ruchu nedostatečná. Mikroregion jako takový nemá vytvořeny žádné webové stránky, na kterých by byla nabídka destinace prezentována uceleně. Prezentace mikroregion není jednotná, což může potenciálním návštěvníkům zkreslit představy o regionu. Neumožní jim dostatečně rychle sehnat potřebné informace, a to může mít vliv na jejich rozhodnutí, zda region navštíví. Proto bych navrhovala vytvoření internetových stánek mikroregionu Veselsko, kde by byly obce

regionu nabízeny a propagovány jako celek. Na těchto stránkách by se návštěvník dozvěděl komplexní informace o destinaci a jejich turistických zajímavostech (lidová architektura, pamětihodnosti, přírodní atraktivita apod.), ale i možnostech ubytování a stravování. Návštěvník by zde našel kalendář kulturních a společenských akcí, kterých se může zúčastnit a také užitečné typy na výlety do okolí. Samozřejmě je umístit zde základní údaje o mikroregionu, jako je velikost mikroregionu, jeho poloha, jak se může návštěvník do oblasti dostat, kde získá další informace apod. Současně by zde byly umístěny odkazy na webové stránky všech obcí mikroregionu, což by jistě přispělo k rozvoji celé oblasti.

Jednotlivé obecní úřady by se však také měly u svých internetových prezentací zaměřit na propojenost s ostatními stránkami, které informují o nabídkách v mikroregionu a poskytnout tak účastníkům cestovního ruchu co nejkomplexnější a nejucelnější nabídku, která by byla nejsnáze dostupná. Velmi důležitá bude neustálá aktualizace těchto webových stránek a možnost výběru jazykových mutací pro zahraniční návštěvníky.

Finanční prostředky by bylo možné získat spolufinancováním všech obcí v mikroregionu a využít finanční podpory z České centrály cestovního ruchu.

Mikroregion má v současnosti registrovanou doménu www.veselsko.eu, protože doména www.veselsko.cz je soukromá. Starostové obcí se shodli na tom, že prozatím nebudou vytvořeny samostatné stránky mikroregionu. Informace o existenci mikroregionu tak budou na webových stránkách jednotlivých obcí s odkazem na internetové stránky města Veselí nad Lužnicí, kde se nachází o destinaci více informací. Domnívám se však, že do budoucna bude důležité samostatné stránky destinace zřídit.

Vytvoření jednotného loga mikroregionu

V současné době mikroregion nemá vlastní logo. Na propagačních materiálech je vždy umístěn pouze znak města Veselí nad Lužnicí. Je třeba navrhnout jednotné logo pro celý mikroregion, které by napomáhalo turistům a zájemcům o místní destinaci v orientaci. Hlavním přínosem jednotného loga – značky je jednotná nabídka regionu např. na veletrzích a výstavách cestovního ruchu. Logo regionu by se umístilo na všechny propagační materiály mikroregionu a na internetové stránky.

Jednotliví členové mikroregionu si jsou vědomi toho, že je nutno jednotné logo vytvořit, a proto byly v nedávné době již podniknuty kroky k jeho zavedení. Firmou SAS byly zpracovány tři návrhy znaků mikroregionu Veselsko. Jednotný znak pro tuto destinaci bude vybrán a schválen na nejbližším zasedání starostů obcí mikroregionu.

Jednotné logo nastíní soudržnost v mikroregionu a bude tak pro návštěvníky jistou zárukou kvality služeb.

7.3 Návrh nových produktů cestovního ruchu

Z předchozí analýzy předpokladů regionu k rozvoji cestovního ruchu vyplynulo, že se zde nachází značný potenciál k inovaci nabídky cestovního ruchu. V následujícím textu jsou navrženy nové turistické produkty a produktové balíčky.

Produkt č. 1 - Netradiční ubytování v zámečku v Zálší

V obci Zálší sídlí jezdecký klub, který je v letním období hojně využíván k rekreačním pobytům. Obec však nemá dostatečné ubytovací kapacity, které by mohly zvýšit návštěvnost a pobytovou turistiku v tomto místě. Zámeček, jenž je nyní na prodej, by byl vhodným využitím jako netradiční ubytovací zařízení pro návštěvníky tohoto místa. Nejprve je nutná jeho kompletní rekonstrukce na ubytovací zařízení. V rámci rekonstrukce by zde byla také vybudována „zámecká“ restaurace. K zámečku patří přilehlé pozemky, které by bylo možné využít ke sportovnímu vyžití. Jelikož se v mikroregionu nenachází žádné zařízení pro vodní sporty, mohl by se zde vybudovat bazén.

Předpokládaný odhad finančních prostředků na postupnou rekonstrukci areálu je cca 5 - 7 mil. Kč. Výše potřebných finančních prostředků je závislá na náročnosti a komplikovanosti rekonstrukce zámečku na ubytovací a stravovací prostory.

Pro úspěšnou realizaci tohoto projektu bude nutné zajistit financování z prostředků Evropské unie (např. z Evropského fondu regionálního rozvoje - ERDF), případně vlastních prostředků majitele či mikroregionu.

Produkt č. 2 - Vytvoření stezek pro koně

Rozvoj koňské turistiky a hipostezek se v poslední době stává velkým fenoménem. Počet rekreačních koní v naší republice stoupá a agroturistika je žádaným turistickým produktem. Cestování na koni je ekologickou formou turistiky, šetrnou k životnímu prostředí a patří k takzvané měkké turistice. Jezdci na koních se vrací k přírodě a rozhodně ji nemají v zájmu ničit. Vzniká síť značených stezek, které umožní jezdcům bezproblémově projet dané území a zároveň zabráni neregulovanému rekreačnímu využívání lesů a páčení škod na porostech. (55)

Jezdecký klub Dolli Zálší nabízí možnost projížděk na koni po okolí. Jelikož je ideální tuto formu turistiky provozovat na jaře nebo na podzim, bylo by vhodné vybudovat v této lokalitě stezky pro koně, jež by vedly jednotlivými obcemi selského baroka a okolní krajinou. Došlo by tak k prodloužení letní sezóny a zvýšení návštěvnosti v ostatních obcích mikroregionu.

Hipoturistika je vhodná pro všechny segmenty, hlavně pro děti a také seniory.

Před samotným vybudováním stezky pro koně je nejprve nutné zjistit všechny potencionální zájemce o stezky. Do projektu se mohou zapojit jezdecké kluby, koňské stáje, majitelé koní, jednotliví ubytovatelé, penziony, restaurace, veterináři, podkováři, prodejci koňských potřeb, osoby poskytující dopravu pro koně apod. Po oslovení všech zájemců se může přikročit k vyhledání konkrétní trasy pro budoucí stezku, vyznačení a zakreslení stezky a případných stanic do mapy. Značení stezek je realizováno ve spolupráci s Klubem českých turistů. Stezka by měla sloužit pro potřeby vícedenní jezdecké turistiky a měla by se napojovat na již fungující nebo plánované stezky v Jihočeském kraji.

Budování hipostezek je však spojeno s některými specifickými problémy. Jedním z nich je nutnost získání souhlasu obcí s vedením hipostezky přes katastrální území jejich obce. Další problémy vznikají při jednání s majiteli pozemků, na jejichž pozemku se bude stezka nacházet. Důležitý je souhlas majitele s užíváním části pozemku, přes které stezka povede. Dále nesmí docházet k souběhu cyklostezky a koňské stezky a v případě souběhu s pěší stezkou musí být cesta široká minimálně 2 metry. Nutné je také dobudovat nejzákladnější infrastrukturu tzv. úvaziště v místech, kde turisté na koních potřebují zastavit a bezpečně uvázat svého koně (restaurace, penzion, obchod). Zde je důležitá spoluúčast majitele, na jehož pozemku se bude úvaziště nacházet. Majitel musí zajistit dostatečně velké a bezproblémové místo a zavázat se k údržbě a úklidu okolí úvaziště.

Samozřejmostí je také neustálá kontrola a údržba samotných stezek. Na značených stezkách, které budou křížovat i jiné turistické trasy, je nutný vzájemný respekt a dodržování určitých pravidel pro bezpečnost všech.

Cílem projektu je tedy nejen zmíněné vyznačení tras v terénu a vydání informačních letáků s mapou, ale i aktivní provázání celého území, zlepšení služeb turistického ruchu, prodloužení turistické sezóny, ale především vznik nových možností pro zapojení místních obyvatel, podnikatelů a všech příznivců jezdeckého sportu a koní.

Rozpočet projektu by se mohl pohybovat do 1 mil. Kč. Zejména by bylo využito financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Hipostezka by byla financována z Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad (konkrétně z prioritní osy č. 3,

jenž se zabývá rozvojem cestovního ruchu). Dalšími finančními prostředky by mohl přispět Jihočeský kraj, který podporuje projekt Turistika na koni.

Produkt č. 3 - Vybudování agrofarmy v obci Bošilec

Mikroregion má dobré předpoklady pro rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky. V jednotlivých obcích se nacházejí chátrající objekty, které by však ještě šlo zachránit a využít je tak v cestovním ruchu. Vhodná lokalita se například nachází na samém konci obce Bošilec, kde nalezneme rozsáhlé stavení, které však v současné době chátrá a není nijak využito. K tomuto objektu také patří přilehlá zahrada a pozemky. Proto bych navrhovala tento objekt zrekonstruovat a využít tuto zemědělskou usedlost na agrofarmu. Zájemcům bude poskytováno ubytování a stravování (především z vlastních produktů farmy) s možností účastnit se prací

Obrázek 19 : Chátrající objekt v Bošilci

Zdroj: (61)

souvisejících se zemědělskou výrobou a chovem zvířat (žně, senoseč, pasení hospodářských zvířat, úklid stájí a chlévů apod.). Obec leží blízko města Veselí nad Lužnicí, které je turistickým centrem mikroregionu. Návštěvníci agrofarmy by tak mohli kromě aktivit na farmě využít k rekreaci a koupání i nedaleké Veselské pískovny.

Vhodnými návštěvníky agrofarmy jsou rodiny s dětmi a také lidé z větších měst.

Agrofarma by také nabídla pracovní příležitosti několika místním obyvatelům. Finanční prostředky na zřízení agrofarmy byly odhadnuty na cca 5 mil. Kč. Na tento projekt lze čerpat prostředky z programu LEADER nebo získat dotace Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova EAFRD (v České republice jsou z něj hrazeny projekty předložené do tzv. Programu rozvoje venkova ČR). Vedle těchto zahraničních zdrojů je k realizaci záměru možno využít finančních prostředků pocházejících ze zdrojů České republiky (státní rozpočet, rozpočet kraje či mikroregionu, soukromé zdroje apod.).

Provozovatel agrofarmy bude mít možnost začlenit se do Svazu podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice ČR. Dále bude moci využívat poradenskou, informační a vzdělávací pomoc Evropského svazu turistiky a dovolené na venkově EUROGITÉS či nadace ECEAT CZ.

Produkt č. 4 - Využití chátrající tvrze v Hamru

V obci Hamr stojí již dlouhá léta nedaleko jezu nevyužívaná a chátrající tvrz, která je dominantou obce. Opuštěnou tvrz je především nutné v současnosti zabezpečit proti pokračujícímu chátrání a využít jí v letním i zimním období pro návštěvníky obce. Jelikož se v mikroregionu nachází pouze jedno muzeum, využila bych právě tuto tvrz k těmto účelům. V muzeu by byly umístěny blatské kroje a dobové oblečení, dále by zde byli návštěvníci seznámeni s vývojem selského baroka v mikroregionu a také s historií obce. V dalších prostorách by byla umístěna expozice historických zemědělských strojů a náčiní, jenž se v této oblasti dříve používalo v zemědělské činnosti. V letní sezoně je toto místo hojně navštěvováno vodáky a cykloturisty, kteří by toto muzeum při zastavení v obci mohli navštívit.

Finanční prostředky nutné na rekonstrukci by se měly pohybovat kolem 3 mil. Kč. Na financování výdajů spojených s budováním muzea lze využít prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury ČR, jenž pro rok 2008 vyhlásil nový dotační program „Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností“. Finanční podpora tohoto programu je určena na obnovu památek, které se nalézají mimo památkově chráněná území a které nejsou prohlášeny za národní kulturní památky. Hlavní cílovou skupinou tohoto programu jsou zejména drobnější kulturní památky nalézající se ve venkovském prostoru. Projekt by dále mohl být spolufinancován pomocí finančních prostředků získaných ze strukturálních fondů EU či od soukromých investorů nebo kraje.

Produkt č. 5 - Návrh produktového balíčku „Vesele po Veselsku – poznávání krás mikroregionu“

Tvorba produktových balíčků je v destinačním řízení jednou z důležitých činností, neboť je nástrojem spolupráce mezi zařízeními cestovního ruchu v destinaci. Balíčky jsou oblíbeny i mezi návštěvníky, především proto, že jim šetří čas při plánování pobytu v destinaci. Účastníci cestovního ruchu si mohou vybrat destinaci se specializovaným balíčkem podle svých zájmů. Výhody v tvorbě produktových balíčků spočívají v tom, že lze např. cíleně zvyšovat poptávku mimo sezónu, zvyšovat přitažlivost destinace pro specifické cílové trhy volbou vhodných forem cestovního ruchu, využívat komplementárních zařízení, společně budovat vztahy s veřejností, zvýšit průměrné tržby na jednoho zákazníka, prodloužit délku pobytu, nabízet tematicky zaměřené programy, atd.

Oblast Veselska je velmi zajímavou destinací, která láká mnoho turistů nejen svou krásnou přírodou, ale také zajímavou architekturou a vhodným terénem pro cykloturistiku.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že turisté do oblasti nejčastěji přijíždějí za turistikou, rekreací a poznáním. Kombinace těchto motivů příjezdů naznačuje významný rozvojový potenciál pro tuto oblast. Integrace jednotlivých produktů cestovního ruchu do zajímavých a z hlediska návštěvníků atraktivních balíčků je jedním ze způsobů posilování konkurenčního postavení regionu na trhu cestovního ruchu. Je však potřeba, aby návštěvník v mikroregionu setrval delší dobu a ne pouze jeden den či víkend. Důležité je všechny tyto atraktivy propojit do uceleného produktového balíčku a přimět tak návštěvníky k delšímu pobytu.

Informační centrum ve Veselí nad Lužnicí dosud nenabízí účastníkům cestovního ruchu žádné vícedenní produktové balíčky. Na základě těchto předpokladů a podmínek byl vytvořen produktový balíček s názvem „Vesele po Veselsku – poznávání krás mikroregionu“. Vytvoření uceleného produktu přispěje k rozšíření stávající nabídky trávení volného času a upozorní na významná, ale dosud opomíjená místa. Cílem je zapojit do tvorby turistického balíčku všechny obce mikroregionu, jejich zástupce, ale také místní občany a podnikatelské subjekty.

Při realizaci tohoto nového produktu cestovního ruchu je důležitou součástí zajištění kontaktu s poskytovateli ubytovacích a stravovacích služeb a současně je neméně důležité zajistit poskytovatele přepravy lodí a kol. Této role by se mohl nejlépe zhostit podnikatelský subjekt z blízkého okolí, který dobře zná oblast, má disponibilní prostředky, je ochotný zapojit se do programu realizace produktu a má určité zkušenosti s poskytováním této služby. Může se sám zapojit do poskytování přepravy kol a lodí pomocí vlastních dopravních prostředků nebo pomocí kontaktů zajistit tuto službu externími spolupracovníky.

Charakteristika produktu

Hlavní prioritou tohoto produktu je pestrost nabízených atraktivit, zákazník musí odjíždět domů pln dojmů, netradičních zážitků a nových zkušeností. Produkt je vhodný pro téměř všechny tržní segmenty, nejen pro sportovně založené. Je určen hlavně pro rodiny s dětmi, jednotlivce i skupiny. Čtyřdenní pobyt v mikroregionu je kombinací poznávání místních přírodních atraktivit ale také aktivní trávení volného času a rekreace. Hlavními aktivitami během pobytu jsou jízda na kole, pěší turistika (naučné stezky), jízda na koni, koupání ale také bowling či lanové centrum.

Délka pobytu je 4 dny (pondělí - čtvrtek nebo čtvrtek – neděle). Vhodným obdobím pro tento pobyt je březen až říjen.

Jde o turistický produkt, který lze sestavit dle požadavků zákazníka na míru. Zájemce o balíček má možnost výběru ubytovacího zařízení, podle toho jaké mu nejvíce vyhovuje. Nabídka obsahuje: hotel Trilobit (Veselí nad Lužnicí), penzion Blatský dvůr (Borkovice) a penzion Adamita (Hamr). Také si mohou zvolit, zda chtějí mít v rámci ubytování stravování nebo si budou vařit sami. V průběhu programu se může zákazník rozhodovat mezi jednotlivými nabídkami produktu (záleží na jeho prioritách či přáních). V případě, že by byly návštěvníkem požadovány nějaké doplňkové služby, může si je individuálně objednat a doplatit zvlášť.

Program produktu Vesele po Veselsku – poznávání krás mikroregionu:

První den

- ❖ vlastní doprava do předem vybraného ubytovacího zařízení (autobusem, autem, vlakem, na kole)
- ❖ ubytování v zařízení (v odpoledních hodinách – nejdéle do 17 hodin)
- ❖ 17:00 – 19:00 - program dle vlastního uvážení (prohlídka okolí, obce, města apod.)
- ❖ 19:30 - večeře v ubytovacím zařízení, či vlastní stravování, seznámení se s organizací programu na další dny

Druhý den

- ❖ 8:00 - snídaně v zařízení či vlastní příprava na pokoji
- ❖ 9:30 - zapůjčení kol (v případě, že nemají návštěvníci kola vlastní)
- ❖ 10:00 – 16:00 - „Za architekturou selského baroka“ - cykloturistický výlet za krásami Selského baroka a okolní přírodou (produkt seznamuje návštěvníky s jednou z nejvýznamnějších kulturních atraktivit regionu)
- ❖ Na výběr 2 trasy:
 - 20 km (Veselí nad Lužnicí – Žišov – Dráchov – Záluží u Vlastiboře – Mažice – Borkovice – Žišov – Veselí nad Lužnicí)
 - 35 km *Geenways Selského baroka* (Veselí nad Lužnicí – Dráchov – Záluží u Vlastiboře – Svinky – Komárov – Klečaty – Zálší – Mažice – Borkovice – Žišov – Veselí nad Lužnicí)
- 13:00 - oběd v Mažicích v hospodě Na kovárně

- trasy je možné si upravit podle individuálních možností (každému z návštěvníků bude zapůjčena podrobná mapa s trasou cesty)
- k dispozici bude cykloprůvodce po památkách lidové architektury, který je bude v jednotlivých obcích informovat o zajímavostech a selském baroku (možnost i bez průvodce) – další zajímavosti na cestě (Hamr – tvrz, Zálší – zámček, koně)
- na trase navštíví turista vesnice, které byly vyhlášeny památkovou rezervací
- návštěva skanzenu v Záluží u Vlastiboře (za hranicí mikroregionu - není součástí- klasická blatská světnice, unikátní černá kuchyně v původním stavu, dobově zařízená kovárna, pro děti - výroba betlémů a loutek, prodej suvenýrů, občerstvení)
- ❖ 16:00 – 17:00 - návrat do místa ubytování
- ❖ 18:00 - hudební večer v bufetu u Hokejky ve Veselí nad Lužnicí (posezení venku, grilování)

Třetí den

- ❖ 8:30 - snídaně v rámci ubytovacího zařízení či individuální stravování
- ❖ „Po naučných stezkách a chráněných územích Veselska- objevujeme krásy přírody“
 - doprava kolem či možnost dopravy autem
 - 9:30 - Borkovice – Naučná stezka Borkovická blata (6,5 km, specifická rašeliništní vegetace, ukázka starých těžebních strojů, mokřadní a zatopené oblasti)
 - 12:00 - oběd ve Veselí nad Lužnicí či Vlkovské hospodě
 - 13:30 – 15:00 - naučná stezka u Vlkova nad Lužnicí – Veselské pískovny, Přírodní rezervace Písečný přesyp
 - koupání ve veselských pískovnách
 - možnost výletu k hrázi Horusického rybníku – národní přírodní rezervace Ruda, přírodní rezervace Horusická blata
- ❖ 16:00 – 18:00 - prohlídka města Veselí nad Lužnicí (exteriér - gotický kostel Povýšení sv. Kříže s mohutnou věží, kostelík sv. Floriána, kaple sv. Marka, Stará radnice, náměstí; interiér – Blatské muzeum)
- ❖ možnost využití sportovního areálu (tenisové a volejbalové kurty), bowling (hotel Trilobit)
- ❖ 19:00 - večeře v ubytovacím zařízení

Čtvrtý den

- ❖ 8:00 - snídaně
- ❖ 9:30 – 13:30 - dopoledne výběr ze tří aktivit:
 - *jízda na koních v jezdeckém klubu Dolli Zálší* (naučný program zahrnuje: výuku jízdy na koních pro začátečníky i pokročilé, zacházení s koňmi, seznámení se s výstrojí koně a sedláním, ustájením a ošetřením koně, plemeny koní, lanžování koní, vyjíždka do terénu a okolních obcí, projížďky spřežením), oběd a občerstvení: hospoda U šesti strun v Zálší
 - *návštěva lanového centra Vávrovka* (15 překážek pro fyzicky zdatné i ty méně zdatné, vhodné pro rodiny s dětmi i jednotlivce i skupiny, občerstvení a oběd v místě nebo v hostinci U Krakonoše v Hamru)
 - *plavba lodí po Nežárce* (plavba začíná v severní části CHKO Třeboňsko, od mostu směr (Novosedly - Jemčina) a končí ve Veselí nad Lužnicí na soutoku řek Lužnice a Nežárky, občerstvení u mlýna v Meteli, trasa dlouhá 21 km)
- ❖ 14:00 – 16:00 - odpolední program: účast na kulturních a sportovních akcích, které se budou v době pobytu v okolí konat
- ❖ 17:00 - odhlášení z ubytování a odjezd v podvečerních hodinách

Možnost ubytování

Hotel Trilobit

Hotel se nachází na okraji Veselí nad Lužnicí přibližně 5 minut chůze od centra města. Jedná se o rodinný tříhvězdičkový hotel, svou kapacitou se řadí mezi malé hotely. Hotel Trilobit nabízí k ubytování 14 pokojů s kapacitou 51 lůžek. K dispozici jsou jedno až čtyř lůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením, koupelnou, televizí, telefonem a internetem. V areálu nalezneme hotelovou restauraci pro ubytované hosty, netypickou jeskynní restauraci s netradiční kuchyní a stylovou restauraci Formanku se zajímavým interiérem. V letním období je možno venkovní posezení s grilem. Hotel disponuje vlastním hlídaným parkovištěm o kapacitě 50 míst pro osobní automobily.

Obrázek 20 : Hotel Trilobit

Zdroj: (20)

Součástí hotelového komplexu je Bowlingové centrum, kde se nachází 4 dráhy s americkou technologií Brunswick. Jedná se o nejmodernější klimatizované bowlingové centrum v jižních Čechách.

Mezi doplňkové služby, které hotel nabízí, patří doprava hotelovým vozem, půjčovna kol, zprostředkování vyhlídkového letu balónem nebo letadlem a pronájem tenisového nebo volejbalového hřiště v nedalekém areálu.

Penzion Blatský dvůr

Penzion nalezneme v krásné vesničce selského baroka zvané Borkovice. Ubytování je řešeno formou osmi apartmánů, které jsou dvou až pěti lůžkové. Součástí každého apartmánu je zařízený kuchyňský kout, koupelna se sprchovým koutem a sociálním zařízením, barevný televizor.

K penzionu patří také rozlehlá zahrada, kde je k dispozici pískoviště pro děti, bazén, venkovní posezení s přírodním ohništěm a grilem. Cykloturisté mohou využívat uzamykatelnou kolárnu. Parkování je možné v objektu a po dohodě je možno připravit k uschování auta i garáž. V přízemí penzionu je možno využít informačního koutku s přístupem na internet.

Obrázek 21 : Penzion Blatský dvůr

Zdroj: (20)

Penzion Adamita

Venkovská stylová usedlost se nachází několik metrů od řeky Nežárky v obci Hamr. Na nedalekém pozemku selského dvora najdeme také starobylost tvrz, jež je dominantou obce. Penzion v prvním nadzemním nabízí ubytování v osmi pokojích o celkové kapacitě 26 lůžek. Každý pokoj má vlastní koupelnu a televizor. Návštěvníci mohou využít parkování na vlastním uzavřeném pozemku.

Stravování snídaně, polopenze a plné penze je zajištěna v restauraci s barem pro 35 osob. V místě je k dispozici půjčovna lodí, jízdních kol, terénních čtyřkolek. Penzion může zajistit výuku jízdy na koních pro začátečníky i pokročilé v obci Zálší. V nedaleké Třeboni lze objednat péči v tamních lázních. V podzimních měsících lze zorganizovat pro skupiny i jednotlivce výlety na výlovy rybníků a hony na pernatou, černou i vysokou zvěř.

Obrázek 22 : Penzion Adamita

Zdroj: (20)

Stravování

V ceně balíčku není zahrnuta snídaně, kterou si v případě zájmu zákazník může doplatit. Stravování (obědy a večeře) jsou zajištěny v následujících stravovacích zařízeních: hotel Trilobit - Veselí nad Lužnicí, penzion Adamita – Hamr, hospoda Na kovárně – Mažice, bufet U hokejky – Veselí nad Lužnicí, Vlkovská hospoda – Vlkov, hospoda U šesti strun – Zálší, hostinec u Krakonoše – Hamr.

Kalkulace ceny produktu

Tabulka 8: Kalkulace ceny produktu

Ubytování					
	cena	počet	jedna osoba	dvě osoby	rodina
Hotel Trilobit	550/250/275	3 noci	1650	2550	3100
Penzion Blatský dvůr	350/700/250	3 noci	1050	2100	2600
Penzion Adamita	400/800/250	3 noci	1200	2400	2900
Stravování					
	cena	počet	jedna osoba	dvě osoby	rodina
oběd	200/150	3	600	1200	2100
večeře	200/150	3	600	1200	2100
Ostatní služby					
	cena	počet	jedna osoba	dvě osoby	rodina
vstupné do skanzenu	10/5	1	10	20	30
vstupné do muzea	20/10	1	20	40	60
jízda na koni	200/150	2 hodiny	200	400	700
půjčení lodí+vybavení	160		160	160	320
lanový park + výstroj	330/220		330	330	550
bowling	190	1 hodina	190	190	190
rekreační poplatek	10/0	3	30	60	60
Celkem pro hotel Trilobit			3790	6150	9210
Celkem pro penzion Blatský dvůr			3190	5700	8710
Celkem pro penzion Adamita			3340	6000	9010

*Pozn. ubytování: cena pro 1 osobu/cena pro 2 osoby/cena pro dítě
stravování a ostatní služby: dospělá osoba/dítě
rodina = 2 dospělé osoby + 2 děti do 15 let*

Zdroj: vlastní zpracování

Cena produktového balíčku

Ubytování v hotelu Trilobit:

- jedna osoba: 3 790 Kč
- dvě osoby: 6 150 Kč
- rodina: 9 210 Kč

Ubytování v penzionu Blatský dvůr:

- jedna osoba: 3 190 Kč
- dvě osoby: 5 700 Kč
- rodina: 8 710 Kč

Ubytování v penzionu Adamita:

- jedna osoba: 3 340 Kč
- dvě osoby: 6 000 Kč
- rodina: 9 010 Kč

Cena produktu zahrnuje kompletní služby a všechny aktivity, které jsou uvedeny v programu. Jelikož se jedná o tzv. stavebnicový produkt je možné některé aktivity či stravování vynechat a upravit tak cenu produktového balíčku.

V ceně balíčku není odvoz autem do okolí, půjčení kola, které lze v mikroregionu zapůjčit za 120 Kč za den a snídani, kterou lze samozřejmě také přibjedenat. Součástí produktu také není cykloprůvodce, kterého lze v případě zájmu zajistit a individuálně doplatit.

Distribuce produktu

Produkt by byl distribuován informačním centrem ve Veselí nad Lužnicí a bude nabídnut do Obchodního domu turistických produktů agentury Czech Tourism, která ho zpracuje buď pro cestovní kanceláře, nebo pro jednotlivé turisty. Byla by také zajištěna jeho prezentace na veletrhu cestovního ruchu. Pro lepší propagaci by byl vytvořen letáček, který by informoval o tomto produktu a text by byl doplněn o fotografie a mapy. Leták by bylo vhodné také umístit na webové stránky města a obcí mikroregionu, ale také na ostatní internetové portály zabývající se cestovním ruchem.

8 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce byla analýza nevyužitého potenciálu cestovního ruchu v mikroregionu Veselsko. V rámci řešení diplomové práce byla vypracována analýza vybraného území, zmapována a vyhodnocena úroveň jednotlivých subjektů venkovské turistiky a také proveden marketingový výzkum. Na základě zpracovaných analýz a provedení dotazníkového šetření byly vytvořeny vlastní návrhy možnosti rozvoje venkovské turistiky v mikroregionu Veselsko, které se snaží řešit oblast nevyužitého potenciálu cestovního ruchu.

V současné době je konkurence mezi jednotlivými destinacemi i mikroregiony obrovská, proto je důležité, aby každá destinace využila co nejvíce svých atraktivit a nabídla je ve vhodné formě návštěvníkům a uspokojila tak jejich potřeby a přání.

Mikroregion Veselsko má poměrně dobrý potenciál pro poskytování turistických služeb zájemcům o letní rodinnou dovolenou, zejména pro střední generaci. Toto území nabízí mnoho příležitostí turistům se zaměřením na aktivní ale i odpočinkovou dovolenou hledající klid přírodního bohatství. Oblast je vhodná pro cykloturistiku, neboť je zde kvalitní, hustá a dobře značená síť cyklotras a vzájemně propojených turistických stezek. Důležité je přilákat do této oblasti turisty, kteří upřednostňují dlouhodobější rekreační a poznávací pobyty a šetrnou formu turistiky. Za šetrnou formu turistiky lze považovat takový pobyt návštěvníka, který neničí, ale šetrně poznává a využívá místní přírodu, hospodářství a kulturu kraje. Rozvoj turistického potenciálu závisí na dobrém využití primárních potenciálů, v této oblasti se jedná především o přírodně-historické dědictví. Hlavním cílem musí být také rozvíjení cestovního ruchu a rekreace na principu trvalé udržitelnosti využívající a zároveň respektující přírodní ráz a kulturní dědictví regionu. Nezbytné je také uchování historického odkazu a rozvíjení cestovního ruchu prostřednictvím propagace historických památek a zajímavostí.

Provedená situační analýza zjistila značné rezervy v oblasti stravovacích služeb a také kulturních a společenských akcí. Ubytovacích zařízení je v oblasti dostatečné množství i v odpovídající kvalitě, ale stravovacích služeb je v obcích pomálu a některé ani neodpovídají požadavkům zákazníků. V budoucnu by se mikroregion měl zaměřit na vybavení oblasti dostatečnou a kvalitní infrastrukturou, ale také na vytvoření pestřejší nabídky kulturně – společenských akcí v menších obcích destinace, zajímavých nejen pro místní obyvatele, ale i pro návštěvníky.

Na základě výzkumu, který proběhl formou dotazníkového šetření, byl sestaven profil obvyklého návštěvníka mikroregionu Veselsko. Typickým návštěvníkem této oblasti je muž nebo žena ve věku 31 až 40 let se středoškolským vzděláním pocházející z jižních Čech. Hlavním účelem jeho cesty je turistika a sportovní vyžití a proto se zde zejména věnuje cykloturistice nebo pěší turistice. Jako dopravní prostředek do destinace využívá převážně automobil a cestuje s rodinou. Navštěvuje místo v rámci jednodenního výletu, nebo oblastí jen projíždí případně se zdrží pouze 2 až 3 dny. Informace o regionu získává od známých nebo z vlastních zkušeností.

Turisté v dotazníkovém šetření vyjádřili zájem o některé atraktivity v mikroregionu, o kterých neměli ani ponětí, že zde existují, nebo zde naopak ještě nejsou rozvinuty. Jednalo se hlavně o návštěvu naučných stezek a také agroturistiku a jízdu na koních.

V rámci analýzy složek primárního, sekundárního a terciárního potenciálu bylo potvrzeno, že mikroregion disponuje významným turistickým potenciálem a má možnost se lépe uplatnit na trhu cestovního ruchu nabídkou nových turistických produktů a produktových balíčků. Proto byly v práci vytvořeny návrhy pro zlepšení současné situace v oblasti venkovského cestovního ruchu. V mikroregionu se kromě krásných staveb selského baroka vyskytují bohužel také zanedbané objekty, které nejsou nikterak využity a dále chátrají. Pro zlepšení nabídky venkovské turistiky v oblasti bylo navrženo některé vhodné objekty opravit a využít je v cestovním ruchu (vybudování netradičního ubytování, vytvoření muzea a agrofarmy).

V dnešní době se neustále zvyšuje poptávka po produktových balíčcích, které přenášejí zážitek a poznání něčeho nového. Návštěvníci se často do oblasti rádi opět vrací, a proto je nutné produkty inovovat. Samotné centrum mikroregionu město Veselí nad Lužnicí je mnohdy hlavním cílem návštěvníků, jelikož ve Veselí začíná většina cyklotras. Ostatní obce jsou opomíjeny a cestovní ruch v nich mnohdy upadá. Je tedy nutné se zaměřit také na méně navštěvované atraktivity v obcích a rozprostřít tak poptávku do více míst mikroregionu. Proto byl navržen produktový balíček, který je kombinací aktivní turistiky, poznání a rekreace. Integrace jednotlivých produktů cestovního ruchu do zajímavých a z hlediska návštěvníků atraktivních balíčků je jedním ze způsobů posilování konkurenčního postavení regionu na trhu cestovního ruchu. Atraktivní balíček může přilákat do oblasti nové turisty, prodlouží se tak jejich doba pobytu. Cílem je zvýšit příjmy z cestovního ruchu, bez kvalitní a zacílené promotion však nelze zvýšení efektů očekávat.

Společná propagace je v současnosti zásadním výchozím bodem při seznamování turistů s atraktivitami jednotlivých obcí dané turistické destinace Bohužel v současné době

propagace mikroregionu není jednotná a region není prezentován jako celek. Z toho důvodu bylo navrženo vytvořit internetové stránky mikroregionu a také jeho logo, které neexistuje.

Dále bylo zjištěno, že mikroregion Veselsko nemá jednotný systém řízení a chybí zde organizace cestovního ruchu. V dnešní době již všechny turistické oblasti potřebují kvalitní a profesionální management, který by tuto destinaci řídil a tudíž i tato destinace musí usilovat o zřízení organizace cestovního ruchu. Základem rozvoje cestovního ruchu v regionu je vytvoření a financování profesionálního subjektu, který se bude zabývat řízením a koordinací zainteresovaných subjektů, aktivit souvisejících s cestovním ruchem a garantovat realizaci některých vybraných projektů.

Vybudovat z mikroregionu Veselsko turistickou destinaci však není nijak jednoduché. Jedná se o složitou, dlouhodobou práci, jež vyžaduje značné úsilí, schopnost týmové práce, kooperace a koordinace.

Z řešených hypotéz bylo na základě dotazníkového šetření potvrzeno, že hlavním účelem návštěvy destinace je cykloturistika a pěší turistika a návštěvníci se zde příliš neúčastní kulturních a společenských akcí. Provedená analýza také potvrdila, že venkovské oblasti v mikroregionu mají značný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, který není dostatečně využit. Dále byla analýzou potvrzena hypotéza, že v mikroregionu neexistuje organizace cestovního ruchu ani jednotná propagace regionu. Výzkumem byla také částečně potvrzena hypotéza, že mikroregion má nedostatečnou kapacitu ubytovacích a stravovacích zařízení. Vyvrácena byla hypotéza, jež tvrdí, že v destinaci převažuje delší doba pobytu návštěvníků.

9 SUMMARY

The aim of this thesis was to analyze unused tourism potential in the microregion of Veselsko. In terms of solution diploma work was elaborate analysis of choice territory, chart and interpret height subjects of rural tourism and was executed questionnaire enquiry too. Finally there was created own suggestions chances of development which was solve unused potential of this region.

The centre of the entire region is Veselí nad Lužnicí, which became not only an economic, but also a cultural centre of the extensive surrounding area. It is a fertile region with many farms unique culture, typical Blata (marshland) costumes and decorative architecture, so-called Country Baroque. Veselsko offer its unique natural and historical beauty to hikers as well as cyclists and, last but not least, water sportsmen. It is very important to attract tourists who prefer longer – range stays and thrifty forms of tourism.

The microregion has relatively good potential for development of rural tourism and therefore was created design for innovation of current situation in this work. There are except beautiful buildings of country Baroque unfortunately uncared-for objects in this area. These buildings are not utilized and fall into disrepair forever. That is why it was designed some capable facility renovate and used them in tourist trade (building untraditional accommodation, creation museum and agrofarm). In future microregion should have target to quality of tourist trade infrastructure and for creation varied offer culturally-communal actions in smaller municipality.

In the microregion there are possibilities for the future to target at healthy tourism forms like rural tourism linked to the visits of sights and cultural and sport events. The region is able to attract visitors and strengthen the attraction rate by creating packages which combine single attractions and services. It was create tourist package which is combination of active tourism, recognition and recreation.

For the future development of tourism it is necessary to found the organization of destination management, which will coordinate the activity in tourist trade and joint propagation in mikroregion. It is important cooperation between public and private subjects acting on the field of tourism in area. It is necessary to collaborate on promotion, to evolve information system and to innovate quality of tourist infrastructure and tourism services. It is not easy to build up tourist destination from microregion Veselsko. It is very complicated and longtime work who demands ability of teamwork, coordination and cooperation.

10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné publikace

1. ČERTÍK, M.: *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení*. Praha: OFF, 2001.
2. FORET, M., FORETOVÁ, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2001.
3. HESKOVÁ, M. a kol.: *Analýza destinačních managementů v cestovním ruchu na příkladech České republiky a Rakouska*. Bratislava: KARTPRINT, 2004.
4. HESKOVÁ, M.: *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Jihlava: EKON, 2006.
5. HORÁKOVÁ, H.: *Strategický marketing*. Praha: Grada Publishing, 2001.
6. JANOTKA, K.: *Venkovská turistika a agroturistika – specifické segmenty cestovního ruchu*. Pardubice: SOŠ CR, 1999.
7. KIRÁLOVÁ, A.: *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003.
8. KOPAČKA, L., ŠÍP, J. ŠTĚPÁNEK, V.: *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Karolinum, 2001.
9. MALÁ, V. a kol.: *Základy cestovního ruchu*. Praha: VŠE, 2002
10. MIKULA, P.: *Agroturistika v nápadech*. Praha: Institut výchovy a vzdělávání MZe ČR, 1996.
11. MORAVEC, I. a kol.: *Venkovská turistika, teoretická východiska a možnosti*. České Budějovice: Centrum pro komunitní práci, 2006.
12. NĚMČANSKÝ, M.: *Agroturistika*. Opava: Slezská univerzita Opava, 1996.
13. ORIEŠKA, J.: *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 1996.
14. PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002.
15. PEŠTA, J.: *Encyklopedie českých vesnic: vesnické památkové rezervace, zóny a ostatní památkově hodnotná vesnická sídla v Čechách*. Díl II., Jižní Čechy. Praha: Libri, 2006.
16. STRÍBRNÁ, M.: *Ubytování ve vesnické turistice*. Praha: Institut výchovy a vzdělávání MZe ČR, 1996.
17. STRÍBRNÁ, M.: *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2005.
18. VANĚČEK, D.: *Agroturistika*. České Budějovice: ZF JU, 1997.
19. ZBOŘIL, K.: *Marketingový výzkum: metodologie a aplikace*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1998.

Internetové zdroje

20. <http://www.veseli.cz>
21. <http://www.sweb.cz/borkovice>
22. <http://www.bosilec.cz>
23. <http://www.obecdrahov.cz>
24. <http://www.drahotesice.cz>
25. <http://www.obecdynin.cz>
26. <http://www.mazlov.cz>
27. <http://www.obecmazice.eud.cz>
28. <http://www.neplachov.cz>
29. <http://www.ripec.cz>
30. <http://www.sviny.cz>
31. <http://www.sweb.cz/ujezdec.cz>
32. <http://www.obecval.cz>
33. <http://www.zalsi.eud.cz>
34. <http://www.sweb.cz/klecaty>
35. <http://www.zlukov.cz>
36. <http://www.zisov.cz>
37. <http://www.meziricko.cz>
38. <http://www.jiznicechy.org>
39. <http://www.outdoor-echo.cz>
40. <http://www.vzdelavanivcr.cz>
41. <http://www.czechtourism.cz>
42. <http://www.leaderplus.cz>
43. <http://www.czech-nordicwalking.com>
44. <http://www.agronavigator.cz/>

45. <http://www.czso.cz>
46. <http://www.prahawien.greenways.info>
47. [http:// www.isu.cz](http://www.isu.cz)
48. <http://www.mmr.cz/podpora-obnovy-venkova>
49. <http://www.eceat.cz>
50. <http://www.eurogites.org>
51. <http://www.svazvt.cz>
52. <http://tms.iriscrr.cz>
53. <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz>
54. <http://www.hrady.cz>
55. <http://www.konskestezky.cz/>

Ostatní použité materiály

56. Zakladatelská smlouva svazku obcí Veselsko
57. Rozvojová strategie svazku obcí Veselsko
58. Průvodce mikroregionem Veselsko
59. Veselsko – zpravodaj mikroregionu
60. Informační a propagační materiály Informačního centra ve Veselí nad Lužnicí
61. Vlastní fotodokumentace autora

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tabulky

Tabulka 1: Přehled sekundárního potenciálu v mikroregionu.....	58
Tabulka 2: Hodnocení faktorů SW analýzy z hlediska závažnosti.....	80
Tabulka 3: Vzájemná souvislost faktorů dle závažnosti a výkonnosti.....	81
Tabulka 4: Matice závažnosti a výkonnosti.....	81
Tabulka 5: Matice příležitostí.....	83
Tabulka 6: Matice ohrožení.....	84
Tabulka 7: Výsledek SWOT analýzy mikroregionu Veselsko.....	85
Tabulka 8: Kalkulace ceny produktu.....	99

Grafy

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Veselsko v letech 1991-2006.....	31
Graf 2: Věkové složení obyvatelstva Veselska.....	32
Graf 3: Porovnání ekonomické aktivity v obcích v roce 1991 a 2001.....	33
Graf 4: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích mikroregionu k 30. 11. 2007.....	35
Graf 5: Struktura respondentů z hlediska pohlaví.....	67
Graf 6: Věková struktura respondentů.....	67
Graf 7: Struktura respondentů podle vzdělání.....	67
Graf 8: Struktura respondentů podle zaměstnání.....	68
Graf 9: Struktura respondentů podle kraje (trvalého bydliště).....	68
Graf 10: Co se návštěvníkům vybaví, když se řekne Veselsko.....	69
Graf 11: Hlavní důvody návštěvy.....	69
Graf 12: Aktivity preferované návštěvníky v oblasti.....	70
Graf 13: Četnost návštěv mikroregionu.....	71
Graf 14: Způsob dopravy návštěvníků do mikroregionu.....	71
Graf 15: Návštěvníci podle toho s kým přicestovali.....	72
Graf 16: Délka pobytu návštěvníků v oblasti.....	72
Graf 17: Návštěvníci podle toho zda jsou v mikroregionu ubytováni.....	73
Graf 18: Druh ubytovacího zařízení, které návštěvníci využili.....	73
Graf 19: Hodnocení úrovně služeb cestovního ruchu a infrastruktury návštěvníky.....	74
Graf 20: Zdroje informací o Veselsku.....	74

Graf 21: Pozitivní hodnocení návštěvníků.....	75
Graf 22: Nespokojenost návštěvníků Veselska.....	75
Graf 23: Opětovná návštěva respondenta.....	76

Obrázky

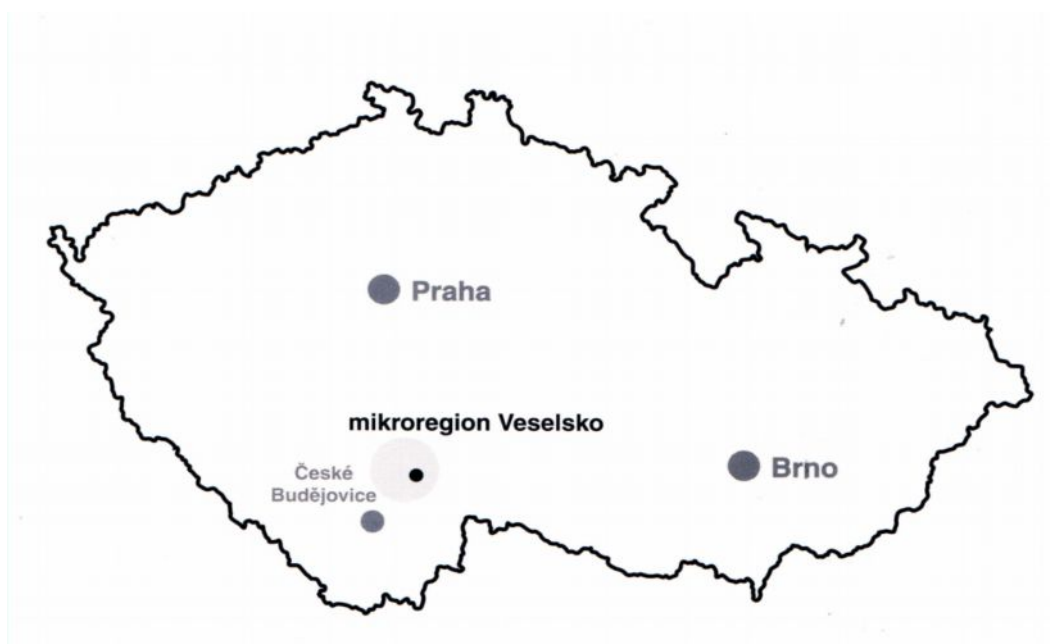
Obrázek 1: Logo Program obnovy venkova.....	22
Obrázek 2: Logo ECEAT.....	23
Obrázek 3: Logo Prázdniny na venkově	23
Obrázek 4: Logo EUROGITES.....	24
Obrázek 5: Logo Svaz venkovské turistiky.....	25
Obrázek 6: Mapa mikroregionu Veselsko.....	29
Obrázek 7: Veselské pískovny.....	39
Obrázek 8: Soutok Lužnice a Nežárky.....	40
Obrázek 9: Obec Bošilec.....	43
Obrázek 10: Obec Mazelov.....	44
Obrázek 11: Obec Mažice.....	45
Obrázek 12: Tvrz v Hamru.....	46
Obrázek 13: Veselí nad Lužnicí.....	47
Obrázek 14: Zámeček v Zálší.....	49
Obrázek 15: Logo Greenways.....	53
Obrázek 16: Muzeum Veselí nad Lužnicí.....	56
Obrázek 17: Mapa obcí mikroregionu Veselsko.....	61
Obrázek 18: Logo MAS Veselsko – Řečicko.....	63
Obrázek 19: Chátrající objekt v Bošilci.....	92
Obrázek 20: Hotel Trilobit.....	97
Obrázek 21: Penzion Blatský dvůr.....	98
Obrázek 22: Penzion Adamita.....	98

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Poloha mikroregionu v mapě České republiky
- Příloha 2: Základní údaje jednotlivých obcí svazku Veselsko
- Příloha 3: Technická infrastruktura mikroregionu Veselsko
- Příloha 4: Dotazník návštěvníkům mikroregionu
- Příloha 5: Naučná stezka Veselské pískovny
- Příloha 6: Naučná stezka Borkovická blata
- Příloha 7: Každoročně se opakující kulturní a sportovní akce na Veselsku
- Příloha 8: Greenway selského baroka
- Příloha 9: Fotodokumentace mikroregionu

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Příloha 1: Poloha mikroregionu v mapě České republiky

Zdroj: (30)

Příloha 2: Základní údaje jednotlivých obcí svazku Veselsko

Obec	Části obce	Počet obyvatel	Počet katastrů	Výměra (ha)	Nadmořská výška (m.n.m.)
Borkovice	Borkovice	248	1	1 583	416
Bošilec	Bošilec	210	1	958	419
Drahotěšice	Drahotěšice	210	1	740	521
Drahov	Drahov	155	1	1 097	435
Dynín	Dynín, Lhota	349	2	1 314	424
Mazelov	Mazelov	201	1	863	438
Mažice	Mažice	139	1	552	419
Neplachov	Neplachov	375	1	1094	433
Řípec	Řípec	290	1	739	443
Sviny	Kundratice, Sviny	320	2	1 124	419
Újezdec	Újezdec	68	1	422	448
Val	Val, Hamr	233	2	1 638	423
Veselí nad Lužnicí	Horusice	6 641	1	2 956	407
Vlkov	Vlkov	161	1	576	414
Vlkov u Ševětína	Vlkov u Ševětína	24	1	500	520
Zálší	Klečaty, Zálší	238	2	885	422
Zlukov	Zlukov	235	1	604	439
Žišov	Žišov	176	1	473	424

Zdroj: (57)

Příloha 3: Technická infrastruktura mikroregionu Veselsko

Vybavenost obcí infrastrukturou	Veřejný vodovod	Veřejná kanalizace	ČOV	Dopravní obslužnost	Stav komunikací	Elektrifikace	Plynofikace, jiné druhy vytápění	Skládkování TDO
Borkovice	Ano/d	Ano/š	Ne	š	d	d	Ne	Ano/d
Bošilec	Ano/d	Ne	Ne	š	u	u	Ano/d	Ne
Drahotěšice	Ano/d	Ne	Ne	d	d	d	Ano/d	Ne
Drahov	Ano/d	Ne	Ne	š	š	d	Ne	Ne
Dynín	Ano/u	Ne	Ne	š	š	d	Ano/d	Ne
Mazelov	Ano/u	Ne	Ne	Ano/u	š	u	Ne	Ne
Mažice	Ano/d	Ano/š	Ne	š	u	d	Ne	Ne
Řípec	Ano/d	Ano/š	Ne	u	u	u	Ano/d	Ne
Sviny	Ano/d	Ne	Ne	š	u		Ano/u	Ne
Újezdec	Ano/u	Ano/š	Ne	d	š	u	Ne	Ne
Val	Ano/d	Ne	Ne	u	š	d	Ne	Ne
Veselí nad Lužnicí	Ano/d	Ano/š,u	Ano	u	š, u	d	Ano/u	Ne
Vlkov	Ne	Ano/u	Ne	u	š	d	Ne	Ne
Zálší	Ano/d	Ne	Ne	š	u	d	Ne	Ano/d
Zlukov	Ano/d	Ano/š	Ne	u	š	d	Ano/d	Ne
Žišov	Ano/u	Ano/u	Ne	Ano/u	š	š	Ano/d	Ne

Pozn.: dobrý stav, uspokojivý stav, špatný stav

Zdroj: (57)

Příloha 4: Dotazník návštěvníkům mikroregionu

DOTAZNÍK PRO NÁVŠTĚVNÍKY MIKROREGIONU VESELSKO

Dobrý den, jmenuji se Lenka Pechová a jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V rámci své diplomové práce provádím dotazníkové šetření. Proto si Vás dovoluji požádat o vyplnění tohoto dotazníku, jehož výsledky budou sloužit jako podklad pro zpracování diplomové práce. Vámi uvedené údaje jsou zcela anonymní a nebudou nikterak zneužity.

Předem Vám děkuji za ochotu a váš čas!

1. Co se Vám jako první vybaví, když se řekne Veselsko? (vyberte pouze jednu možnost)

- Veselské pískovny řeka Lužnice naučná stezka Borkovická blata
- selské baroko Horusický rybník něco jiného.....

2. Jaký je hlavní důvod návštěvy této oblasti?

- rekreace poznání turistika a sportovní vyžití
- návštěva známých/příbuzných jiný důvod.....

3. Jakým aktivitám se zde věnujete, nebo byste se věnovat chtěli? (zakřížkujte)

	věnuj se především	věnuji se občas	nevěnuji, ale měl/a bych zájem	nevěnuji se vůbec
Pěší turistika				
Cykloturistika				
Návštěva naučné stezky				
Koupání				
Opalování				
Návštěvy historických zajímavostí				
Účast na kulturních a společenských akcích				
Účast na pořádaných sportovních akcích				
Agroturistika, jízda na koních				
Houbaření a sběr lesních plodů				
Vodní turistika				

4. Kolikrát jste již Veselsko v minulosti navštívil/a ?

- jsem zde poprvé již jsem zde byl/a několikrát jezdím sem pravidelně

5. Jak jste se do mikroregionu Veselsko dopravil/a?

- automobilem autobusem vlakem
- na kole pěšky jinak.....

6. S kým jste přicestoval/a?

- sám/sama s rodinou s partnerem/partnerkou
- s přáteli/známými jinak.....

7. Jak dlouhý je Váš pobyt v této oblasti?

- 1 den (bez přenocování) 2 - 3 dny 4 - 6 dnů 7 dnů a více

8. Jste v mikroregionu Veselsko ubytován/a?

- ano ne, pouze projíždím ne, ubytován mimo mikroregion

9. Pokud ANO, v jakém zařízení jste ubytováni?

- hotel penzion chata/chalupa
 kemp tábořiště v soukromí u příbuzných

10. Jaká je podle Vás úroveň a vybavenost následujících služeb cestovního ruchu a infrastruktury v mikroregionu Veselsko? (zakřížkujte)

	velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	nedovedu posoudit (nemám zkušenost)
Nabídka a dostupnost ubytovacích zařízení					
Nabídka stravovacích zařízení					
Dopravní dostupnost oblasti					
Kvalita a množství cyklostezek					
Kvalita turistických a naučných stezek					
Nabídka kulturních a společenských akcí					
Nabídka sportovních akcí a zařízení					

11. Odkud jste se o mikroregionu dozvěděl/a?

- internetové zdroje informační centrum tisk, rádio
 propagační materiály reference od známých jinak.....

12. Co se Vám na Veselsku nejvíce líbí? (jmenujte pouze jednu věc)

.....

13. Co se Vám na Veselsku naopak nelíbí? (jmenujte pouze jednu věc)

.....

14. Plánujete mikroregion ještě někdy v budoucnu navštívit?

- určitě ano spíše ano spíše ne určitě ne nevím

Charakteristika respondenta

Pohlaví:

- žena muž

Věk:

- do 20 let 21 – 30 let 31 – 40 let 41 – 50 let
 51 – 60 let 61 – 70 let nad 70 let

Dosažené vzdělání:

- základní vyučen/a středoškolské
 vyšší odborné vysokoškolské

Zaměstnání:

- zaměstnanec podnikatel nezaměstnaný
 student důchodce v domácnosti

Místo trvalého bydliště – kraj.....

Děkuji Vám za spolupráci a přeji příjemný pobyt

Zdroj: vlastní zpracování

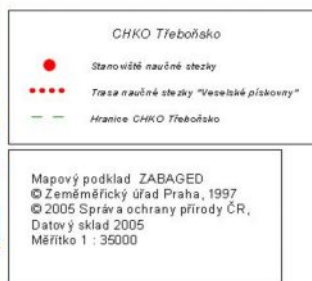
Příloha 5: Naučná stezka Veselské pískovny

Informační tabule naučné stezky

Zdroj: (61)

Zdroj: (53)

Veselské pískovny

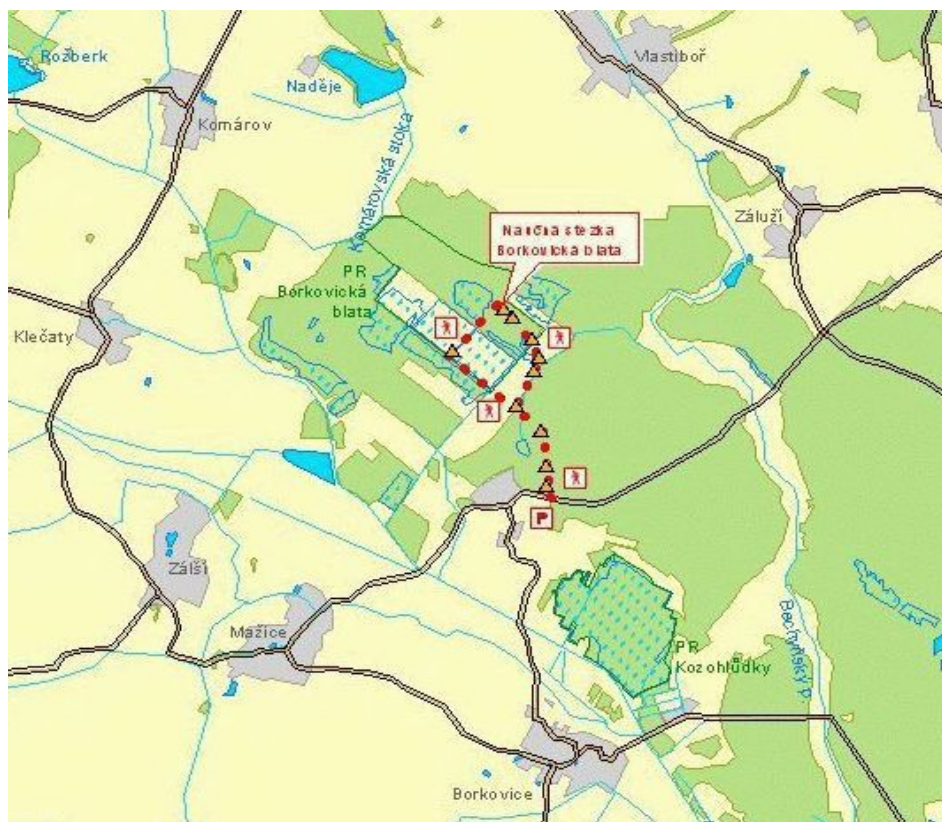

Zdroj: (20)

Zdroj: (61)

Příloha 6: Naučná stezka Borkovická blata

Zdroj: (60)

Fotodokumentace naučné stezky Borkovická blata

Zdroj: (61)

Příloha 7: Každoročně se opakující kulturní a sportovní akce na Veselsku

Leden

- *Ples města Veselí nad Lužnicí*
- *Obecní ples v Borkovicích*

Únor

- *Jezdecký ples JK Dolli Zálší*
- *Folklórní ples v Ševětíně*
- *Masopustní veselí*
- *Farní ples*
- *Dětský farní karneval*

Duben

- *První žišovská rána – střelecká soutěž*
- *Jezdecké závody v Mažicích*
- *Krajem rybníků - dálkový turistický pochod a cykloturistická jízda (10 – 125 km) po hrázích rybníků v Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko*

Květen

- *Stavění máje*
- *Osvobození Žišova a Veselí n. L. – recesistická akce, pořádá Sportovně střelecký klub Žišov*
- *Den koní – pořádá JK Dolli Zálší*
- *Hry bez hranic – soutěž v netradičních disciplínách - Zálší*
- *Jaro na Blatech - cykloturistická jízda (20 – 130 km) podmanivou blatskou krajinou vedoucí přes svérázné vesnice mikroregionu Veselsko s typickou blatskou architekturou a ukázkou blatských krojů*
- *Memoriál Jiřího Dvořáka – střelecká soutěž*
- *Veselská ozvěna – setkání pěveckých sborů*

Červen

- *Den dětí*
- *Boží tělo - eucharistický průvod městem*
- *Veselské slavnosti – víkend ve městě plný zábavných her, soutěží, koncertů, sportovních klání, plavba netradičních plavidel po řece Lužnici*
- *Veselský štafetový maraton a veselský víceboj – v rámci Veselských slavností*
- *Veselské hudební léto – cyklus koncertů*

Červenec

- *Senná pouť v Drahově*
- *Anenská pouť v Mažicích*
- *Jezdecké závody v Mažicích – pořádá JK Blat'ák Mažice*

- *Den otevřených dveří v Sempře Mažice*
- *Blata se baví* – koncerty dechových kapel v rámci mezinárodního festivalu Kubešova Soběslav – v Borkovicích, Klečatech, Mažicích, Svinech, Zálší, Žišově
- *Prázdniny u koní* – stanový tábor pro děti od 7 do 15 let v Zálší s výukou jízdy na koni, červenec až srpen

Srpen

- *Memoriál Jardy Mareše* – fotbalový turnaj
- *Betonový muž a žena* - rekreační triatlon v oblasti Veselských pískoven – 500 m plavání, 20 km jízda na kole, 7 km běh
- *Žišovská velká* – střelecká soutěž
- *Pohár Veselska* – nohejbalový turnaj trojic
- *Memoriál Standy Návary* – tenisový turnaj

Září

- *Memoriál Josefa Žahoura* – soutěž v požárním sportu
- *Vodácký triatlon EPI* – navazuje na nejstarší triatlon na světě Eppies Grate Race v Sacramentu v Californii – 3 km běh, 12 km horské kolo, 2 km loď (vítěz veselského triatlonu má zajištěnu účast na obdobném závodě v USA)
- *Krčínův labyrint* – orientační turistická a cykloturistická akce (10 – 125 km)

Říjen

- *Hubertova jízda* - ukončení jezdecké sezóny honem na lišku – pořádá JK Dolli Zálší
- *Běh kolem Lužnice* – pro širokou veřejnost
- *Výlovy rybníků*

Listopad

- *Martinská pouť a posvícení v Bošilci*
- *Výlovy rybníků*

Prosinec

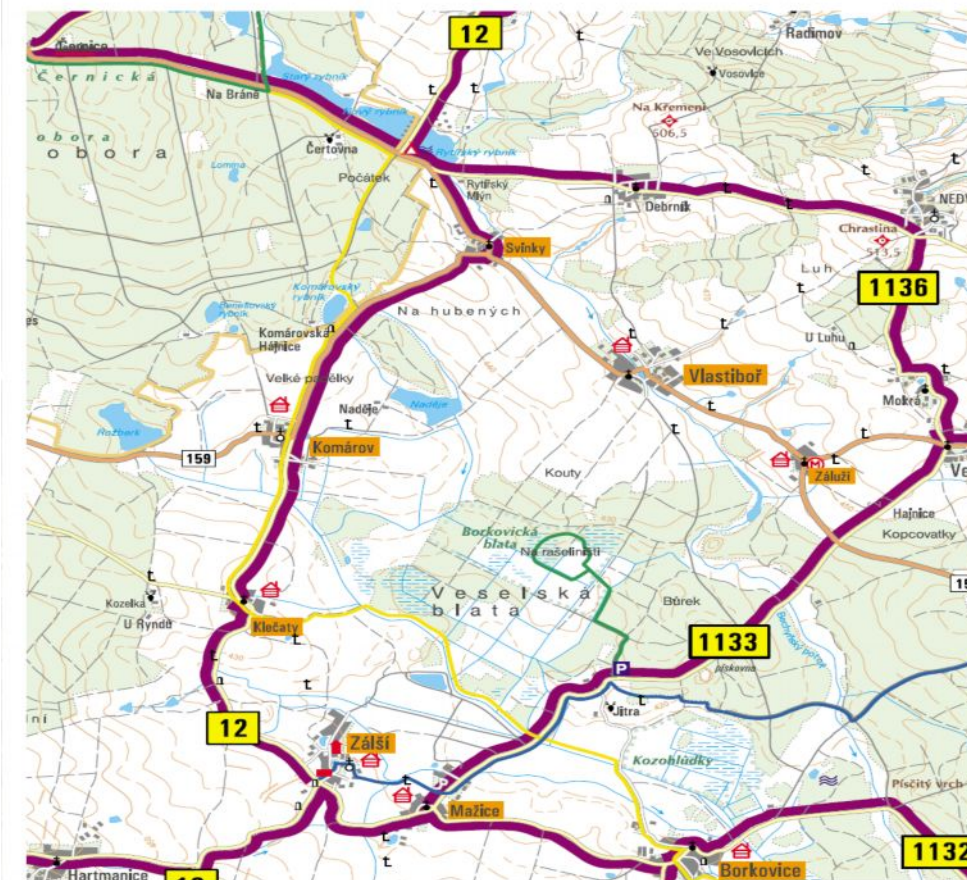
- *Vánoční koncerty a výstavy*
- *Adventní prodejní výstava keramiky ve Svinech*
- *Mikulášská nadílka v Zálší*
- *Venkovní Rybova mše* – Zálší

Zdroj: (60)

Příloha 8: Greenway selského baroka

GREENWAYS SELSKÉHO BAROKA

I. Základní okruh: Veselí n. L. – Borkovice – (Sviny) – Mažice – Zálší – Klečaty – Komárov – Svinky – Vlastiboř – Záluží u Vlastiboře – Dráčov – Žišov – Veselí n. L.

Další cykloturistické okruhy začínající ve Veselí nad Lužnicí

Zdroj: (60)

„Za selským barokem“:

20 km: Veselí nad Lužnicí – Žišov – Dráčov – Záluží u Vlastiboře – Mažice – Borkovice – Žišov – Veselí nad Lužnicí

50 km: Veselí nad Lužnicí – Žišov – Dráčov – Záluží u Vlastiboře – Vlastiboř – Svinky – Sudoměřice u Bechyně – Hodětín – Zálší – Mažice – Borkovice – Žišov – Veselí nad Lužnicí

60 km: Veselí nad Lužnicí – Žišov – Borkovice – Sviny – Dolní Bukovsko – Drahotěšice – Vlkov – Ševětín – Mazelov – Záblatí – Dynín – Bošilec – Ponědražka – Vlkov – Veselí nad Lužnicí

90 km: Veselí nad Lužnicí – Žišov – Dráčov – Záluží u Vlastiboře – Vlastiboř – Svinky – Sudoměřice u Bechyně – Březnice – Bečice – Žimutice – Pořežany – Dolní Bukovsko – Sviny – Borkovice – Žišov – Veselí nad Lužnicí

„Rybníční soustava“:

30 km: Veselí nad Lužnicí – Hamr – Metel – Karlštejn – hájovna Vrškova – Val – Vlkov – Veselí nad Lužnicí

60 km: Veselí nad Lužnicí – Hamr – Metel – Karlštejn – Cikar – Jemčina – Novosedly nad Nežárkou – Kolence – hájovna Smítka – Rožmberská Bašta – Lužnice – Klec – Frahelž – Vlkov – Veselí nad Lužnicí

100 km: Veselí nad Lužnicí – Hamr – Metel – Karlštejn – Cikar – Jemčina – Novosedly nad Nežárkou – Kolence – hájovna Smítka – Stará Hlína – Stříbřec – Lutová – Chlum u Třeboně. Odtud po červené k rybníku Starý Hospodář, na křižovatce značek po žluté do Třeboně – Lužnice – Klec – Frahelž – Vlkov – Veselí nad Lužnicí

Příloha 9: Fotodokumentace mikroregionu

Architektura selského baroka na Veselsku

Zdroj: (15)

Selské baroko v Bošilci

(zdroj 61)

Selské baroko v Klečatech

(zdroj 61)

Selské baroko v Zálší

(zdroj 61)

Selské baroko v Borkovicích

(zdroj 61)

Zámeček v obci Zálší

(zdroj 61)

Stará radnice ve Veselí nad Lužnicí

(zdroj 61)

Recesistická akce osvobození Žišova

(zdroj 61)

Jezdecký klub Dolli Zálší

(zdroj 61)

Písečný přesyp u Vlkova

(zdroj 20)